

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

[Targum Yonatan ben 'Uzi'el

'al ha-Torah]

Sefer Be-reshit

Yonatan ben 'Uzi'el

Ṿarsha, [ca. 1900?]

תישארב רדס

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9783

ידעין בין טוב לביש : (י) ונתרא גפיק מעין לאשקא ית גיטניקא ומתמן
 סתפיש וצו לארבעת ריש גרין : (יא) שום חד פישון הא דמקוף ית כל
 ארע הידרימין דמין דבבא : (יב) ודקא דארעא הדיא בחיר תמן בידלקא
 ואבנין סבין דבדולין : (יג) ושום נקרא תגוינא גיחון דהא דמקוף ית כל
 ארעא רבוש : (יד) ושום נקרא תליתא דיקלת דהא דמקלוד למידענא אחר
 ונקרא רביעא דהא פרת : (טו) ודבר ואלהים ית אדם מן טוור פולקא אחר
 דאיתבריא מתמן ואשריה בגיטניקא דעון למתו פלח באורייתא ולמטור
 פקדנא : (טז) ופקוד ואלהים על אדם למיטר מכל אילן גיטניקא מיכל
 תיכול : (יז) ומאילן דאכלון פירויה חקמין למידע בין טוב לביש לא תיכול
 כניה ארי ביוקא דתיכול תתייב קטול : (יח) ואמר ואלהים לא תמן
 דתייב אדם דמיה בלחודיה אעביר ליה אהא דתתייב סמיה בקבליה : (יט) וקרא
 ואלהים מן אדמתא כל חיות קרא ית כל עופא דשמיא אייתי לות אדם
 למיחמי מה יהא קרי ליה שום וכל דקרי ליה אדם גפשא מן חיותא הוא
 שמייה : (כ) וקרא אדם שפתו לכל בעירא וכל עופא דשמיא וכל חיות קרא
 ולקדם לא אשפח עד השתא סמיה בקבליה : (כא) וקרא ואלהים שפתא
 עמיתא עלי אדם ודמיה ויסב דהא מעלעותי היא עלאה תלסרית דמן
 סטור וסינא ואחר בבשרא : (כב) ובגא ואלהים ית עלאה דקבב מן אדם
 לאתמא ואתיא לות אדם : (כג) ואמר אדם הקא זמנא ולא הוב תתברי
 אתמא מן גבר חיקא דאיתבריא דא מני גרמא סגריי ובשרא סגריי
 לרא חמי דמברי אהא ארום מאבר איתנסבת דא : (כד) גנין פן לשבוק גבר
 ומתפרש מן בית סמיה דאבור דאיסיה ותחבר באנתמיה ויהו מרדון
 לבישרא חד : (כה) והו תרדון חקמין אדם ואנתמיה ולא אמתיע
 בקרדון :

יכתב לי מן פירי אלקא ואכלית : (יג) ואמר ואלהים לאתמא מה דא עברת
 ואכרת אתמא תווא אשניי בחובסמיה ואשניי ברששותיה ואכלית :
 (יד) ואייתי ואלהים תלתדון לרין ואמר לתווא ארום עברת דא ליש את
 מכל בעירא ומכל חיות קרא על מיעה תתא מטייל וקל וקמקעון ומשקף
 תתא משלח קרא לשב שנין ואריקא דמיתא בקמף ועקרא תיכול כל יומי
 תיק : (טו) ודברו אישניי ביקה ויבין אתמא בין ורעיות בנה ובין ורעיות
 בקתא ויחי פד יהון בקתא דאתמא נטרון מצוקתא דאורייתא יהון סבונין
 ומחין ויקח על בישא ופד שבתון מצוקתא דאורייתא תתייב מתבונן ויבית
 ויהון בעקבדון פרס ליהו ויהא אבו וקל לא יהא אבו ועתידין אינון למעבר
 שפוייתא בעקבא ביומי סלקא משיחא : (טז) לאתמא אפר אסנא אפני
 סינפיה בקדם בתלין ועידיותו בצעז מלדון גנין וזות בעלנה תתי סתריה
 דהא ויהא שליט ביה למורי ולקחתי : (יז) ולקדם אפר ארום קבלת למיטר אתמא
 ואכלת מן פירי אילנא דפקדנא למיטר לא תיכול כניה לישא ארעא גנין
 דלא תציאת לה חובק בעמל תיכילנה כל יומי תיק : (יח) וכבון ואמרין
 תצטח ומרבי ברילך ותיכול ית עשקא דעל אפי קרא עני אדם ואמר בקעו
 בחסין מן דקרא וי דלא נתחשב בעירא דתיכול עקבא דאפי קרא גיסיס גען
 וכלעי כל עת ידיו ותיכול מוון מן מוונא דארעא ויבין וקאפרש גען דקרא
 בין גני ארעא ויבין גני בעירא : (יט) בלישות פה דהא תיכול מוונא עד דתקדור
 לעקרא דמנה איתבריא ארום עקרא אנת ולקרא תתייב דמן עקרא אנת
 עתיד למיסיס לממן דיקא וחישיקנא על כל פה דעברת ביום דיקא רבא :
 (כ) וקרא אדם שום אתמיה תיה ארום היא הנת איקא דכל גני גשא :
 (כא) ועבר ואלהים לקדם ולאנתמיה לבישין דיקר מן משח חיווא דאשלח
 כניה על משח בסריו חלף שופרדון דאשלתו ואלבישנין : (כב) ואמר וי
 אלהים לסלקא ברי משישין קמיו הא אדם הוה יחידו בארעא חיקא דאנא
 יחידו בשמי מרומא ועתידין למיסיס כניה דהעין למפרשא בין טוב לביש
 אזו נטר מצוקתא פקדמיה אית הוא חי וגמן באילן תיא עד לעלסין ויבין
 עד דלא נטר מה דפקדמיה גיגור עלויה ונטרדיה מן גיגורא דעון קדם עד
 לא יפשוט ידיה ויסב מן פירי אילן תיא דהא אין אביל הוא כניה חיי חי
 ומיין עד לעלסין : (כג) ותבריה ואלהים מנתא דעון ואול ותייב בסור
 סוריה למשלח ית אדמתא דאתברי מסמן : (כד) וסדר ית אדם מן דאשניי
 וקר שיקנמיה מן למרסין בין תרין ברוביא קדם עד לא קרא עלקא קרא
 אורייתא אתמן גיגורא דעון לצוימניא דמילון ותפסקון מן פירי אילנא על
 די פלחי בחיותן באולסן אורייתא בעלמא תרין ומימי פקדנא אתמן גיגור
 לרשימניא דמילא לתרמא שנינא אביל מרדון סטורין אתמן גיגור וישקון
 היטר וגמדין דאשקא לממן דרון לרשימניא דמירדו בתיידון באולסן אורייתא
 סבתא היא אורייתא לפלחה מן פירי אילן תיא דאתקנא מימר דו לשפודקא
 דיהי קיים ומטייל בשבילי ארתא דתיי לעלמא דתיי :

ב (יא) וחיוו תיה חיים כלל חיות קרא דעבר ואלהים ואמר לאתמא
 הקששא דאמר ואלהים לא תיכולן מכל אילן גיטניקא : (יב) ואכרת
 אתמא לתווא משאר פירי אילן גיטניקא אית לן ריש למיכל : (יג) ופירי
 אילנא דבקיעיות גיטניקא אפר וי לא תיכולן כניה ולא תכרבון ביה דלקא
 תמותון : (יד) ביה היא שעתא אפר חיווא דלטור על בריה ואמר לאתמא
 לא קמת תמותון פרס כל אומנא סני פר אוקמתייה : (ה) ארום עלי קדם
 ואלהים ביוקא דמילון כניה ותהון בלמלכין ברבין דחכמין למענע בין
 טוב לביש : (ו) וחמת אתמא ית ספאל מלאך מותא ודחילת ורעית ארום טוב
 אילנא למיכל וארום אבו הוא לטורא דעיוני וברני אילנא לאיסתכלא ביה
 וניסבת מאיביה ואכלת ויקבת אף לבעלה עמה ואבל : (ז) ואנתרין עני
 תרדון וידע ארום ערמלאן אינון דאיתערטלו מן לבוש מוקרא דאיתבריא
 ביה ויהון דמין בתתרון ותשיטו ליהו כשרפי תנין ועברו ליהו קמירין :
 (ח) וישקשו ית כל מוקרא די ואלהים מטייל בגיטניקא למנח ויקא מטייל בגיטנא
 לתוקפא דיוקא ואיטר אדם ואנתמיה מן קדם ואלהים בקיעש אלוני גיטניקא :
 (ט) וקרא ואלהים לקדם ואמר ליה הלא כל עלקא דבריתי עלי קרמי חשוקא
 פנדורא ויהו אנת סבר בלבך לאיטרמא מן קרמי הלא אפר דאנת מספר
 ביה אנת חמי ואן אינון פקדנא דפקדנא : (י) ואמר ית כל מוקרא שמייעת
 בגיטניקא ודחילת ארום ערמלאן ומצוקתא דפקדנא אעברית מיני ואיסקרית
 מן ביוספא : (יא) ואמר מן חיי לה ארום ערמלאן את דלקא מן פירי אילנא
 דפקדנא דלא למיכל כניה אכלת : (יב) ואמר אדם אתמא דיהבת גפיי היא

ד (א) ואדם ידע את תיה אתמיה דיהו חסידת למלאך ואעריעת וילדת
 ית מן נאמרת קימיה לנגרא ית מלאך דו : (ב) ואיספית למילד מן
 בעלה אדם ית תיובמיה וית הכל ויהו הכל רעי ענא ומן תיה גבר פלח
 בארעא : (ג) ויהו כסוף וימא בארבער גניסן ואייתי מן באיקא דארעא
 מודיע בתנא קרבן בבגדיא קדם : (ד) והכל אייתי אף הוא סבירי ענא
 ומפשיטיון ויהו רענא קדם וי וסבר אפין בתבל ויקרנניה : (ה) ולמן
 ולקרנניה

ינתן
 ארתינ סירוס וזכח און : (טו) טור פולחא סירוס דר אוריום דמתנס טור פולחא :
 (יז) ומאילן דאכלון סירוס וכו' פי' דקסס ליש וכו' טען יודע טוב ודע אלא סוכיל אחר
 וקל : (יח) ירושלימי כד נסוק בים פי' שפאל לו ניהא מלחן ויסק רען כדל' טעא דרס'ר על כל
 כרים ולא נוקקיס דעמו וכו' : (כג) ולא טוב וכו' מני נרמא פי' שאלן וליקר סחברי מן
 אב וחס ולא מנענא : (כד) מדמסיס דמסוכו לשון טיב טעמלא אפי' כקירוב כבד אסור כעירות
 כחזר'ל לן אחר ביום מדמסיס : (כז) ירושלימי כסתח תרגום על מטיבו כסתח : (ד) דלוקר
 סירוס ססר הנתא לשון הרע על נורא ספי' : (י) ונתח אתמא קסס לו וכו' סיד לומר
 ערמלה כי טוב אלא דחס חולץ חיות וקל : (י) טופאל לטוב וקסן : ומשיטו פי' ענין
 ספירוס מלחן חיישי קמירין תרבות : (י) ירושלימי מן היא מלחא וקן מ' וכו' טיבס דיקו
 תחזות דרס'ר דללו אלא חיסב על חקמוס סוס ליש לסביטו ומרמסיס וילחא מ' ספאל

על המלוא וקל : מן כוסופא ס' מלך סוסס : (יז) ומספר טור וכו' לו טיבס מטי
 סכוא כספיש לטוב טור אדם : (טו) לשון יסא אבו וכו' פי' ליש יסא סוכיל למעבר
 ספופא לשון טיבס ויסקס וסוא סוכואו לעיד כיה מתי סויס טיבס ומנוח כחזר'ל
 ססכל מתפסלן מן מוסתח : (טז) ספירוס לשון בער כחולץ כדלוחא כחוסין לרסס כחוסין אל
 כ' טיפין דס דרס ורס כחולין : משיח לשון תאוקן : (יח) ככשו רחשין וכו' סתכל מסיס'
 סאל יסא כסתחות דמיה כדלוחא כמלדס רסס כסס רז'ל ומשוו סק'ס ונעסס ססרס כין אדם
 לכססס ואחר מ' טיעת אסר כו' וכל זס דיקו מוס סתחולס אחר ומכל : (ח) וארס ידע
 ידע על פי סתדס סירוס ידע סנין מוס אלא סוס דמיוו סתחולס אלא מטיבוניס לכן
 ידע סתללך סחאל כחולס לם וסא מליס וכו' ארס ארס פי' סירוס עס סתללך : (ג) מודיע
 מן רע : (ד) ומפשיטיון ל' טיפוס : (י) טיפוס לשון תאוס : (ח) אכלא כחולס דיקו
 מלחא

ולקרבניה לא כבר אפי' ותקוף למן לנדא ואיתקבישו אפינו דאפויה :
 (א) ואמר יי' למן לפה מקוף לה ולפה אתקבישו אפינו דאפיה : (א) הלא
 אם מיטיב עבדך ישתביח לה חיבה ואין לא מיטיב עבדך בעלמא דהין ליום
 דינא רבא תמאד גמיר ועל מרעו לקח תמאד רבנע ובנדך כסרית
 רשותיה דיקרא בישא ולוהקד ידו סתוה ואנת תמא שליט ביה בין למזבי
 בין לפחטי : (ח) ואמר מן לנת הכל אחוזה איתא גפוס תרווין לקרא תנה
 בר נפשו תרנדוה לקרא עני מן ואמר להכל מסתבל אנה דברחמי' אתברי
 עלמא אכל לא קפירי עבדך סבין הוא כדבר וקטיב אפי' אית ברעא מן
 בגלל מה אתמבל קרנך ומרעני מי לא אתמבל ברעני עני הכל ואמר למן
 ברחמי' אתברי עלמא וקפירי עבדך סבין הוא כדבר ומסב אפי' לית ברעא
 ועל דהו' פירי עבדך סבין סידדך ומרעני לנדך אתמבל ברעני אפי' עני
 מן ואמר להכל לית דין ולית דין ולי' עולם אחרן ולית למסן אגר טב לצדיקא
 ולית למפרעא מן רשעא עני הכל ואמר למן אית דין ואית דין ואית עולם
 אחרן ואית למסן אגר טב לצדיקא ואית למפרעא מן רשעא ועל עיסקתגמא
 האלן הו' מתגעין על אנפי' קרא וקסמן על הכל אחוזה וטבע אבנא במעשה
 ומטליה : (ט) ואמר יי' למן אן הכל אחוזה ואמר לא יבענא דלקא גמיר אחי
 אנה : (א) ואמר מה עבדך כל דמי קטילת אחוזה דאתבלש בגרמישחא צוהין
 קדמי מן ארעא : (יא) וקען חלף דקטלמיה ליי' אף מן ארעא דתרתת ות
 פוקה ומטילת ות דמי דאחוק מן דך : (יב) ארום תפלה ות ארעא לא תוסף
 למסן חיל פירקא לה קטלמל וגלי תהו בארעא : (יג) ואמר מן קדם יי' סני
 חקף מירי' מןמסובאל ברם ויקלא חקף למקבליה ותיה : (יד) הא סודת
 ותי ויקא דין מעל אנפי' ארעא מן קדך דאקשר דאמיר ואין אחי קטלמל
 וגלי בארעא כל וקני דישחונני וקטלמני : (טו) ואמר ליה יי' הא כבן כל
 דקטיל מן לשבעא דרין ותפרע סניה ורשם יי' על אפי' דמן אנה מן שפא
 רבא ומקרא גנין דלא למקטול ותיה כל דישחונניה באקטלותיה ביה :
 (טז) וקפ מן מן קדם יי' וימיב בארעא טלמול גלוהיה דרע' עבדך עלוזה
 סלקרמי' בגיטותיה העין : (יז) וידע מן ות אנהמיה ואעדי' את ולבת ות
 חטף תנה בני קרתא וקרא שום קרתא בשום ברית חטף : (יח) ואיתליד
 לתנה ות ערד וערד אוליד ות חתוואל וכתוואל אוליד ות חתוואל וכתוואל
 אוליד ות לקח : (יט) וקטיב ליה לקח מרתין גשין שום תדא ענה ושום
 התנהא עלה : (כ) וילדת ענה ות יבל הוא היה רב בהון דקד יחבי
 סשקנין ומארי בעלד : (כא) ושום אחוזה יובל הוא היה רב בהון דקל דמסן
 לזקרא בבגדא ואבובא : (כב) וצלה אף היא וילדת ות תובל מן רב לכל
 אומן דידע בעבדת גחשא נפולא ואהמיה רתובל מן געקה היא גנת מרת
 סוין ומרין : (כג) ואמר לקח לגשו ענה וצלה מרדון קולי גשי לקח אצוין
 למיכרי ארום לא נקרא קטילת דנתקמלא תחותרו ואוף לא עלומא כבילית
 דבגינה ודברדון ורע : (כד) ארום מן דחב ותב בתוובמא עד שובקעא דרין
 אתלי' ליה ולקח בר ברית דלא חב דינא הוא התמי' ליה עד שובקעין
 ושבעא : (כה) וידע אדם טוב ות אנהמיה לסוף מאה ותרתין שנין דאתקטיל
 הכל וילדת בר וקרת ות שמייה שח ארום אמרת יתב לי יי' בר אחרן חלף
 הכל דקטליה מן : (כו) ולשת אפדוא איתליד בר וקרא ות שמייה אגוש הוא
 דרא דמיסודי שריאו למטעי ועברו לחון טעון וכבנין לפעוותרון בשום
 מיכרא היי' :

ה (א) בין ספר ייחוס תולדת אדם ביומא דקרא יי' אדם בדיקנא דיי
 עבדמיה : (ב) דבר ונקבא בראנן ובריה ותרין בשום מיכריה וקרא ות

שוקדון אדם ביומא דאתבראו : (ג) ותיה אדם קאה ותלתין שנין ואוליד
 ות שת דרמי לאסניה ולדמיה ארום מן קרמת דנא אוליד סנה ות מן
 דלא דמי ליה והכל אתקמיל על ידו ומן אסרד ולא אתמיחסי ורעמיה
 דספר ייחוס אדם וקרת מן אוליד ות דרמי ליה וקרת ות שמייה שח : (ד) ותיה
 יופי אדם בחר דאוליד ות שת חכמי מאה שנין ואוליד גנין וקנן : (ה) ותיה
 כל יופי שת תשע מאה ותרמי כרי שנין ומיה : (ו) ותיה אגוש שנין
 ואוליד ות מינן : (ז) ותיה אגוש בחר דאוליד ות קנן חכמי מאה ותמיסר
 שנין ואוליד גנין וקנן : (ח) ותיה כל יופי אגוש תשע מאה וחמש שנין
 ומיה : (ט) ותיה קנן שובקעין שנין ואוליד ות כהללאל : (י) ותיה קנן
 בחר דאוליד ות כהללאל חכמי מאה וארבעין שנין ואוליד גנין וקנן :
 (יא) ותיה כל יופי קנן תשע מאה ועשר שנין ומיה : (יב) ותיה כהללאל
 שתין וחמש שנין ואוליד ות ירד : (יג) ותיה כהללאל
 בחר דאוליד ות ירד חכמי מאה ותלתין שנין ואוליד גנין וקנן : (יד) ותיה
 כל יופי כהללאל חכמי מאה ותשעין וחמש שנין ומיה : (טו) ותיה ירד מאה
 ולשתין ותרתין שנין ואוליד ות חטף : (טז) ותיה ירד בחר דאוליד ות חטף
 חכמי מאה שנין ואוליד גנין וקנן : (יז) ותיה כל יופי ירד תשע מאה ולשתין
 ותרתין שנין ומיה : (יח) ותיה חטף שתיין וחמש שנין ואוליד ות כחושלח :
 (יט) ופלה חטף בקשוט קדם יי' בחר דאוליד ות כחושלח חלת מאה שנין
 ואוליד גנין וקנן : (כ) ותיה כל יופי חטף עם דיכרי ארעא חלת מאה
 ולשתין וחמש שנין : (כא) ופלה חטף בקשטא קדם יי' והא לתוזה עם
 דיכרי ארעא ארום אתנגיד וסליק לרקעא במימר קדם יי' וקרא שמייה
 מיטקרון כקרא רבא : (כב) ותיה כחושלח מאה ותקנן ושבע שנין ואוליד
 ות לקח : (כג) ותיה כחושלח בחר דאוליד ות לקח שבע מאה ותקנן
 ותרתין שנין ואוליד גנין וקנן : (כד) ותיה כל יופי כחושלח תשע מאה
 ולשתין ותשע שנין ומיה : (כה) ותיה לקח מאה ותקנן ותרתין שנין ואוליד
 בר : (כז) וקרא ות שמייה נח למימר דין ויטמינא מפולקא דלא מעלהא
 ומלעות דנא מן ארעא דלקא יי' גנין חובי בני אנשא : (ל) ותיה לקח
 בחר דאוליד ות נח חמש מאה ותשעין וחמש שנין ואוליד גנין וקנן :
 (לא) ותיה כל יופי לקח שבע מאה ושבעין ושבע שנין ומיה : (לב) ותיה
 נח בר חמש מאה שנין ואוליד נח ות שם ות הם ות דפת :

ך (א) ותיה ארו שריאו בני נשא למטעי על אנפי' ארעא ובנתא שפירקא
 איתלידו לחון : (ב) ותמון בני דברכיא ות בנת אנשא ארום שפירן העין
 וכחלן ופסקן ומתלבן בגילוי בשרא ותחוריו לחון וקטיבו לחון גשין מכל
 דאתרעו : (ג) ואמר יי' כמיכריה לא ותרען כל דנא בישא בעתידין למיכס
 דפדר דננא דדרא דמבולא למובקא ולשמיחצי מעו עלמא חלא וקבית רוח
 קדשי ברזם מן בגלל די עבדון עבדון סבין הוא אבאישו עבדוהון הא
 וקבית לחון ארפא מאה ועשרין שנין מן בגלל דעבדון תתובא ולא עבדו :
 (ד) שחחאי ועוואל העין גפילין מן שמיא ותיה בארעא ביומיא האיען ואוף
 בחר מן בעלון בני דברכיא לנת בנת אנשא ולידת לחון ותען מתקרון וקרון
 דבעלמא אינשי שמיין : (ה) ותקא יי' ארום סניאת בישא אנשא בארעא
 וכל יצרא דכחשבת לביה לחוד ביש כל יומא : (ו) ותב יי' כמיכריה ארום
 עבר ות אינשא בארעא ואודיון עלהון כמיכריה : (ז) ואמר יי' אבטיל אנשא
 כמיכרי דברתי מעל אנפי' ארעא באנשא עד בערא עד ריחשא ועד עופא
 דשמיא ארום קבית כמיכרי ארום עבדמיון : (ח) ונת דנהו צדיק אשבח
 חנא קדם יי' :

אלן

בוסר ד' מ' ע"כ וכן עיין בסדרם ד' ג' ע"ד וע"ס : (כט) מופלחא דלא מלחח ס' מ'
 מעשים שלא סלחו כמעט קוים ודודיון : (פ) דכריה ס' בני דוינא וכן נקט לשון כרתי
 וכחלן ופסקן לשון גח' כשנת ופי' חל הוא נעט פסקן לשון אשכנז ולעסן : מחס ועשין
 כדפי' ע"ס : (ד) שחחאי עיין בריקטו ד' ס' : כיומא י"ג כסומיא ומגלון מסר"ד י"ב
 סומי' ואמר סכרום סלכו כסומים ע"ד סכנוב טורים סכינו : ירושלמי ועדין גלון מסר"ד
 גרם וחריון לשון עבר ועין מלשון גמחא : (ח) דסוס דניק ולא כתיב דכריס שרולמי
 סכירא לויס כ"ס דורשין לגנאי אלן ויונתן סכר כ"ס דורשין לשבת וק"ל :
 ג'סס

מזחמר כי אים סרנוי לפשו דכר סווא טוסס פשו' הוא חן : ירושלמי יחתי ויסתק ס' לעוב
 ולחחול : (ט) כגונומא ס' שפחה עלי' סירוח כמו גנ' ודייק מתקמת עין : (כז) וזכונא לשון
 גמחא סכרוין סלכוכ של נחש : (כח) קוין סירוח לשון קויה ותי : נעשה ס'ל סווא
 מלשון נשים ומירות כדאיתא כרס : (כט) סריו למטעי וכו' סירוח סחילו נעשות וכינו סלום כס
 ס' כדאיתא במדב : (ג) דלא דמי לים כמו שמייה כפרוי רבי אליעזר מתאן אהב למד סלא
 סיס קין מורשו ולא מדשוהו ולמו עד סוולד סת וע"ס . ג'ס ירושלמי סכרוס כן ולא ידעתי נפקוחא
 ססן : (ד) אבגוד ס' כרס סלכו סרסס נעמחו וכחחא לא סת כדחנינו כגמחא ססס פסמי'
 וככ' סק סכוססן ע"ס וכן סלן לקח אלקים חי ומיטכו למסלס על כסס דכריס כסווארס

תרגום יונתן
פרשת נח

ספר

בראשית

בן עזיאל

(ט) אלו ירוסן הנגסת נח נח נח זכר וזאי שלים בעקרון שקין היה בדרוהי
 ברחלקת דין הליף נח : (י) ואולד נח תלקת קנין ית שם ית תם
 וית יפת : (יא) ואתחבלת ארעא בגין דורקא דקסו מן ארדן דמקנן קרם וי
 ואתחבלית ארעא השופין : (יב) וקמא וי ית ארעא וקא אתחבלת ארום חבילו
 כל בשקרא כל תר וחד ית ארעיה על ארעא : (יג) ואמר וי לנח סופא דכל
 בשקרא קמא מן קרמי ארום איתחבלית ארעא השופין מן עקבירחון בישא וקא
 אגא סחבלחון עם ארעא : (יד) עקב לך מיבותא דקיסין קררוגין מאה ותקסין
 קולין מעקבד למיבותא בשמאלה ותלתין ושת בשותיה ועשרה בתין
 בקציעא לאנגעא ברוח מונא וקמא אפוסניותא מיטנא וקמא בשמאלה
 ותישע וקא מן גין ומקרא בחמקרא : (טו) אול לפישון וסב ממין יורקא
 ותשויניה במיבותה לאנקרא לכן ולקמקרא תשיגנה מלעיל ומקרא דמיבותה
 בצקרא השוי סרורין מתאין מענין ותלתאין מעקדינה : (יז) ואגא האגא
 מותי ית טובענא מיא על ארעא למיבלא כל בשקרא דביה וקא דחי מן
 תחות שמא כל די בארעא תנגד : (יח) ואקום ית קוסי עקה ומיעל למיבותא
 אגא ובגד ואתחד ונשי בגד עקד : (יט) וכן כל דחי מכל בשקרא תרין
 סבולא מעול למיבותא לקייסא עקה דבר ועקבא דיון : (כ) מעקא לוגיה
 ומבעירא לוגיה ומכל רחשא דארעא לוגיה תרין סבולא געלן לוקה על יד
 מקרא דאחר ומיעל ויתרו לך לקייסא : (כא) ואגא סב לך מכל מיכל
 דמיקראביל ויהי לך ולחון למיכל : (כב) ועבד נח ככל דפקדיה וי :

(א) ואמר וי נח על אנת וכל אינש ביהק למיבותא ארום יתה חסיתי ובאי קרמי
 בקרא תרין : (ב) מכל בשקרא דקיא תסב לך שובקא שובקא דבר ועקבא
 ומן בעירא דלתימה דקיא תרין דבר ועקבא : (ג) ברם מן צפרי שמא שובקא
 שובקא דבר ועקבא לקייסא מרדן וקא על ארעא : (ד) ארום קא אגא תיב לכן
 ארעא שובקא יוסין אין ויתבון ישקבב לחון ואין לא ויתבון לזמן יוסין תיב
 שובקא אגא סוחת מקרא על ארעא ארבעין יוסין וארבעין לזמן ואישצי ית
 כל נזית אינש ובקעיר ארעא : (ה) ועבד נח ככל דפקדיה וי : (ו) גח פר שית
 מאה שנין וטובענא היה מיא על ארעא : (ז) ועל נח ובטריה ואנתמיה ונשי
 בגוי עמיה למיבותא מן קרם מוי דטובענא : (ח) מן בעירא דקיא ומן בעירא
 דלקיא דקיא ומן עקא וכל דרחיש על ארעא : (ט) תרין תרין געלן לנח
 למיבותא דבר ועקבא היקבא דפקדו וי ית נח : (י) ויהי לזמן שובקא יוסין
 מן בחר דשלים איבליה דקמישלה קמא וי וקא לא תגו בגי נשא ומי
 דטובענא היו נחתין רחיון מן שמא עילוי ארעא : (יא) בשנת שית מאה
 שנין קמו נח בקרא תנוגא ורא נח מרחשון דעד ברוח לא היו מרחשון
 ורחיון אלון מתשירי דקיה ריש שקא לשלל עלמא בשקברי יוסין לברקא
 קייסא דיון אתקשו כל מונגי תרומו רבא ויהון בגי נקרא קישיון ספון
 בגיון וקמין ותרון וקטר הכי דרבי שמא אהפתחו : (יב) ויהי מקרא
 נחיה על ארעא ארבעין יוסין וארבעין לזמן : (יג) בקרן יוסא תרין על נח
 שם וחס ופת בגי נח ואחת נח ותלת נשי בגויה עמיה למיבותא : (יד) הגון
 וכל מיקא לוקא וכל בעירא לוקא וכל רחשא דרחיש על ארעא לוגיה כל
 עקא לוגיה כל צפרי כל דקרה : (טו) געלן לזמן נח למיבותא תרין תרין
 מכל בשקרא דביה וקא דחי : (טז) געלוי דבר ועקבא מן כל בשקרא
 געלוי היקבא דפקדו ויהי וי ואין מימרא דיי ית מקרא דמיבותא באגפיה :

(יז) ויהי טובענא ארבעין יוסין על ארעא ומיא מיא וקמא ית מיבותא
 ואתרבת מעל ארעא : (יח) ותקישו מיא ומיא לחדא על ארעא ויהי
 מיבותא סחלקא סחיא על אפי מיא : (יט) ומיא תקישו לחדא על ארעא
 ואתחביוא כל שוריא ומיא דתחות כל שמא : (כ) חמסרי נרטרין מלעיל
 תקפו מיא ואתחביוא שוריא : (כא) ואתחמסי כל בשקרא דרחיש על ארעא
 בעקא ובבעירא ובחוקא ובכל רחשא דרחיש על ארעא וכל בגי נשא :
 (כב) כל דנשמת רוח חיון באגפוי מכל בגישקא מיוו : (כג) וישצי ית
 כל נזית אינש ובקעיר דעל אפי ארעא מאינשא עד בעירא עד רחשא ועד
 עקא דקרה באירי שמא ואשמצי מן ארעא ואשתאר ברם נח ודעמיה
 בתיבותא : (כד) ותקישו מיא על ארעא מאה ותקסין יוסין :

(א) ודכיר וי במיקריה ית נח וית בגי חוקא וית כל בעירא דעמיה
 בתיבותא ואעבר וי רוח רחמין על ארעא ואשתדכו מיא :
 (ב) ואסתגרו מונגי תחיקא ודכירי שמא ואתנגעו מקרא מלמית מן שמא :
 (ג) ותאבו מיא מעלוי ארעא אלון ומיבון וחסרו מיא מסוף מאה ותקסין
 יוסין : (ד) ונתת מיבותא בקראא שובקא הוא וקא דקיסן בשקברי יוסין
 לוקרא על טוורי דקרון שום טוורא חד קרנגא ושום טוורא חד ארמיגא
 ומסן מתבנא קרמא דארמיגא בארעא מרנחא : (ה) ומיא היו אלון וחסרון
 עד ירה עשירי ירה ממוו בתמוו בחד לוקרא אתחמיוא ריש טוריא :
 (ו) ויהי מסוף ארבעין יוסין ופתח נח ית בות מיבותא דעבד : (ז) ושדר
 ית עורבא ונפס סופס וקאי עד דיבאישו מיא מעלוי ארעא : (ח) ושדר
 ית יונקא דביחא מלוחיה למחיו אין אתקוללו מיא מעלוי אגפא ארעא :
 (ט) ולא אשבת יונקא ניוקא לפרשת ריגלה וקבת לזמיה למיבותא ואורעא
 ארום מוי על אפי כל ארעא ואישט ירה וקמקרא ואעיל יתה לתימה
 למיבותא : (י) ואוריה תיב שובקא יוסין ואוסף לשקרא ית יונקא מן מיבותא :
 (יא) ואתת לתימה יונקא לעיונא קמא וקא סרפא היתא לקט תביר
 וסחית בפוקה דתקמיה מן טור מישקא וידע נח ארום אתקוללו מיא
 מעלוי ארעא : (יב) ואוריה תיב שובקא יוסין ואוסף לשקרא ית יונקא
 ולא אוספת למיתב לתימה תיב : (יג) ויהי בשית מאה ותרא שנין בתשירי
 בחד לוקרא ברש שקא נטבו מיא מעל ארעא ואעבר נח ית חופא
 דמיבותא וקמא נטבו אפי ארעא : (יד) ובחד מרחשון בגשרון ושובקא
 יוסין לוקרא אתחבישת ארעא : (טו) ופליל וי עם נח למיטר : (טז) פוק
 מן מיבותא אגא ואתחד ובגד ונשי בגד עקד : (יז) כל חוקא דעקד מכל
 בשקרא בעקא ובבעירא ובכל רחשא דרחיש על ארעא תנפס עקה ותלתין
 בארעא ונפסון וקסין על ארעא : (יח) ונפס נח ובגוי ואתמיה ונשי בגוי
 עמיה : (יט) כל חוקא כל רחשא וכל עקא דרחיש על ארעא לוקערתון
 נפק מן מיבותא : (כ) ובגא נח מרחשון קרם וי הוא מרחשון דקיא ארום
 בעינו דאישדר מן נחא דעון ואקריב עלוי קרנגא געלוי אקריבו מן וקבל
 ית קרנגיון וחד נחתי מוי דטובענא איתעד ובגויה נח וקסב מכל בעירא
 דקיא וכן כל עוף דבי ואוסף ארבע על תימא מרחשון : (כא) וקביל וי
 דרעא קרנגיה ואמר וי במיקריה לא אוסף למילי תיב ית ארעא בגין
 חובי בגי אגשא ארום יקרא דלכא דאגשא ביש משליותיה ולא אוסף תיב
 למימחי ית כל דחי היקבא העקדיה : (כב) עוד כל ימי ארעא דרעא
 בתקופת תשירי וחדא בתקופת נסן וקרא בתקופת טבת ויוקא בתקופת
 תמו

יונתן

פרשת נח

(ט) דנגסת נח נח נח זכר וזאי שלים בעקרון שקין היה בדרוהי
 ברחלקת דין הליף נח : (י) ואולד נח תלקת קנין ית שם ית תם
 וית יפת : (יא) ואתחבלת ארעא בגין דורקא דקסו מן ארדן דמקנן קרם וי
 ואתחבלית ארעא השופין : (יב) וקמא וי ית ארעא וקא אתחבלת ארום חבילו
 כל בשקרא כל תר וחד ית ארעיה על ארעא : (יג) ואמר וי לנח סופא דכל
 בשקרא קמא מן קרמי ארום איתחבלית ארעא השופין מן עקבירחון בישא וקא
 אגא סחבלחון עם ארעא : (יד) עקב לך מיבותא דקיסין קררוגין מאה ותקסין
 קולין מעקבד למיבותא בשמאלה ותלתין ושת בשותיה ועשרה בתין
 בקציעא לאנגעא ברוח מונא וקמא אפוסניותא מיטנא וקמא בשמאלה
 ותישע וקא מן גין ומקרא בחמקרא : (טו) אול לפישון וסב ממין יורקא
 ותשויניה במיבותה לאנקרא לכן ולקמקרא תשיגנה מלעיל ומקרא דמיבותה
 בצקרא השוי סרורין מתאין מענין ותלתאין מעקדינה : (יז) ואגא האגא
 מותי ית טובענא מיא על ארעא למיבלא כל בשקרא דביה וקא דחי מן
 תחות שמא כל די בארעא תנגד : (יח) ואקום ית קוסי עקה ומיעל למיבותא
 אגא ובגד ואתחד ונשי בגד עקד : (יט) וכן כל דחי מכל בשקרא תרין
 סבולא מעול למיבותא לקייסא עקה דבר ועקבא דיון : (כ) מעקא לוגיה
 ומבעירא לוגיה ומכל רחשא דארעא לוגיה תרין סבולא געלן לוקה על יד
 מקרא דאחר ומיעל ויתרו לך לקייסא : (כא) ואגא סב לך מכל מיכל
 דמיקראביל ויהי לך ולחון למיכל : (כב) ועבד נח ככל דפקדיה וי :

המאם ודיוקו כמקשו המעיוות להם סתה אלוותה המאם אלא למעיוות סוף תמס מונס
 לכן ג' אלוותה המעיוות נפתחו . (יח) סחיא מל' שייט כדאזכר יונתן סוף ח' סן
 קורין לשיט שחיים ופי' ק' וכדל' כרכס : (יג) דנסין דעל מרא דעול דכסרי ככח
 סעולס ומכיו ל' יוסין וזע' רב כספר סוד לוסב : (י) סות חלון : (י) וחלוב כמו וסוב :
 (ח) יונקא דביחא פי' שניגלס אלא ככיוס כלאו סבי סחיקין כל עוסת סעוריס אלא דיקיס
 וכן סוכל כמדרס דדיוקן לי לא סבי סחף חורס לניסס אלא כדפוסת שחיסס דביחא ודעל
 לסחור לקניס וק' : (יא) לקוט סכיר ומחית פי' לקט סעלס סעוריס וסכיסס סעחכסס דדיוקן
 כדדיוקן כרכס פי' ל' עק' כסס חזי עק' קמל דר' עק' עק' עק' יוסף אחר ל' אלא סעחכסס
 אלן רבי פי' ופי' קביל סחית א' סחית קרם זמני פי' סעחכסס ו' סחית יוסב וידע מ' ופי'
 וקל

תמוז וקושא וסתיו וימיז ולייל לא ותבטלון :

(א) זכרין וי ות נח ות בני ואמר להם פישו וסגו ומלו ות ארעא :
 (ב) ותחלחבון ואימרבון ותי על על חיות ארעא ועל כל עופא דשמיא מקל
 דתרחש ארעא ובכל נגי וימא בדרם ותמסרון : (ג) כל ריחשא דהוא חי
 דלכון ותי למיכל פירוק עסקא דקבית לחון ות מולא : (ד) ברם בשרא
 דתליש מן חיותא חיא מונן דהנפששה ביה או דתליש מן חיותא נביסמא
 ועד דלא נפקא מולא נשקמא לא תיכלון : (ה) וברם ות דמבון להפשתיכון
 אתבוע מן דא דכל חותא דקמלא לבר נשא אתבועניה לאתקמלא עליה
 ומרדא דאנשא מיד נבר דיישוד ות דמא דארתי ארבע ות נפשא דאיינשא :
 (ו) דיישוד דמא דאנשא בסדרין הינא מתיובין ליה קמול ודישוד בלא
 סדרין מרי עקמא עמיה לאתפרעא מניה ליום הינא רבא ארום בדיקמא
 דיי עבר ות אנשא : (ז) ואתון פישו וסגו ארילודו בארעא וסגו בה :
 (ח) ואמר וי לנה ולבנו עמיה למיכר : (ט) אגא דא אגא מקום קמי עמבון
 ועם בניכון פתיביון : (י) ועם כל נפשת חיותא דעמבון בעופא ובבעירא
 ובכל חית ארעא דעמבון מכל נפקי מיבותא לכל חית ארעא : (יא) ואקום
 ות קמי עמבון ולא ישתצי כל בשרא עוד מסו דשובענא ולא יהי עוד
 שובענא לחבלא ארעא : (יב) ואמר וי דא את מיוסא דאגא מקום בין
 מיכרי וביניכון ובין כל נפשת חיותא דעמבון לדרי עלמא : (יג) ות קשהי
 דקבית בענא ותרי לסימן קום בין מיכרי וביני ארעא : (יד) ויהיבד אפרים
 עניי וקרא עלוי ארעא ותתחסי קשתא בימסא עד לא ימסע שמישא בענא :
 (טו) ודקרינא ות קמי דבין מיכרי וביניכון ובין כל נפשת חיותא דכל בשרא
 ולא יהי רוב מיא לטובענא לחבלא כל בשרא : (טז) ותהי קשתא בענא
 ואחסינה למיכר קום עלם בין מיכרא חי ובין כל נפשת חותא דכל בשרא
 דעל ארעא : (יז) ואמר וי לנה דא את קום דמיוסית בין מיכרי ובין מיכר
 כל בשרא דעל ארעא : (יח) תהו בני נח דנפקו מן מיבותא שם והם וזפת
 והם הוא אבוי דנגען : (יט) תלתא אלון בני נח ומאלון אתברדו למימב
 בכל ארעא : (כ) ושרי נח למתיו נבר פלה בארעא ואשבה נפנא דמושביה
 נקרא מן מינתיא דעון ועצביה למרמא וביה ביוקא אגיצת ובשילת ענבין
 ועצרינן : (כא) ושמי מן הקרא דתי ואתערסל בגו משקניה : (כב) והקא חם אבוי
 דקנגען ות ערוותא דאבוי ונצי לחרי אחויה בשוקא : (כג) ונסב שם וזפת
 ות אסקלא ושיוי על בתה תריוון ואולו פאחורון ופסרו ות ערוותא דאברון
 ואפרים פאחורון וערוותא דאברון לא חסון : (כד) ואתער נח מן חכניה
 וידע באשתעות חקמא ות העבר ליה חם בריה דהוא קליל בבוותא דגרים
 ליה ולא יוליד בר רביעי : (כה) ואמר ליש נגען דהוא בריה רביעי עביר
 משעבר דהי לאויה : (כו) ואמר ברוך וי אלהא דשם דעברתיה צדיקא
 ובגין ותי נגען עביר ליה : (כז) וישפר וי תרומיה דישת ויהעירון בני
 וישרון בסדרשא דשם ויהי נגען עביר לחון : (כח) ותהי נח ברת טובענא
 תלת קאה ותקשין שגין : (כט) ותהי כל יומי נח תשע מאה ותקשין שגין
 וקית :

י (א) אלון תולדת בני נח ותחילודו לחון בגין ברת טובענא : (ב) בני
 דישת נמר ומגוג וכדי וזון ורעבל ומשה ותרים ושום אפרכיוותרון אפריו
 ותרמנא ותקדי וקדוניה ותנינא ואסיא ותרבי : (ג) ובגין דגמרא אשכנז
 תריס ותורקמא : (ד) ובגין דון אלישא אלם וטרסם אבניא דורדניא :

(ה) מאלון אתפרשו גיסי ננות עקמא כל חד ללישניה לחוסותום
 בעמיהום : (ו) ובגין דקם ביש ומצרים ופוט וקנען ושום אפרכיוותרום
 ערבא ומצרים ואלידודו וקנען : (ז) ובגין דכוש סבא ותחילה וסבתא
 ורעמא וסבתא ושום אפרכיוותרום סינראי והנדקי ומכראי ולוסאי וונגאי
 ובגין דמדייטיטס ומרד ומגו : (ח) וכוש אלוד ות נמרוד הוא שרי למתיו
 נבר בתשאח ולמרא קדם וי בארעא : (ט) הוא היה נבר מרודא קדם וי
 בגין מן ותאמר מן יוקא דאתברי עלמא לא תהי נמרוד נבר בעירא ומרודא
 קדם : (י) ותהי שרי מלכותיה בכל רבתי ותדם ונציוון ומספון בארעא
 דפונטום : (יא) מן ארעא תהיא נפק נמרוד ומלה באתור דלא בעא למתיו
 בעשת דרא דפלוניתא ושכב ארבע קרון אלון ויהב ליה וי בגין מן ארעא
 ובגא ארבע קרון אחרנין ות נינה ות פליטיא קרתא ות פרוות :
 (יב) ות תלסר דמתבניא ביני נינה ובגין תריית אירי קרתא רבתא :
 (יג) ומצרים אלוד ות ניוסאי ות מטיסאי ות ליוקאי ות פנטסבינאי :
 (יד) ות ניוסאי ות פנטפולוי דנקפו סתמן פלישתיא ות קפודקאי :
 (טו) ובגין אלוד ות צירון בבקריה ות חת : (טז) ות יבוסאי ות אמרוא
 ות נרגשאי : (יז) ות תנאי ות ערקאי ות אמוסאי : (יח) ות לוססאי ות
 חומקאי ות אנסכואי וקתר ברין אתברדו והעיותרון דנגענאי : (יט) ותה
 תחום נגענאי מן פותגים מעלה לקר עד עזה מעלה לחרים וגמרא ארמא
 ובבויים עד קלדי : (כ) אלון בני נח דקם לרעית וחוסותום ללישניהם במותב
 ארעתיחון כנגיטת עמיהון : (כא) ולשם אתגלוד אף הוא בר הוא אברון
 דכל בני עברא אחוי דישת רבה בדתלתא דין : (כב) בני דשם עילם
 ואתור ואפרכישד ילוד וארם : (כג) ואפרכישד אלוד ות שלח ושלח אלוד
 ות עבר : (כד) ולעבר אתגלודו תרין בגין שם חד פלג ארום ביומיו
 אתפלגית ארעא ושום אחוי דקסון : (כה) וקסון אלוד ות אלמירד דמישה
 ות ארעא פאשלוון ות שלח דשלח סוי דעברותא ות הערמית ות רח :
 (כו) ות הדורם ות אגל ות דקלא : (כז) ות עובל ות אביקאל ות
 שקא : (כח) ות אופיר ות תחילה ות יוקב כל אלון בני דקסון :
 (כט) ותהי בית מותבגידון מן מישא מעלה לקפודקאי טור סרניקא :
 (ל) אלון בני דשם לחוסותון במותב ארעתיחון לניסת עמיהון : (לא) אלון
 דחסי בני נח לחוסותון בעמיהון ומאלון אתפרשו עקמא בארעא
 ברת טובענא :

יא (א) ותהי כל ארעא לישן חד ומקלא חד ועשא דרא בלישן קרשא
 תהו מללון דאתבריא ביה עלמא מן שריוא : (ב) ותהי במיטתרון
 מימיהנא ואשברו בקעתא בארעא דככל ותיבוי ממן : (ג) ואמר נבר
 לתבריה הבו נרמי ליבגין ונישוי יתרון פאחורא ותהי לחון לבינתא לאבנא
 ושינא תוות לחום לשיע : (ד) ואמר הבו נגני לנא קרתא ומקדלא ורישיה
 משי עד צית שמיא ונעביר לנא סרוד ברישיה ונישוי חרבא בריה ותהי
 עבדא לקבלא סרודי קרבא קדם עד לא תבברד מעילוי אנפי ארעא :
 (ה) ואתגלי וי לאתפרעא מדרון על עבר קרתא ומקדלא דבנו בני נשא :
 (ו) ואמר וי דא עשא חד ולישן חד לקלחום דרא אתחשבו למעבר וברון
 לא ותבע מדרון כל דחשבו למעבר : (ז) אמר וי לשבעין מלאכואי דקייסין
 קוביו איתון ברון ותחית ונערבבא ממן לישגרון דלא ישמעון אינש לישן
 חבריה : (ח) ואנגליאת מיכרא דין עלוי קרתא ועמיה שובעין מלאכואי כל
 קבל

יונתן

סנדורין וכו' . (כ) תחומים דישת פ' דמינו תחום על בית המקדש דמינו שמד כוס
 מני בני וגזל לבנות כוס כדאיתא כרסם וגם יתגיוו בני וילמדו חרס כוס על שם :
 (ג) ושם אפרכיוותרון פ' שם מדינותם אפריו וגי' טולן שם מדינות סם כדאיתא פ'ק
 דיומא ותלמוד יוסטמו פ'ק דנגל : (ה) הוא שרי ובי' כדאיתא כרסם תמס הוא לטוס
 ותמס הוא לעס : (הא) כרס כדאיתא ד' דקס לים מלי יפת סנדול וסרי שם גדול
 כאלוי סיה אלף גדול כרסא פ' : (כ) לאמוד דמסח ובי' פ' סנדד סלחן כחלום למי
 וי ולמי וי ורסם נוסחין לאמוד מלחן מדיס . וכן דלף מוי פ' סנדד מן הסכות
 ודקק כסמס לרסם סלחן נוסל על לטון : (ה) ויטול חרס וכו' פ' בעלס אחת נלסון
 סקודס סוי מדכרים : דאיתבריא וי' בעלס מתחלה ודיק מדכרים אחרים נאסע לטון שיחוד
 של עולם דוכר כו כסכחא בעולם הוא לטון סקודס וקל : (ד) סנדד כריסס פ' כרסם
 סנדד

וקל : וירושלמי וכו' פירוש סתחול נמות ו' ימים אחרים ופי' ויהל מל' הסתחול :
 (ד) כנול דתלים מחיותא פ' אכר מן סוי דדמו נכספו או דתלים מחיותא נכוסחא פ' דמל
 מן כסמס סחוס ועד סלף יאכ נכסח ודיק כדדיוק ס' ד' מיתות : (ו) כססין פ' כדפי'
 רפי' ודישוד וכו' פ' סוקר דס נול ערות ספי' סעיר לספרע מינים כיוס סדין סנדול
 ודיק כמ' סמססוס וסרוס רפי' . ע'ם : (ז) אפרים כמו אפרים : ועמס פ' עד סלף
 כל סמסס תרסם כו כל סמסס ארי סעט : (ט) אתברדו לטון סתפרו : (כ) וזכנת נוספא
 סינר' מלף נפן סמססיו נכר סמסן ערן ועמס סמסן כרס וכו' כיוס נול תרסם של עולה נול
 וזכנת סעילו אשלותים וכו' . וסעריון פ' סערסו סמס : (כא) וזכנתל פ' ערוס : (כב) אשכל'
 כמו אשכל : (כד) כזכנתות חלמ דקס לים וסדקי יעד וכו' סיה כיוס אלף פ' סנדס כחלום קליל כוסיתא
 פירוש קין כחלום דקס לים וכו' קין כמכילן סיה וזל כחילן שם חס וישת אלף כדפי' וכן יזית כחסכ

הכל שובעין עממיא וכל חד וחד לישן עממיא ומשם כפתיה בידיה ובדריטון
 מתמן על אנפי כל ארעא לשבעין לישנין ולא תהו ידע חד מה דימיר
 חבריה ותי קלילין דין לבין ופקדי מלמבני חרמא : (ט) גנין קרא שקמה
 קבל ארום תמן ערביב וי לישן כל דיוויי ארעא ומתמן בדריטון וי על אפי
 כל ארעא : (י) אגין גניסת שם שם בר מאה שנין בר אוליד ית ארפקשד
 תרמין שנין בטר טובענא : (יא) ותוא שם בטר דאוליד ית ארפקשד המש
 מאה שנין אוליד גנין ובגן : (יב) וארפקשד תיא תלתין וחמש שנין אוליד
 ית שלח : (יג) ותוא ארפקשד בטר דאוליד ית שלח ארבע מאה ותלת
 שנין אוליד גנין ובגן : (יד) ושלח תיא תלתין שנין אוליד ית עבר :
 (טו) ותוא שלח בטר דאוליד ית עבר ארבע מאה ותלת שנין אוליד גנין
 ובגן : (טז) ותוא עבר תלתין וארבע שנין אוליד ית פלג : (יז) ותוא עבר
 בטר דאוליד ית פלג ארבע מאה ותלתין שנין אוליד גנין ובגן : (יח) ותוא
 פלג תלתין שנין אוליד ית רש : (יט) ותוא פלג בטר דאוליד ית רש באהן
 ותשע שנין אוליד גנין ובגן : (כ) ותוא רש תלתין ותתמין שנין אוליד ית
 שרוג : (כא) ותוא רש בטר דאוליד ית שרוג באהן ושבע שנין אוליד
 גנין ובגן : (כב) ותוא שרוג תלתין שנין אוליד ית נחור : (כג) ותוא שרוג
 בטר דאוליד ית נחור באהן שנין אוליד גנין ובגן : (כד) ותוא נחור עשרין
 ותשע שנין אוליד ית תרח : (כה) ותוא נחור בטר דאוליד ית תרח מאה
 ושש שנין אוליד גנין ובגן : (כו) ותוא תרח שובעין שנין אוליד ית
 אברם ית נחור וית דין : (כז) ואגין גניסת תרח אוליד ית אברם ית
 נחור וית דין ויתן אוליד ית לוט : (כח) ותוא בר דמא נמרוד ית אברם
 לאתונא הנרא דלא פלח למעוטיה ולא תהו רשותא לנרא לטוקריה ובגן
 אתפלג לרא דהרן למיכר אילו נצה נמרוד אהא מן טיעתיה ואילו נצה
 אברם אהא מן טיעתיה ובר תמון כל עממיא דתיו תמן דלא שלשת טרא
 באברם אכרו קלברון תלא תרן אחוי דאברם תלא קורמין ותלשין ואידו
 לחש עליו אישחא דלא למיכר ית אחוי מן יד נפלת אישחא מן שמייה
 קרוכא וקברתיה ויית דרן למחפי תרח אבוי תהו איתוקר בארעא ילדומיה
 באמתן טרא דעקבו בשדאי לאברם אחוי : (כט) וגיסוב אברם ונחור להון
 גשין שום אמת אברם שרי ושום אמת נחור מלכה ברת הרן אבוי דהקפה
 ואבוי דהקפה היא שרי : (ל) ותות שרי עקרא לית לה וד : (לא) ודבר
 תרח ית אברם בניה וית לוט בר הרן בר בריה וית שרי בלמיה אמת
 אברם בריה וגפקו עמיהון מארא דבשדאי למיעל בארעא דגנען וארו
 עד הרן ויתביו תמן : (לב) והיו יומי תרח באהן וחמש שנין וימת תרח
 בתרן : פ פ פ

פרשת לך לך

יב ואמר וי לאברם איז לה מארעה אתפרש מן ילדוקה פוק מביית אברו
 זיל לארעא דאחוינה : (ב) ואעבדנהך לעם רב ואיברמנהך וארבי שקד
 ותהי מבנה : (ג) ואבנה ית בהנאי דפרסין ידיון בעלו ובקרבין ית בהך
 ובקעם דמלשט תרזון אילוט וקמלוגיה לפתנם דתרב ויתברכון בה כל ורעית
 ארעא : (ד) ואול אברם תבא דמליל וי ליה ואול עמיה לוט ואברם בר שובעין
 וחמש שנין בבקריה בדרין : (ה) ודבר אברם ית שרי אנתניה וית לוט בר
 אחוי וית כל קננידיון די קנו וית נפשחא די גיורו בתרן וגפקו למיז לארעא
 דגנען וארו לארעא דגנען : (ו) ועבר אברם בארעא עד אתר שקם עד מישר

יונתן

יג וכליק אברם ממצרים הוא ואנתניה וכל דיליה וזוט עמיה למיעל
 לדוקא : (ב) ואברם תקוף להרא גניתי בבקשא ובדבחה : (ג) ואול
 למסלוטי מדדוקא ועד בית אר ותב עד אתרא דפרסיה תמן למשכניה מן
 אילוא מן בית אל ובין עי : (ד) לאתר מדבחה דעבר תמן בשדויא וצלי
 תמן אברם בשקא דיו : (ה) ואוף ללוט תהו מדבר בכותיה דאברם הו
 עאן ותדיון ובשקנין : (ו) ולא סברת יתרום ארעא למיטב בהרא ארום
 תהו קננידון מני ולא יכלו למיטב בהרא : (ז) ותהו דיונין בין רעאי גימיה
 דאברם ובין רעאי גימיה דלוט הרעאי דאברם הו מישקנין עמיה לא תהבון
 בקננידנאי ובקרינאי דעד ברון אית לחום רשותא בארעא דרוו ומימן בעינידיון
 דלא יקלון עולה עד תהו אתיון לאתר מדעיהון ורעי דלוט הו שבקרון
 ואולין ואקלון בתקלי גנענאי ופריואי דעד ברון ויתבין בארעא : (ח) ואמר
 אברם ללוט לא קען תהו פצותא בינא ובינה ובין השנין ובין
 בענותה ארום טברין אחין אנתנא : (ט) תלא כל ארעא קדקה אתפרש
 ברון מני אם אנת לצפונא ואנא לדוקא אם אנת לדוקא ארום לצפונא :
 (י) וקפא לוט ית עניו לזנו תקמא ית כל מישר ירדנא וקרא בולה בית
 שקיאי קדם עד לא חבל וי ברוגיה ית סרום וית עמרא תות ארעא תוא
 משפחא באילניא קניטניהא דיו וקעלהא בארעא דמצרים קעלה לעזר :
 (יא) וברר ליה לוט ית כל מישר ירדנא ונטל לוט כפדוקא ואתפרשו
 אינש מעל אחוי : (יב) אברם יתוב בארעא דגנען וזוט יתוב בקרווי מישרא
 ופרס למשכניה עד סרום : (יג) ואנשין דסרום בישין בבמבדיון דין לבין
 ותיבין בגופדיון בגילוי עריותא ושדיות אדם זכאי ופלחן פולחנא טוקרא
 וקדיון לשקא דיו לתרא : (יד) ווי אמר לאברם בטר דאתפרש לוט עמיה
 זקוף ברון עיקה ותחבי מן אתרא דאנת תמן לצפונא וירדוקא ולמדינתא
 ולמעקרא : (טו) ארום ית כל ארעא דאנת חבי לה אתניה וקבנ עד
 עלמא

לזון ומכרית וישראל חתמה ונלמט סקלס חקלן ויהיג לפי מרכ כסונו . ונלמט סקלס סב
 פי ואכרס'ס מברס'ד עמיה ארץ כסו'ס ויכס'ן ניו'ד : (י) דרום מיידי דרס כרס'י סקלס
 סבועת סהרס ומלת מיידי מלגון מורס דכר לו דכור לשון כול' קמיידי וק'ל : (ח) וזל כפחא
 דיו' כ'ר דרס'י כהרס'ל סס . (טו) לניה מלכותא דלת תפרס בית פרסס חבסי ביתו כמו גני
 יוקפ ותולס לא נלקסס אלל לבית סמלן וכן תפרס ירוסלמי לסלסין סיניו ססס סמלן :
 (טז) וכוו לים מדינים פי' סיססס לו מסלו ג'כ ככר וסיסס מה סלל סהרו ולקחו סמנו
 ודייק מלחא כתיב וימן לו אלל ויסי לו : (יט) ומן יד תחריסח פי' תקפ געס כי סנעס
 עד סלל קכסיי אלס ודייק מדללל סה סחק מניד ססלל ככרללללס ואל כעסללל : (י) ובעללל
 פירוס לשון עליו וסכח ארץ מדינ'ס יס גרוסין כעלללל ור'ל סיססס סללללס מן ס' ובעלללל
 ס' .

סמגל ססתחוס ססתחוס לעבודת כוכבים ונסיס מרכ כיוו וזול ויסס סטוריו סדרו מלחוס
 ודייק סדריון סססלללל פי' תלך ע'ס ושיון כריקעו דף ל'ח ע'ד : (כח) דלא מלח לעטותוס
 ככ'ר חנר נמרוד לון לני ססתחוס אלל ללור וכוני מלניכר לתוכו ויעלך אלסוך וכו' . וכד
 פמון פי' כלסר רלו כל סלומות ססיו סס : קוסמין וחסין עיניו סיסוף כול' גני כלסס :
 ונמרודוס וכו' פי' סרסו סלל ססתחוס ככריל סססס ססוספ סססוס סס' וזח על פי סה
 סכיו כלסר נסוף ככסב סלל סססו סססס לסססס וק'ל :
 פרשת לך לך .
 (ה) חסרס וכו' דרס סססוק על פרישות עס'ו וזכו חסרס מילדוק ע'ד ספי' חסרס סססוק
 סססי ססס ססס : (ג) דפרסין ידיון וכו' פי' ססססס ססוססס ידיוס סעולין

עלמא : (טו) ואשני ית בגד סגיאין בעשרא דארעא דהיקמא דאית אפשר
 לבר למינני ית עשרא דארעא אף בן בגד אפשר דיתקטן : (יז) קום טייל
 בארעא ועבר בה חוקתא לארעא ולפתא ארום לה איתנה : (יח) ופרס
 אברם למשקניה תרין איסור (סא משכנין לתורי ואמרי) ואתא ותיב בתיו
 מקרא די בחברון ובגא חסן מדברתא קרם :

יד (א) ויהו קיטי אמרפל הוא נמרוד דאמר למורשו אברם לנרא הוא
 מלכא דמנאטום אריוה דתהו אריוה בגיבוריא מלכא דתלטר דררלעטר
 דתהו קיטר מתהפיד בשערין מלכא דעילם ותדעל רפאה פתעלא מלכא
 דעמטא משתמעין ליה : (ב) עברו קרבא עם ברע דעברו בביש מלכא
 דסרום ועם ברשע דעברו ברשעא מלכא דעמרה שגאב דאפילו לאבוי
 תהו שני מלכא דארסא ושקאבר דמתפל אבריה לוגיה מלכא דצבוס ומלכא
 דקרא דבלעת דירקא הוא ווער : (ג) כל אלן אתחברו למישר פרדסא
 דהא אית דמסק פרקטונין דמיין ושירי לחון ליקא דמלכא : (ד) פרתו
 סרי שנין פליו ית דררלעטר ובמלכא שנין קרו : (ה) ובירבירי שנין
 איתא דררלעטר דעשה וסחו ית אגרא דבעשורת קרנים וית
 תמפא דקמקמא וית איסקא דפשוה קרותים : (ו) וית חורא דבטוריא
 קמו דבלא עד מישר פאון דיסמך לעשר קרבא : (ז) ורבו ואתו
 לארעא דאפלוג דיקא דמשה נבוא על עמא דמי בעזתא היא ריקם ומחי
 ית כל תקלו עמלקא ואוף ית אמוראי דתיב בעין נרי : (ח) וגפס מלכא
 דסרום ומלכא דעמרה ומלכא דארסא ומלכא דצבו ים ומלכא דקרא דבלעת
 דירקא איתו ווער וסרו עסדו סררי קרבא במישר פרדסא : (ט) עם
 דררלעטר מלכא דעילם ותדעל מלכא דעמטא משתמעין ליה ואמרפל
 מלכא דמנאטום ואריוה מלכא דתלטר ארבעת מלכין סרו קרבא לקביל
 תמשא : (י) ובמישר פרדסא בירן בירן מלון חיקרן וערקו מלכא דסרום
 נעמרה ונפלו חסן דרשאריו לטוריה ערקו : (יא) ונסבו ית כל קנינא
 דסרום נעמרה וית כל סוונתו ואולו : (יב) ושבו ית לוס וית קניניה בר
 אחוי דאברם ואולו והיא ותיב בסרום : (יג) ואתא עוג דאישתויב מן נטריא
 דסרוו בטובענא ורכב עליו מיבתא ויהו גננא על רישיה ויהו מתפרנס
 מן סוונתו דנת ולא בוכמיה אישתויב אלון דתחכין דיעי עלמא גבורתא די
 ומרין תלא גיבוריא דהו סלקטיון כריו בכארי עלמא ושיצאונו מן ארעא
 ובר אגרו מלכא האלון תהו עוג עמרון אמר בלביה אייל ואתע לאברם על
 עיסק לוס האשקבו ותי לשינובותיה מן יודון דמלכא ויהמסר בידיון על
 איתא במעילי ויקא דספחא אשכחיה תהו עביר גרין פסיון דבן מי לאברם
 עברא והיא תהו שני חסוין מקרא אמורא אחוי דאשכול ואחוי דעגד והעין
 הו כארי קופיה דאברם : (יד) ובר שמע אברם ארום אשקבו אחוי וזין
 ית עלמיו דתהו לקרבא מרביע בימיה ולא צבו למלכה עשויה ובחד
 מרדון ית אלעזר בר נמרוד דתהו סתיל בגבורתא דקלדון תלת מאה
 ותקציטר ורדה עד הן : (טו) ואתפלוג לדום לילא בארעא פלעמא איתן
 עם מלכא ופלעמא אצטניעא למימחי בוכריא במצרים וקם אידו ועברו
 ובחזון ורפישין מה דאשקאר מרדון עד דארבר חבא העתיד למחי בן
 דמציפונא דרפישק : (טז) ואתיב ית כל קנינא ואוף ית לוס אחוי וקניניה

אתיב ואוף ית נשיא וית עפא : (יז) וגפס מלכא דסרום לקרמיה דתר דתב
 מלמכיו ית דררלעטר וית מלכא דעמיה למישר מפנא היא בית ריקא דמלכא :
 (יח) ומלכא צדיקא דהא שם בר נח מלכא דירושלם גפס לקרמיה אברם
 ואפיק ליה לחם וחסר ובהווי ויקנא תהו משמש קרם אלהא עילאה :
 (יט) ובריה ואמר בריה אברם מן וי אלהא עילאה דבנין צדיקא קנא שמאי
 וארעא : (כ) ובריה אלהא עילאה דעבר סאדא בתריסא דמקבל מתתא ויתב
 ליה חר מן עשרא מקל מה דאתיב : (כא) ואמר מלכא דסרום לאברם הב
 לי נפשת אינשא דעשי דאתיקתא וקנינא דבר לה : (כב) ואמר אברם
 למלכא דסרום ארימית די בשבועה קרם וי אלהא עילאה דבנין צדיקא
 קנא בקניניה שמאי וארעא : (כג) אין מן חושא ועד סנדלת רועה אין
 אשב מקל די לה ולא תרו מתרברב למימר קנא אשערית מן דידי ית אברם :
 (כד) תלא לית לי רשע בבולא ארעא דבר מי אבול עולמא וחולק נטריא
 דאולו עמי עבר אשכול ומקרא אף הינן וסבון חולקרון :

מז (א) בחר פתנמא האלון מן דאתבגשו מלכא ונפלו קיטי אברם וקטלו
 ארבעה מלכין ואחד תשע משריון חושב אברם בלביה ואמר ווי כען
 לי דלקא אתקבלת אנר מצוותי בעלמא דרין ולית ליה חולק בעלמא דאתי
 או דלקא וזלון אחידון וקריביון דאלון קטיליא וצטרפון בליונין וזירון
 עליו או דלקא בזמנא דהוא אשתבח עמיה אנר וכוון קלילן ונפלו קרטי ובזמנא
 תננינא לא משתבח עמי אנרא ויתחל בי שום שמאי וכן תהו פרנבא די
 עם אברם בחיוונא למיסק לא תדחל דאף על עבריון מצטרפון בליונין
 ואזינו עלה מימרי תרים לה ואף על גב דאזינו גפלו קרמא בעלמא דרין
 אנר עברך מביא נטרי וימרון קרטי לעלמא דאתי סני לתרא : (ב) ואמר
 אברם וי אלהים סגון ברבותא דתבת לי וסנין אית קרמא למסן לי ברם מה
 הנייה אית לי דאנא עביר מן עלמא בלא בנין ואליעזר בר פרנסת בימי
 דעל דידי אתעברו לי ניסון ברדמשק מסבילמרת ותי : (ג) ואמר אברם
 הא לי לא דתבת בר תהו בר פרנסת בימי דית ותי : (ד) תהו פתנמא מן
 קרם וי ליה למיסק לא דתהו בן אלמין בר דתוליד הוא דתהו : (ה) ואפיק
 ותייה לקרא ואמר אסתפל דרון לשמאי ומני בוכבוא אין מיכול למכני ותרין
 ואמר ליה ברוין ורין בגד : (ו) ויהוה ליה היקממא במימרא די וחסבה ליה
 לחבו דלא אטח לקמיה במלון : (ז) ואמר ליה אנא וי דאפתקא מאתון נרא
 דכשדאי למסן לה ית ארעא תהו למירתא : (ח) ואמר וי אלהים בקא אנדע
 ארום איתנה : (ט) ואמר ליה סב לי תקרובתין וקרבי קרטי עילא ברת
 תלת שנין וברתא בר תלת שנין ועינא ברת תלת שנין ושפנינא ותסילא
 בר יון : (י) וקרבי קומי ית כל אלן ופסג יתרון בפציעא וקדר פסגא דחד
 כל קביל תבריה וית עופא לא פסג : (יא) ונתתו אומיא ע"א הינן מרביין
 לעופא מסאבה למיכוון נקסיון דישראל ונתת ובותיה דאברם מננא עליון :
 (יב) ויהו שמשא קריבא למיטמוע ושינמא עמיקתא מתרמית על אברם
 והא ארבע מלכונן קיימין למשעברא ית גני איתמא דא היא גבל בגלא
 דא היא מדי סניא דא היא ון נפלה דא היא פרס בעתידא למיפל וזית ליה
 ומפא ומתמן עתידין למיסק עפא בית ישראל : (יג) ואמר לאברם מינדע
 תנדע ארום דיריון ורין בגד בארעא דלא דלחון חלף לא הימנת וישעברון
 ברון

יונתן

פי' תחובל כחיה כמאריס ססס וסילוס עלוס ומסקס וסוסס תחול גדלס סס וססו איתא
 כרס"י כסדיו בן פי' לאילנות ותאן מלרס לורסיס : (ה) דסונטוס זס ככל חירין סר סליססיס
 כרסו וסכנס פרק כ"ז : (ז) דלפי' לאבוי סוס סני ס"ג ופי' כרס"י לאבוי סכנסוס סניו הוא או
 הוא וססו גנד ססגל או ז"ל אפי' לטורק הוא סניו פי' ג"כ סכסר כעיקר וסניו הוא ל"י מן
 מלחיו ככנס אכס מ"ו הסוסר זגלון סוסר"ל מוסר"ל מוסר"ל סכסוס ככנס אל סוססרני כולוס
 ססרסוס סססו : קיסר מוססרן כעוסרין חרין לסיול כיסור ככ"ף וסירס"י כדור ור"ל תמך מוססר
 ככנסוסו סוסכס כוסכס וסס ססויב לו וסוססרן לכל דר סרלס וכדור הוא מלשון כדור חלרן
 וסרנוס ססור : כעוסרין לשון עכודת סמוס כוסכסיב וסוססרן כו וכן תמך עתיד לכדור ופי'
 סעורן כולן סיסורו כחון סוססרס וסיל ססויב לו וכאן דיוק כסמו כררלעטר כ' מלוח : (יג) דרריו
 ככוסכס"ל פי' סמחו ככוסל וככס וכ"י סכסכ על סוססרס וסיוס סנין חוסס על ריסיס לחיון
 סוססרסוס : (יג) גננא ל' חוסס או כילה : גרין פסיון פי' מלות עונות סכס כע"ס וררס זס
 דיוק סמחו עוג מלשון עונות כ"י : (יד) עליומיו דתהו לקרבא : נערוס סתך למלחמא תלת

והיה לאב סני עקמין : (ח) ולא יתקרי רוב ית שקיה אברם ויהי שקיה אברם
 ארום לאב סני סוגי עקמין מציה : (י) ואפיש יתק לחדא לחדא ואתמנה
 לכנשין וכלין שליטין געממא מנה ופקסן : (י) ואמסן ית קויס בין מיכרי
 ובינה ובין בנה פתרה לדביון למנס עלם לכפרי לה לאלמא ולבנה פתרה :
 (ח) ואמסן לה ולבנה פתרה ית ארע תתבונה ית כל ארעא דקנען לאתקנת
 עלם ואצרי לזון לאלמא : (ט) ואמר יי לאברם ואנת ית קויס תיסור אנת
 ובנה פתרה לדביון : (י) דא קויס תתסורון בין מיכרי וביניכון ובין בנה
 פתרה מנה לזון כל דכורא אין לית ליה אבא למעוריה : (יא) ותתקורון ית
 בשרא דערלמית ויהא לאת קינס בין מיכרי וביניכון : (יב) ובר תקניא
 יוסין יגור לזון כל דכורא לדביון כרביניו פמיטין וזבניו בספקון כן כל
 פר עקמין וקא מנה דהא : (יג) מאן דהא גזיר גזיר כרביניו פמיטין
 וזבניו בספקין ויהי קויס כבשוריון לקנס עלם : (יד) ועלמא דכורא
 דלא יגור ית בשרא דערלמית ואין לית ליה כן דגזיר וישמעי בר שא
 דהא מעמיה ית קויס אשני : (טו) ואמר יי לאברם שרי אנתקת לא
 תהי קרי ית שמה שרי ארום שרה שקיה : (טז) ואברך ויהי כגופה ואף
 אמן כמה לה בר ואברכיניה ביה ויהי לכנשין וכלין שליטין געממא כנה
 דזון : (יז) ונפל אברם על אנפיו ותמה ואמר כלביה חלבר כאה שנין
 ויהי ולד ואין שרה חברת השעין שנין תוליד : (יח) ואמר אברם קרם יי
 תלוי ישמעאל יתקום ויפלו קוקה : (יט) ואמר יי כוישטא שרה אנתקת
 תליד לה בר ותקרי ית שמה יצחק ואמסן ית קויס עמיה לקינס עלם לבניו
 בתרוי : (כ) ועל ישמעאל כבולית צלותיה קרא ברכות ותיה ואפיש ותיה
 ואמסן ותיה לחדא לחדא תריסר ברבין יוליד ואתגנייה לגס סני : (כא) ות
 קויס אקנים עם יצחק דתליד לה שרה בזקנא תדון בשתא איתקתא :
 (כב) ופקסן מלמלא עמיה ואסתלק קרא דין מעלוי אברם : (כג) ודבר
 אברם ית ישמעאל בריה ות כל כרביניו פמיטין ות כל זבניו ככפיה כל
 דכורא באיניטא ביהא דאברם וגזיר ית בשרא דערלמיתון דכון יוזא תדון
 כקא דמליל עמיה יי : (כד) ואברם בר תשעין ותשע שנין פר גזיר בשרא
 דערלמית : (כה) וישמעאל בריה בר תלת עברי שנין פר גזיר בשרא
 דערלמית : (כו) בכבן יוזא תדון כפרבעת עשר שנין גזיר אברם וישמעאל
 בריה : (כז) וכל איניש בימיה כרביניו ביהא וזבניו ככפא כן פר עקמין
 אתקורו עמיה : פ פ פ

פרשת וירא

יח (א) וירא ואתגלי עליוי וקרא דין בחיון כפרא דהא ברע מביא
 דכורולמא תיב ברע משקנא לתקפא דיוקא : (ב) ותקס עינו ותקא וקא
 תלקא מלאכין דכמות עברין קויסין כומי דאשמלחו לצרוה תלת מילא
 ארום לית אושר (אפשר) לכלאבא דשיריתא דמשמליחא לתיר כן מילא תד
 חד אקא לכבשורא ותיה דהא שרה וקרה בר זכר וחד אקא למשובא ית
 לזס וחד אקא למיפקה ית סרום ית עמורה ובר חמיטין דחט לקבמוקורון
 מתרע משקנא וסניד על ארעא : (ג) ואמר כבש ברבמין כן כרקה יי אין
 כדון אשקרות חיקא קוקה לא כדון תפלק עיקר שבינתה מעילוי עברך עד
 דאיכטם עיבוריא תחות אילנא : (ד) חסר כאן ת"ע ד' ע"ג וצ"ע : (ה) ואסב קעיד
 דלחם

כדון ויכספון ויהוים ארבע מאה שנין : (יד) ואף ית עמא דילחון לחום
 דינו אגא כמאון ויכשין בית וכן כתר כן יפקון לחירותא כנקסין כניאין :
 (טז) ואף תתקניש לזת אברקה בשלם תיטח נפשה ותתקבר כסכו טבא :
 (טז) ודרא רביעאה דקנה ותובון דקא למידתה ארום לא שלים חוכא
 דאמוראי כדון : (יז) ותות שמשא טקעא ותוסטא תות דהא חוכא אברם
 גזינס מסיק תננא וטקורין דאשא ויכעיר שביבין דגזיר למיין ביה רשעיא
 דהא עבר בין פסקיא תליון : (יח) בויכא דהא גזיר יי עם אברם מינס דלא
 למיין ביה כניו ולכפרוקיטון כן מלכותא למיכר לבנה אמן ית ארעא דהא
 כנילוס דמערס עד ענדרא רבא ענדא פרת : (יט) ית שלמא ות קנזאה ות
 כרמוטאה : (כ) ות תהאי ות פרוצי ות גבראי : (כא) ות אמוראי ות
 כננעאי ות נרשאי ות יבוסאי :

מז (א) ושרי אמת אברם לא ולידת ליה ולה אמתא מצריתא ושמה דהר
 חברת פרעה דרבה ליה לאכרי כזון דנסקה ואתפולש כבימר כן קרם
 יי : (ב) ואמרת שרי לאברם דא כדון כננעני יי כמלמד על לזת אמתא ואחררינה
 כאים ארבעי מנה ונפל אברם למיכר שרי : (ג) ונדברת שרי אמת אברם
 ית דהר מצרתא אמתה כסוף עשר שנין למיכר אברם בארעא דקנען ותדקתא
 ותקא ויהי לאברם בעלה ליה לאנתו : (ד) ואעל לזת דהר ואעדית חמת
 ארום אעדית וזללת איקר רבנותהא כענדא : (ה) ואמרת שרי לאברם
 כל עולבני כנה דהאינא רחיצא דתענד דניו דאנא שקמית ארע ובית אבא
 ועלית עמה לארע כנוריתא וכדון כניו דלא תינא יזדא תריות אמתא ויתבנה
 למשבוב כעטקה חמת ארום עברת ותבני אקרי באנפאה וכדון ותגלי קרם
 יי שלבני ופרום שלמיה בינו ובינה תתמלי ארעא כנן ולא נעטרך לבנהא
 דהר חברת פרעה בר גזירך דמלקה לאתנא דנרא : (ו) ואמר אברם לשרי
 דא אמתיה כרשותיה עבדי ליה דתקון כעניכי וסנקתא שרי ענדת כן
 כדקתא : (ז) ואשקתה כלאבא דין על עינא דביא כבדברא על עינא דבאורה
 תנרא : (ח) ואמר דהר אמתא דשרי כן האן אנת איתא ולאן מילין
 ואקרת כן קרם שרי רבנתי אגא ענדת : (ט) ואמר לה מלאבא דין תיבי
 לזת רבנתיך ואתבניי תחות ודא : (י) ואמר לה מלאבא דין אקנאה אקניית
 כקויס לא ויתקען כסני : (יא) ואמר לה מלאבא דין דא אנת מעברא ותלדין
 בר ותקרון ית שמה ישמעאל ארום גלי קרם יי כטופה : (יב) ואודו יתו
 כדמי לטרוד כבני נשא ביה ועל אנפיי כל אחוי ותערבב וישרי : (יג) ואודעת
 ותו'ששון לאבאשא ביה ועל אנפיי כל אחוי ותערבב וישרי : (יג) ואודעת
 קרם יי דמיקריה כמליל לה וכן אקרת אנת דהא די ומנס דהמי ולא מתומי
 ארום אקרת דא ברם דקא איתגליאית קר שבינתא דין כתר חווי : (יד) כניו
 כן קרא לבירא בירא דאתגלי עליה די ומנס דהא היא ותיכא בין רכס ובין
 חלוקה : (טו) ולידת דהר לאברם בר וקרא אברם שום בריה דלידת דהר
 ישמעאל : (טז) ואברם בר חמין ושית שנין בר ולידת דהר ית ישמעאל
 לאברם :

יח (א) ויהי אברם בר תשעין ותשע שנין ואתגלי יי לאברם ואמר ליה
 אגא אל שרי פלח קרמי תיבי שלים ככשורה : (ב) ואמן קויס בין מיכרי
 ובינה ואמסן יתק לחדא לחדא : (ג) ועל דלא נעה אברם גזיר לא דהר ויביל
 למיכס ונפל על אנפיו וכליל עמיה יי למיכר : (ד) אגא דהא גזיר קויס עקה

יונתן

מתלה סיות טום כמעטס וכנסתס ועשה טום כנסך : (ד) ואין לזת לזס כן דיגור ס'
 אפלו מי שאין לו מוסל ולא נטול כשינוע לעושין כרון לנטול עמיו ואם לאו חייב כרת :
 (ט) ואברך ויהי גנוסה אספר כרש"י ככרת סרוס : (י) וישלח קוקה ס' וישודו דתק
 דסייטו כולתך ככו ספ' רש"י : (כ) תריסר כרתינ ס' ועיין כרש"י ויהא כסוקו כס סוף
 וכי' ואלל כולס הענין כי את זס לעשות זס עשה אלקים י"כ שבו יז כנגד י"כ כטולו
 חלכסין כסעלי דקדושה וכן לטק וסכל ידוע לז' :

לחיות : (טז) ככלס תחז כסכ דק"ל וכי כסנסס ויהא כסוף וזו כולס אלא דקראת כנסתס
 כולתא כנמלה כסלדוקיס אחרים כלי כסולס : (ה) ויהתכס ס' כמלקה פרעס שרי ונטרס
 ויהא כתנז דני חלוסי כיון כהאס פרעס כנסס לפרס כן לו סתו וכי' סיון כילוקס :
 (ג) ואתרנינס ס' ככרנס וכן חדרס וסוף מלסן כז"ל כן כסחורונין : ירושלמי כנו מדינתא
 ס' דרנס קדמוני לטון קרס מוח : (יב) מדמי לטרוד ס' ככו סטרוד נלמסו כמדכר כן
 גזולו יסוס סטרוד וכן איהא כרנס : (יג) דחמו ולא מתחמו סירוס רוחס ואין כרזה סיון
 גנ' כס' כהרנס סכסוקתי לסניך : ירושלמי דתויה כעברי דכס ג'כ מלת וסוקל לטון סודלס
 וכמו ויקרא כסס ס' סוף לטון חלסו דרנס מלת אל כלי כהאס סקכ'ס כעטרס . אמרת דל לחוד
 ס' סלמ' עילויס כגלס חסס לכנס כחודות . סך כתר דאתגליית על כרס כענותי כלי' ככו
 כנגלס עילוי סכנג' על כרס כענותי לא ז' אף ז' סכא אלוס כנגד כגלס וסכי דרס כרנס :
 (ה) וזו סלוס ככסך כ'ל סלח תכסוב סוולס לזוס אלא חדרנס אפלו ככסך סוי סלס ור"ל

(ה) חרס ס' חולה לטון כסוכ מרס. מביכ ס' ככז דחולס וכדלית' ס' סוכר את ספועלס דיום סלוי
 לטולתו סיס וכן כפר'ל : (ג) מלאכין כמותו כוכרין ג' מלאכיס כמותו אכסיס סומדס לסויו וסכל ככ"ח
 ס' סל' . לית חכר ס' דלכס כמלחו ג' כי ח'ל למלכ' סערס כספולת לזוסר מדכר אחד : (ג) כסוריא
 ס' סוכוריס וסניסו דעשרו כסורס' סלמך לסקכ'ס וכי' עד כסיכס סלחוריס וכי' : (ג) ואודו
 סרס

אשכח עבדך רחמיך קרנך ואשכחתי טיבך דעברתא עמי לקומיא ות
 נפשי ואנא לא יבילנא לאישתקבא לטורא דלכא תודעני בישקא ואימתי :
 (ב) הא קרון בקש קרנא דרא קריבא מתבדא ותמי למיערוק לתמן ותוא
 ציבדו וקליין חוברא אישתיוב קרון תמן הלא ציבדו היא ותתקעם
 נפשי : (כא) ואמר ליה דא נסיבית אפק איה לפתקא קרון דריל דלא אהפך
 ית קרנא דמליקא לאישתקבא : (כב) איהו אשתיוב לתמן ארום לא
 יבילנא למעבר מדעם עד טיעלה לתמן בגין בן קראת שקא דקרנא ויער ד
 (כג) שמשא עברית יקא ופק עד ארעא בסוף תלת שיען וזש על לוער :
 (כד) ומיקרא דני אחות טישרין דרענא על סרום ועל עמרה על פנת
 דעברון תרובא ולא עברו ארום אפרו לא גלי קרם וי עברון בישא הא
 דמן נחמו עליהן דבריתא ואשא מן קרם מיקרא דני מן שמיא :
 (כה) והפך ית קרנא האלון וית קל מישקא וית קל יתבי קרנא וצמחא
 דארעא : (כו) ואסתכלת אנתמיה מבתר מלאכא למעודע מה תני בסוף
 ביותיה האיקה דני הוות מנתהון וסרוקא וסמול דחסת בקלחא בפרסומי
 עניא הא היא עברא עמיר דמלח : (כז) ואקרם אברום בצפרא לארעא
 דשמשא תמן בצלו קרם וי : (כח) ואוריק על אנפי סרום ועמרה ועל כל אנפי
 ארע מישקא תמא ווא סליק קסרא דארעא היא בקסרא דאמנא :
 (כט) והנה בתבלות וי ית קרון מישקא ודכיר וי ית וכותיה דאברום וישלה
 ית לזש סגו דפקתא בר הפך ית קרנא דני הנה ותיב בתון לזש : (ל) וסליק
 לזש מן ווער ותיב בסורא ותרמין בנמיה עמיה ארום הנה דחיל לסיבת
 ביוער ותיב בעמרתה דא ותרמין בנמיה : (לא) ואמרת דפקתא לעמרא
 אבונא טיב וגבר לית בארעא למעיל עלנא באורח כל ארעא : (לב) איהא
 נשקיות אבונא חמיל ובר ויהו ווי נשפש עמיה וקיימא אבונא בגין : (לג) ואשקאן
 ית אבדון חמר כלילא הווא ודוא וקסת דפקתא ושמישת עם אבוקא ולא
 ידע בקשקבה ולא ידע בקשקבה : (לד) והנה סיוס סקרא ואמרת דפקתא
 לעמרא הא כבר שמישת רפשי עם אבא נשקניה חקרא איה כלילא דין
 ודני ועלי שמישו עמיה וקיימא אבונא בגין : (לה) ואשקאן איה כלילא
 הווא ית אבדון חמר דני וקסת וצירקא ושמישת עמיה ולא ידע בקשקבה
 ולא בקשקבה : (לו) ואתעברן מרמין בנת לזש סאבדון : (לז) וילדת
 דפקתא בר וקרת שמייה מואב ארום סאבוקא אתעברת דא אבדום
 דסואקא עד ויקא דין : (לח) ונעדרתא איה היא וילדת בר וקרת ית
 שמייה בר עמי ארום בר אבוקא היא דא אבדון דעמא דעמונא עד ומן
 ויקא דין :

כ (א) ונטל מסמן אברום לארע דרוקא ותיב בני רמס וביני חקרא
 ואנתב בערר : (ב) ואמר אברום על שרה אנתמיה אחותי היא
 אשר אביסלה מלכא דערר ודבר ית שרה : (ג) ואתא מימר מן קרם וי
 לזש אביסלה דמלכא דליליא ואמר ליה הא את מוית על עיסק אנתמא
 דאנתא ויהא מבטלא לגבר : (ד) ואביסלה לא קריב לגבה למסאבה ואמר
 וי חבר עממין דלא חב איה חמי ליה לסובה דרנא אתקמיל : (ה) הלא
 דוא אמר לי דאנת היא ויהא איה היא אמרת אחי דוא בקשיות לגבי
 ובקבואת דני עברית דא : (ו) ואמר ליה מיקרא דני בחילמא איה קרמי
 גלי ארום בקשיות לגבה עברת הא וקנעית איה אנא מלמחמי קרמי

בגין בן לא שבתמיה למיקרב לגבה : (ו) ובגן אתיב אמת גבר ארום
 גבוי הוא וצלי עלך ומחי ואין ליתך מתיב דע ארי מסימית תמות אנת
 וכל דילק : (ח) ואמרם אביסלה בצפרא וקרא לכל עבריו ומליל ית כל
 פתגמיה האלון קדמיהן ודחילו וקריא לתדא : (ט) וקרא אביסלה לאברום
 ואמר מה עברת לנא וקה חבית לה ארום אמתא עלי ועל מלכותי
 חוקא כפא עברין הלא לשרין לאתעברא עברתי עמי : (י) ואמר
 אביסלה לאברום מה חמיתא ארום עברת ית פתגמא דרין : (יא) ואמר
 אברום ארום אמרית בלבבי לחוד לית דתלמא דני בארעא דרין וקמלונני
 על עיסק אנתמי : (יב) וברם בקוששא אחמי פרת אהא דאבא הוא ברם
 לא מניגיסת איקא ודוות לי לאנתמי : (יג) ודנה בר בעו לאשעא ויהי פלמי
 מעוונתא ונקקת מבית אבא ואמרת לה מיבונת דמעברין עמי לכל ארעא
 דניתה לתמן אמרי עלי דאמי דא : (יד) וניסיב אביסלה עאן ותרין
 ואמון ויהב לאברום ואתיב ליה ית שרה אנתמיה : (טו) ולזש שרה
 אמר הא ותיב אלף סלעין דכסף לאחיה הא איטן לה מתקרא דעיון
 תמך דאתבסות מן בעלוק ליליא תרא וחסיה ותיה דאלו ודבית ית כל
 דקה לי לא תוינא כמסת ואתקוונן מלנא וידע אברום ארום לא קריב
 אביסלה לגבי שרה אנתמיה : (יז) וצלי אברום קרם וי ואפי וי ית
 אביסלה ונת אנתמיה ולמניתי ואתקוונן : (יח) ארום מיסד אהוד מיקרא
 דני באנפי כל צירי בית וולדא לגשיא דבבית אביסלה על עיסק שרה
 אתת אברום :

כא (א) ווי דכיר ית שרה חיקמא דאמר ליה ועבר וי לשרה ניסא חיקמא
 דמליל אברום בצלומיה על אביסלה : (ב) ואיתעברית וילדת
 שרה לאברום בר דדסי ליה לסיבתו לוימא דמליל ותיב וי : (ג) וקרא
 אברום ית שום בריה דתליד ליה ודלילת ליה שרה יצחק : (ד) וגבר אברום ית
 יצחק בריה בר חמנא ויסין כקא דפקיד ותיב וי : (ה) ואברום בר סאה שנין
 בר אהיליד ליה ית יצחק בריה : (ו) ואמרת דאברום עבד לי וי כל דשע
 ותסת עלי : (ז) ואמרת מה סהיטן סבשקרא דבשר לאברום ואמר עתידה
 דאתקסן בגין שרה ארום וילדת ליה בר לאישן סובותיה : (ח) ודבא מלנא
 ואתקסן ועבר אברום שמינא רבא בויקא דאחסן ית יצחק : (ט) וחסיה
 שרה ית קרא דהקר סציריתא דיליבת לאברום כנתה לפולחנא סקרא
 ונתן לוי : (י) ואמרת לאברום סרוד ית אמתא דאנית קרה ארום ליה
 אוישר לסירות בר אמתא דא עם ברי וינח קרנא עם יצחק : (יא) ובאיש
 פתגמא לתדא בעגי אברום על עיסק וישעאל בריה דמלח לפולחנא
 טבראמי : (יב) ואמר וי לאברום לא יבאש בעינה על מלנא דני נפק סמברותך
 ועל אמתה דאנת סקבה כל דמיסר לה שרה קביל קנה דנביאמת היא
 ארום בגזקת וחקרון ליה בגין דרין בר אמתא לא סתעם בתרה : (יג) ואף
 ית בר אמתא לעם ליסטים אשויניה ארום ברה דוא : (יד) ואקרם אברום
 בצפרא וניסיב לחמא וקרנא דמא ויהב דתגר שוי על פסחה וקשר לה
 בכותקא לאודועי דאמתא היא וית ריבא ופסרה בגישה ואולת וקעת מן
 ארעא למברא דסמך לבריא דשבע : (טו) והיו בנות דקסו לפיתחא
 דמברא ארברו למינעו בתר פולחנא טבראמי ולקח וישעאל באישא
 צמרתא ושתי כל מיא עד דישלימו כל מיא מן קרנא ואתקרו ואתקריש
 בשרה

יונתן

תנן דלחכמי מן בערר וי תחת אבר כסית מלכוס ליה אחת וזלו נתתי לך כל אבר וי
 לא הוית מוסת וי לא סיס כדו תחת סרוס מלנא כחסי דוכס יוד : (ה) סימל דמליל
 סו וי כלב סמלל על אבונא מן עסס למרס סו סונקס דתמיס על סרוד וסול לרין לאויה דבר
 וכו' : (ב) בר דויה לזש דרס מלח נוקוני מלח ססס ווי אוקוני מלח דוים ויעין כס' : (ג) וישעאל
 עבד לי וי חיס : (ד) לאישן סבוסס כליל פי לתן וקטיו : (ה) ונתן לוי פי וישעאל מלח סווד
 לס' : (ו) מתכסוק פי מלח סמרתס מלך דתרי' דרס וק' : (ז) לעם לסיס דריל יוד ככל סיקא
 מלכוס סררוס : (ח) וקבר לזש כסותס וכו' פי כרס סקבר לעיק מתמי' לסודע ססס ססס :
 (ט) כלילא מריתס פי קרתת לתן נמ' כס' סנת וע' : (י) ואתקריס פי ונתק כסו מוסס :
 ואתקריס סו פי סססס נוסלתו סמרת חוליתו על כסס : (יא) ואתקריס פי עד סתיניס :
 וירושלמי מן קרנא פי סערך כלי חסס מוס קרס וע' סיקא סלג קרס וסולת וסולת כסולס
 כסו חתן כקרי סל לסרי וע' מוס נכעיס קרס : (כ) וסלקת פי סמלסס : טילס פי סער :
 קריות

בשריה וסוקמתיה ואשתלדיאת וקרא לתלתא דאיבא ולא ענא ימה וכן
 יד שלקת ית ריבא תחות חר פון אלגאי: (טו) ואולת וימיבת לה לספר חר
 ושלקת ית פולחנא טבראחא ארמיבת כון ברה קשיער מינד בקשתא ארום
 אקרת לית אגא וקלא למחמי בכותא דטליא ויתגיבת בקבל ברה וארמיבת
 ית קלה ובקת: (יו) ושמיע קדם יי ית קליה דטליא גנין וסומיה דאברהם
 וקרא מלאכא דווי להגר מן שמיא ואמר לה מה לך הגר לא במתמיסין ארום
 שמיע קדם יי ית קליה דטליא ולא כן יתיה לפום עובדו בישא דדוא עתיד
 לקעבר אלחין גנין וסומיה דאברהם חס עליו באתר דדוא ממן:
 (יח) אודקפי טולית טליא ואדקפי ית יודיה ביה ארום לעם רב אשויניה:
 (יט) וגלוי ית עגרא ואהגלי לה בירא דמיא ואולת וסלת ית קרות
 מיא ואשקוית ית טליא: (כ) ודחא מימרא דיי בקעדיה דטליא ורבא ותיב
 במימרא ודחא יליף רבי קשוותא: (כא) ויתב במדברא דפארן וגיסיב אהתא
 ית ערשא ותרבה וגיסיבת ליה אמה ית פטימא אהתא מארעא דמערנים:
 (כב) ודחא קענא דדוא ואמר אביסלה ופיכול רב חיליה לאברהם למימר
 מימרא דיי בקעדה קבל מה דאתא עבדי: (כג) ובען קום לי במימרא דווי
 קמא דיי חישך פי ובברי ובבר ברי כמיכותא דעקרות עקד מעבדי עמי
 ועם ארעא דברעה בה: (כד) ואמר אברהם אגא אקום: (כה) ואתחובח
 אברהם עם אביסלה על עסק בירא דמיא דאגבו ליה עבדי אביסלה:
 (כו) ואמר אביסלה לא ידענא מן דוא דעבדי ית פתגמא דרין ואף אנת
 לא תיית לי ואף אגא לא שפענא מן חורנין אלחין ימא דין כנה: (כז) ודבר
 אברהם עאן וחרוין ויתב לאביסלה וגורו תרוהון קום: (כח) ואקום אברהם
 ית שבע חורפן בלחורוהו וארשיעין מן חורו: (כט) ואמר אביסלה לאברהם
 מה היטין שבע חורפן האלון דאפוקתא בלחורוהו: (ל) ואמר ארום ית
 שבע חורפן תקבר מן ידי מן בגלל דרעוהו לי לספרו ארום חפרית ית
 בירא דדא: (לא) גנין בן קרא לבירא דדוא בירא דשבע חורפן ארום
 ממן קיסי תרוהון: (לב) וגורו קום בבירא דשבע חורפן וקם אביסלה
 ופיכול רב חיליה ורעו ורעו לארע דשבע חורפן: (לג) ונציב בירא דשבע
 חורפן ואתחון בגייה מיכא ומשמיא לגבוריא ולתאוביא ודחא מכריו עליהון
 ממן אודו ותימינו בשם מימרא דווי אלחא עלמא:

כב (א) ודחא בטר פתגמא האלון מן דינעו יצחק וישמעאל וישמעאל
 דחא אמר לי תמא למירות ית אבא דאגא בריה בורגיא ויצחק ודחא
 אמר לי חמי למירות ית אבא דאגא בר שרה אנתמיה ואתה בר הגר
 אקתא דאמי עני וישמעאל ואמר אגא וקאי יתיר מנד דאגא אנתגורית
 לתלמידי שנין ואן דות צבותי למעקבא לא דיינא כסר נפשי לאתגורא
 ואנת אתגורא בר תמנא ויסין אלו הוא קד כנהעא דקמא לא הוית כסר
 נפשי לאתגורא מתיב יצחק ואמר האגא יומיא בר תלחין וישיה שנין
 ואילו בעי קדשא בריה הוא לכנלי אברי לא חיימי קענב מן יד אשתמש
 פתגמין האלון קדם כרי עלמא ופן יד מימרא דווי גפוי ית אברהם ואמר
 ליה אברהם ואמר ליה האגא: (ב) ואמר קבר פרין ית ברה ית יחידה
 דאת החים ית יצחק ואול לה לארע פולחנא ואסיקויה מין לעלתא על
 חר מן סוריא דאמר לה: (ג) ואקדים אברהם בעפרא וריוו ית חכריה
 ודבר ית הרין טלוי עפיה ית אליעזר וית וישמעאל וית יצחק בריה וקמע קיסין
 דמקא ותאנמא ודקלא החיון לעלתא וקם ואול לאתרא דאמר ליה יי:
 (ד) בויקא מליחא וקם אברהם ית עני ודחא עני אקרא קטר על סוריא
 ואשתמודעיה מן החיק: (ה) ואמר אברהם לשלימו אוריכו לטון קמא

עם חכרא ואגא ועליכא נתכמי עד כא לתוני אין יתמיס מה דאתפשיות
 קדין יחון גניו ונסגוד לברי עלמא ותיב לוחמון: (י) וגיסיב אברהם ית
 קיסי דעלתא ושויו עליו יצחק בריה וגיסיב בריה ית אישקא וית סנינא
 ואולו תרוהום פחדא: (יא) ואמר יצחק לאברהם אבוי ואמר אבא ואמר
 האגא ואמר הא אשתא וקיסין והאן אקרא לעלתא: (יב) ואמר אברהם
 יי וקבר ליה אקרא לעלתא ואולו תרוהום מלב שלימ פחדא: (יג) ואתו
 לאתרא דאמר ליה יי וקנא חמן אברהם ית מדברא דקנא ארם ואתפטר
 כמי דטובענא ותב נחובניה ואתפטר בירא דפולחנא וסדר עליו ית קיסא
 וקפת ית יצחק בריה ושויו יתיה על מדברא לעיל מן קיסין: (יד) ואישט
 אברהם ית דיה וגיסיב ית סנינא למיכס ית בריה עני ואמר יצחק אבוי
 כפות ית ית יאות דלא אפרכים מן צערא דנפשי ונדרתי לטבא דחבלא וישתמח
 פסולה בקרבנה עניו דאברהם כסתכל עניו דיצחק ונעניו דיצחק
 כסתכלו למלאכי כרוקא יצחק דחא חמי יתחום ואברהם לא חמי יתחום
 עניו כלאכי כרוקא איתון חמן קדין ויודאן דאית בעלקא חר גביס וחד
 מתקבס דקבס לא קעפוב דמתקבוס פשיט צווריה: (יא) וקרא ליה
 מלאכא דווי שמיא ואמר ליה אברהם אברהם ואמר הא אגא: (יב) ואמר
 אל תושט ידך לטליא ולא תעביר ליה מידעם ביש ארום פרין גלי קרמי
 ארום דחלא דווי אנת ולא עביקתא ית ברה ית יחידה כני: (יג) וקם אברהם ית
 עניו ודחא ודא דקרא חר דאתברי בינו שמששתא דשכלול עלמא אחיד
 בהרישיתא דאילנא בקרניו ואול אברהם וגיסיב יתיה ואקדו לעלתא חלף
 בריה: (יד) ואודי וצלי אברהם חמן באתרא דדוא ואמר בקעו ברחמין מן
 מדקד יי גלי קרקה דלא דחא בלבכי עיקא ופניתי למעבר גורקה דחדוא
 בדין פד רחון כניו דיצחק ברי עליון לשעת אגיקו תהיו סידר לדום ונעני
 יתחום ופריק יתחום ונעמירין אינון כל דריי קיסין למקדו אקרין כשוורא
 דדין כפת אברהם ית יצחק בריה ותמן אנתגלת עליו שכינתא דווי:
 (טו) וקרא מלאכא דווי לאברהם תניינת מן שמיא: (טז) ואמר במימרי
 קוסיית אמר יי חלף דעבדת ית פתגמא דרין ולא קענתי ית ברה ית יחידה:
 (יז) ארום בירא אברכינה ואסנא אקני ית כנה כמכבי שמיא ויית פתלא דעל ביה
 וקא ויירתינו כנה ית קרו קיסי סנאיון: (יח) ויתפרסון גנין וקוות כנה
 כל עמי ארעא חלף דקבלתא במימרי: (יט) ודברו מלאכי כרוקא ית
 יצחק ואובלוהו לבי מדקשא דשם רבא ודחא חמן תלת שנין וברדוא יומא
 מב אברהם לנת שלימוי וקבו ואולו פחדא לבירא דשבע וגיסיב אברהם
 בבירא דשבע: (כ) ודחא בטר פתגמא האלון מן בטר דקפת אברהם ית
 יצחק ואול סננה ותני לנת שרה דאברהם נכס ית יצחק וקמת שרה ופגנת
 ואשתמנת וימת מן אגיקא ואתא אברהם ובת בארתא ותניא לאברהם
 למימר הא ולידת מלכה אוף היא איתבונת בכות דאתחיה למימר גנין
 נחור אחיה: (כא) ית עיץ בוכריה וית בנו אחיו וית קמאל רב כסומא
 דארקאי: (כב) וית קשד וית חו וית פלדש וית יולף וית בתואל:
 (כג) ובתואל אוליד ית רבקה תמנא אלון ולידת מלכא לחור אחיו
 דאברהם: (כד) ופלקתיה ושקיה דאוקה ולידת אוף היא ית סבב וית נחם
 וית תחש וית כענה: פ פ פ

פרשת חיי שרה

כג (א) ויהיו ימיו חיי שרה מאה ועשרין ושבע שנין שני חידה דשרה:
 (ב) ומיתת שרה בקרית ארבע היא חריון בארעא דקנען
 ואתא

יונתן

(יט) קירות מיל גסון חסום פי כל סגלום חן סקרוים ופי' סחא דלמא יכסח וחוללה למחלום
 מים וכו' ונחא בלחמ' כי לון קרוא דלמא קרל גסון קירות שום טעמא וק'ל: (ג) ודחא
 גוים מיכלה וזמקי' לעורוהו פי' סתקין חילתה וסחיס לעורוים וסחיס וסחיס מכרו וכל זה כוונת
 דיוק מויקחא כסס פי' וכו' (ה) מן דינעו פי' חסר סחיו מניסום יתק ויסמעאל ושמעאל אמר לי
 רחוי לירב שאני סכבור ויתק אמר לי רחוי לירב שאני מן סגוריס ורעוהו מן סמפחה סביב ושמעאל
 וחי הוא דחיק ויור מן סמלחיו פי' י' ואלו לרתי לעכ' לא סחיוי מוסר נפשי ורעוהו נחלת לח'
 יוסם וסחא חלו סחיס דעם כן סחית מעכב אמר ויתק עסק חיו מן ל'ז' סחיס וכו' ס' סק'ר' לכל
 נחא' איכרי אינו מעכב חר נחשו דכריס סחלו וסלסיס נכס וכו' ק' הוא חורף דבריו וסכל

ואתא אברהם מן טורן פולחנא ואשכחיה דמיתת ויתיב למספר לשנה
 ודקבדוהי : (ג) וקם אברהם מן טורן פולחנא על מימיה ומליל עם בני חמאה
 למיטר : (ד) בור ותרובא אגא עקבוו בבעו וזבנו לי אהסנת קבורתא עקבוו
 ואיקבר ית מימי תקן : (ה) ואתיבו בני חמאה ית אברהם למיטר ליה :
 (ו) קבל מנא רבונא רב קדם יי את בנינא בשפר קורנא קבר ית מימיה
 אינש מנא ית קבורתיה לא יגענו מנה בגין הלא למיקבר מימיה : (ז) וקם
 אברהם ונתן לעשא דארעא לבני חמאה : (ח) ומליל עשרון למיטר אין
 אית רש עם גפשיכוו למיקבר ית מימי מן קרמי אפי קבלו מני ובעו עלי
 קדם עשרון בר צורח : (ט) ונתן לי ית מערת כפילתא דיליה דמבנינא
 בסטר חקליה כספא שלים ותנינה לי בניכסן לאחסנת קבורתא : (י) ועשרון
 יתיב בנו בני חמאה ואתיב עשרון חמאה ית אברהם באנפי בני חמאה
 לקבל עלי תרע קרמיה למיטר : (יא) בכעו רבנוו קביל מני חקלא וקבית לה
 ומערתא דביה לה ודכתיב לה מתנא באנפי בני עמי ודכתיב לה אינל קבר
 מימיה : (יב) ונתן ליה אברהם באנפי בני חמאה : (יג) ומליל עם עשרון
 באנפי עשא דארעא למיטר ברם אם אנא עבי למעבר לי טיבו קבל מני
 אהן כספא דמי חקלא סב מני ואקבור ית מימי תקן : (יד) ואתיב עשרון
 ית אברהם למיטר ליה : (טו) רבנוו קבל מני ארע דמימין דילה ארבע
 סאת סלעין דכספא בינא ובינה טה היא ית מימיה קבר : (טז) וקביל אברהם
 מן עשרון ותקל אברהם לעשרון ית כספא דמליל באנפיה בני חמאה ארבע
 סאה סלעין דכספא טב עברין כבל פתור ומסקבלין כבל דרקסטיא :
 (יז) וקם וזין חקל עשרון די בכפלתא דקדם כטרא חקלא ומערתא דביה
 וכל אלנא דבחקלא דכבל תחמייה חוזר חוזר : (יח) דאברהם לזכריו
 באנפי בני חמאה לקבל עלי תרע קרמיה : (יט) ומן בטר ברין קבר אברהם
 ית שרה אנתתיה למערת חקיל כפילתא דעל אנפיה כטרא היא חברון בארעא
 דקנען : (כ) וקם חקלא ומערתא דביה לאברהם לאחסנת קבורתא מן בני חמאה :
כד (א) ואברהם סוב על בוימין ומיטר די ברין ית אברהם כבל סיני
 כרמא : (ב) ואמר אברהם לאליעזר עבדוהי סבא דביתיה דשלים
 כבל אפותיקי דיליה שני ברין ודה בנרות טחילתי : (ג) ואומיקה בשום
 מימיה די אלקא דמרתוהי בשמי כרמא היא אלקא דשולמיה על ארעא
 די לא חסב איתא לכרי מבנתהו דקנענא די אגא ותיב בניעהו :
 (ד) אלקו לארעו ולבית גנטימי מיול ותסב אתתא לכרי לעחק : (ה) ואמר
 ליה עברא מאים לית צבות אתתא למימי כחרי לארעא הלא האתבא
 אמיבית ברך לארעא די נפקתא מתקן : (ו) ואמר ליה אברהם אסתמר
 לה וילמא תמיב ית כרי לתקן : (ז) אלקא דמרתוהי בשמי כרמא
 דדברני מן בית אבא ומן ארע ודדותי ודמליל לי ודקמים עלי למיטר לבנה
 אמן ית ארעא הלא הוא זמין סלאמי לקמה ותיסב איתא לכרי מתקן :
 (ח) ואם לית צבות אתתא למימי כחרי ותיכפי מסומתי דא לחוד ית
 כרי לא תתיב לתקן : (ט) ושי עברא ית ודיה בגורת כדילתא דאברהם
 רבונה וקמים ליה עיסק פתקא חרין : (י) ודבר עברא עשרא גמלין מן
 גמלי רבניה ואלו כל שפר אפותיקי דרבניה בדיה וקם ואלו לארס דעל
 פרת לקרמא הנחור : (יא) ארבע גמליא מברא לקרמא לבורא דמיא
 לעון דמשיא לעון דנקסן כולאתא : (יב) ואמר יי אלקא דרבנוו אברהם :
 זמין גען אתתא סתנא קיסי יומא ועיבר סיבוו עם רבנוו אברהם :
 (יג) דא אגא קאי על עיני דמיא ובנתהו דאנשי קרמא נפון למסלי מוי :

(יד) והיו ריבא דמיטר לה ארמינו ברין לענה ואשתי ומיטר שתי ואפי
 גמליה אשתי ומה זמיתא כמולא לעברך לעצוק ובה אינדע ארום עברת
 מיכיו עם רבנו : (טו) והנה בשעת קבילא הוא ער ברין לא פסק למליל
 והא רבקה נפקת דאדילידא לבתואל בר מלקה אנתתיה דחוזר ארו
 דאברהם ולעניתה על כתפיה : (טז) וריבא שפירא למחסי לדרא כדילתא
 וגבר לא ודעה במשכבה ונתת לעניא ומלת לנתת וסלקת : (יז) ורש
 עברא לקרמיתא ואמר אפעמי ברין קביל מוי מן לעניתיק : (יח) ואברת
 שתי רבנו ואחיות ואחיות לנתת על דיה ואשקותיה : (יט) ופקת
 לאשקותיה ואברת אוף לגמלא אימלי על די ספקן למשתי : (כ) ואחיות
 ודמונת לנתת למורביות בית שקתי ודחטת טוב לבירא למסלי ומלת
 לקבל גמלי : (כא) וגברא נהא מסתין לה ושמיק למענע תאעלח יי ארוח
 אין לא : (כב) והנה בר פסין גמליא למסלי ונסיב גברא קדשא דרבא
 דרבנא סתקליה קביל דרבנא למלילתא דאישמסין בנרא למימיה
 לעיברת משנא ורבוו שרין יתב על ודרא מתקל עשר סלעין דרבא
 סבום סתקלדין קביל חרין לחינא דרבינו ברין עשרמי דברוא : (כג) ואמר
 ברך מן את תני ברין לי האית בות אברא אחר כשר לנא למבת :
 (כד) ואקרת ליה ברך בתואל אגא בר מלקה דילידת לחוזר : (כה) ונתת
 למיטר ליה אוף תיבנא אוף אספקטא בני עמא אוף אחר כשר למבת :
 (כו) ונתן גברא וסניד קדם יי דמיסן קרמי אתתא סתנא : (כז) ואמר
 ברך שפא די אלתיה דרבנוו אברהם די לא טנע טיביתיה וקשייה מן
 רבנוו אגא כוכותיה בארע חקלא דברני יי בית אחיו דרבנו :
 (כח) ורשית דריבא ורמי לבית איסא כפילתא האלן : (כט) ודכתיב
 אקא ושמיה לבן ורשם לבן לנת גברא לברא לעניא : (ל) והנה כרי חקא
 ית קדשא ונת שריא על ידו אתתיה וכד שמע ית פתגמי דרבא אנתתיה
 למיטר ברין מליל עמי גברא ואתא לנת גברא וקא קאי עליו גמליא על
 עינא : (לא) וחשיב לבן דיהא אברהם ואמר עול ברבא די לטא אקא
 קאי גברא ואגא פינת בימא סתקלנת עברא ואמר אנתקונית לנקליא :
 (לב) ועל גברא לביתא ושרי וקמי גמליא ויהב לבן תיבנא ואספקטא
 לגמליא ומי למשווג רינלא ורגלי נברא די עפיה : (לג) וסרדי קימיה
 תבשילא דביה סקא דקסול וקרניש ביה ואמר לא איטול עד דאמליל
 פתגמי ואמר סלוי : (לד) ואמר עברא דאברהם אגא : (לה) וי ברך
 ית רבנו לדרא ורבא ויהב ליה עין ודורו וכוספא ודבא נעברו ואקרו
 ונקלן ומקרו : (לז) וילידת שרה איתא רבנוו בר לרבנוו ברה קימיה
 ויהב ית כל דיליה : (לח) ואפי ית רבנוו למיטר לא חסב אתתא
 לכרי מבנת גנענא דאגא יתיב בארעו : (לח) אלקו לבית אבא תיול
 וליחסי ותסב אתתא לכרי : (לט) ואקרו לרבנוו מאים לא מימי אתתא
 כחרי : (מ) ואמר לי יי דקלחית קימי זמין סלאמיה עקו וצלה ארתך
 ותסב איתתא לכרי מן יחסי ומניסת בית איבא : (כא) ככן פתוריס מסומתי
 אין מייעל לבית יחסי ואין לא ונתנו לה וחדו ובאי מסומתי : (כב) ואנת יומא
 לעניא ואקרו יי אנתתיה דרבנוו אברהם אין איתך ברין כעלח ארוח האגא
 אויל עלה : (כג) דא אגא קאי על עינא דמיא והווי ריבא דמיפוק למימלי
 ואמר ליה אשקני ברין קביל מוי מן לעניתיק : (כד) ומימר לי אוף אקא שתי
 אוף לגמלא אקלי היא אנתתא דמיסן יי כמולא לכרי רבנוו : (כד) אגא
 עד לא פסקות למלילא עם הרחוני לבי וקא רבקה נפקת ולעניתא על
 כרמא

יונתן

גלגולא : (כ) למרבות פי' לנפוק מן מ' כחסיס מרבות וכן כירוסלי ווחת
 ואחת מרבות פירוס מירוס ומרירוס מלי כחסיס ממנו : (כג) דכמונא חקלי' פי'
 כפי' כמולא ד' ממשע של זכר חקלי' קביל דכמונא דחיסוסין פי' נדר כנע לגלגול
 דמערדין כנעו ליתן לעבודת חסוקן וחרין שרין נדר פי' נחות יי זכר חקלי' נדר יי
 שרין כפי' זכר חקלי' דכרו . (כד) כפסא מן זכר חקלי' כפסא : (כז) כחית
 חקלא פי' כדק' סיסר : (לח) ואלא פית כיהא מולחא נמשחא פי' מניחיה כיהא מניחיה
 כוכביס כפי' : (לג) ומי ומוי פי' סיסרי ומוי סיסריס חלוםס מני סגול : (לג) כחסיס
 דכוס סתא דקטול פי' חכסיל סבו סס כחיתא כחסיס נקון סתלו כחילא ויה ויה
 אין ויחסי אלל פי' סס ו'ל' דאמר ויחסי לפיני סתמו עמן נקן למי' ולי' למיסי סס סיסר פי'
 101

פרשת וקחת לעינא וקחת לה ואמרת לה אשקיני כדון : (טו) ואזיזת
 ואזיזת לעינתה מצה ואמרת שתי ואפי נגלה אשקי ושתיתי ואפי נגליא
 אשקיית : (טז) ושאלת ותה ואמרת ברת סאן אנת ואמרת ברת בתואל
 בר גחור דילדת ליה סלקא ושוית קדשא על אפה ושירוי על ידא :
 (טז) וקניית וקניית קדם ו וברכותיה ו ואלהיה דרבוני אברהם דרבוני
 באורה קשט למיסב ית ברת ארזי דרבוני לבריה : (כט) וברון אין
 אימיכון עבדון סיבו וקשט עם רבוני תנו לי ואין לא תנו לי ואפי על
 דרוקא או עד ציפונא : (ג) ואתיב לכן ובתואל ואמרו מן קדם ו נפק
 פתקא דרבקה איתרבת לצחק און לא נטול למלקא לה ביש או טב :
 (טא) הא רבקה קוקה דבר ואזיזל ותתי איתא לבר רבקה כמא דמליל ו :
 (גב) ותה בר שטע עבדא דאברהם ית פתקסיהון וקניד על ארעא קדם ו :
 (גג) ותקם עבדא כעון דכסף וקנין דהרב ולבושין ויהב לרבקה ודווינן
 יהב לאחיקא ולאמה : (גד) ואכלו ושרו ויהי וטבריא דעמיה וברו וקבו
 בעפרא ואמר שררוני לרבוני : (טז) ועל תתו סמלון ברקשא בתואל
 היה אביל מההוא מבשילא ואשפרעוהו בקרצקא דהא סיה ואמר אחיקא
 ואימה תיסב ריבא עמנא וימי שקא חקא או עשר יתון וכתר ברין תינול :
 (טז) ואמר להם לא תעמבון ימי ווי אצלה אודחי אליוויני ואזיזל לרבוני :
 (גז) ואמרו נקבי לריבא נשבע מה יהיא אמרה : (גח) וקרו לרבקה ואמרו
 לה המיולי עם גברא רבין ואמרת איזיל : (גט) ואליזו ית רבקה אתתהום
 ות פרגותה ות עבדא דאברהם ות עברו : (ס) ובריו ית רבקה ואמרו
 לה עד כדון תיית אחמן וקדון את אולא וסתקבא לצדיקא יהי רענא
 דמעינא יפקן אלפין דריבון ויריתון גניזי ית קרני סנאיחום : (סא) וקבת
 רבקה ורבקה ורבקה על גמליא ואולן בתר גברא ודבר עבדא ית רבקה
 פתריה וטיל ותיקמא דאתקטעא ליה ארעא בטוליה לפון ארם תיבון
 איתקטעא ליה בטתביה דביוקא דר אזיל וביוקא דר תב : (סב) ויצחק
 היה אמי סבי סרדשא דשם רבא מעלנא דבורא דאתגלי עליו חי וקם
 דחמילא סתחפו ודאיהו ותיב בארע דרוקא : (סג) ונפק יצחק לצלחא באנפי
 ברא לעיזוי כמשא וקפי עיזוהי וקמא והא גמליא אתין : (סד) וקפת
 רבקה ית עיזא וקמית ית יצחק ואררבינת מעל גמלא : (סה) ואמרת
 לעבדא מן גברא דודר ויא דמטיל בתקלא לקרמיתא ואמר עבדא דוא
 רבוני וגסיבת דידא ואתעשית ביה : (סז) ותני עבדא ליצחק ית כל
 פתקמא דעבר : (סח) ואצלה יצחק למשקנא דשרה אמה וכן די גררת
 בוצינא דשם בוןן דמיתת שרה וגסיב ית רבקה ותה ליה לאנטי
 וריקא גנין דחמא עבדא דתקנן בעבדו אמה ואתתם יצחק בתר
 דמיתת אמה :

לארע פתיקא : (י) ואלין סבום וימי חיי אברהם דתיא סאח ושביעין
 וחמש שנין : (יז) ואתנגיד ומית אברהם בשיבו סבא סוב ושבע כל
 סובא ברם ישמעאל עבר תרובא ביומי ובתר מן אתגנש לעמיה :
 (יט) וקברו ימיה יצחק וישמעאל בני למערת כפולתא לתקל עפרון בר
 צוזר ויתאחז העל אנפי סמרא : (י) תקלא דובן אברהם מן בני חיתאח
 תמן ארקבר אברהם ושרה אניתמיה : (יא) ומן בגלל הלא היה אברהם עבי
 לברקא ית ישמעאל בגין מן לא בריו ית יצחק דאין תה סברה לעצמ
 ולא סברה לישמעאל תה נסיר ליה כבו וכתר דמית אברהם בריו ו ית יצחק
 ותיב יצחק סמיה לבורא דאתגלי עליו עבר חי ומיין דחמי ולא אתתמי :
 (יב) ואלין תולדת ישמעאל בר אברהם דילדת תר כצריקא אמקא
 דשרה לאברהם : (יג) ואלין שקרת בני ישמעאל בשמיהון לתולדתיהון
 בורקא דישמעאל גבו וערב וארבל ומבשם : (יד) וצמיתא ושעקא
 וסברא : (טו) תריפא ותיקא יטור נפיש וקדמה : (טז) אלין היגן בני
 דישמעאל ואלין שומרון בבכרניהון ובקפסותיהון קביסר דברכין
 לאיסתתון : (יז) ואלין שני תי ישמעאל סאח ותלתין ושבע שנין
 והדר בתובתא ואתנגיד ואתגנש לעמיה : (יח) ושרו מן הדרין
 עד הלוצא העל אנפי מצרים מעלה לאמר על אנפי כל אתי שרא
 באחסותיה : פ פ פ

פרשת תולדות

(יט) ואלה ואלין תולדת יצחק בר אברהם ומן בגלל תהו אשקיני
 דיצחק ברמיו לאשקיני דאברהם מין גני נשא אמרו בקדשא
 אברהם אוליד ית יצחק : (כ) ותה יצחק בר ארבעין שנין בסמיה
 ית רבקה ברת בתואל ארסאה דמן פדון ארם אתמיה דלכן ארסאה
 ליה לאנטי : (כא) ואול יצחק לסוור פולחנא אתר דכפתיא אבוי
 דהפ יצחק בצלמיה בעמיה דקב"ה סמיה דער על אניתמיה ארום עקרא
 תות גביה עשרין ותרתין שנין ואתרפיה בגינה בעמיה דקב"ה סמיה
 דער עליה דאף היה עקר ואתרעוה ואתעפרת רבקה אניתמיה :
 (כב) ואירחיקו בגיא כמיעהא חי גיברין עבדו קרבא ואמרת אם ברין
 דוא צערה דילידתא לסה דין לי בגין ואולת לבי סרדשא דשם רבא
 לכבעי רחמן מן קדם ו : (כג) ואמר ו לה תרין עקמינן בגיזוי ותרון
 סלפון כמעיזי ותפרשון וילבו כמלכו יהי אלים ורבא דרזי משקעבי
 לויערא אם בני דועירא נטרין פקדיא דאזיזתא : (כד) ושליש סאתן
 ושבעין וימי עיבורא למילד והא תיומין כמיעהא : (כה) ונפק כרסאה
 סמוקריי כוליה כבילן דשער וקרוי שמייה עשו מן בגלל דאתליד כוליה
 נסיר בשער רישא דיקנא ושנין וכבין : (כו) ובתר ברין נפק אחוי ותייה
 אזידא בעקובא דעשו וקרא שמייה ועקב יצחק בר שתיין שנין בר ליבת
 ותיים : (כז) ורביאו סלוא ותה עשו גבר נחשירכן למיעוד עופן ותיוון
 גבר נפיק חקל קמיל נפשין דהוא קמל ית נטרוד ות תהו בריו ועקב
 גבר שלים בעוברוי ומשמש בבית סרדשא דעבר תבע אילפן מן קדם ו :
 (כח) ורחים יצחק ית עשו ארום כלי רמיותא בפומיה ורבקה רחמית ית
 ועקב : (כט) וקרהיא ויקא דמית אברהם בשיל ועקב מבשילי דסלופחי
 ואל

ינתן

(סז) ועל דהו מולאן כמסא פ' מתוך סבו מלכוס דכרוס נקרה סמאל ולא אלכו
 עד סמנח חמנו אורו חסיל עם סס סבו וסמס סקסר אל פ' סמאל : וסמסווי
 סקרינא פ' מלכוס כמתיח סמח : סמל חור כ' דיון כדליתא כמסות סרן אל'ס וכאן
 כס' שנין : (ט) סדווחא פ' מתיקס סמגלם לטן ח'ל חמון סדגון : (ס) וסוכמ
 דלעקעל ליה חורחא פ' כמו סקסס לו סארן כסוכו לס'ל כן קסס לו סארן כסוכו סמ'ל
 סמ'י סל' יתיוד סעבר עם סמס וכו סוס ח'ן וכ' : (כ) דמ' ולא סממ' סק'ס רוח' ואינו
 כדל' דיון לחי רוח' אוחי ואינו און רוח' אוחי : דס כס' פ' סק'ס כ' און לו ד' חמות סל
 סלס וק' : (ס) דתקן כסוכי דלמס פ' סמס'ס יסר'ס כמס'י סר' : (ה) דקסיר' ליה מן
 סרו' פ' סר כן סר לו ככר סמילס כקס'ס וכן סרוסל'ס דסות סר'ס ליה מן סרו'ס
 גס מן סרו'ס ס'ס'ס נקס'ס לו ע'ל קדו'ס לטן לחסור אסור ל'י ס'י כסוק ויסס (על כ' ד')
 סמס'ס דספ'סל גוס'ס ס'ל דס'ס קס'ס'ס : (ג) סר'ון וסמ'ס'ון פ' ס'ס'ס וסמ'ס'ס וסל'ס חוס'ס
 ור'ס מל' ס'ס'ס לטן חוק ס'ס'ס מל'ס'ס : (ח) ישמעאל עבר סמס'ס פ' ס'ס סמס'ס :

(יא) דלא סיה אכנס כ' סרוס סל' סיה דלס לנך סמל' לס א'י סמכ' סרו ע'ס כגל' וס' ס'ח
 סמך ליחך לחוד ישמעאל נסיר ליה סמל' וכולי וכל ז' סמרו'ס :
 פרשת תולדות
 (כ) יסוד דסלחנא סרסחי סמ' סמס'ס : וסמס'ס כגיוס דעס'ס דקב"ה דרס מל' וסמ' סד'ל'
 כסוס פ"ק עם סר' ז' וס'ר' כ' כ' כול' ס'ס לו כ' סוקין נקל' כל'ל גח'ל וס'ל סמ'ס
 ח' סמ'ס'ס כן סר'ון סמ'ס דעס סק'ס'ס וכו' וס'ס כ'כ' ס'ס י' ס'ס'ס וס'ס'ס וס'ס'ס סמ'ס
 לבל סמ'ס'ס כסס' סר' לוס' : (כג) ואלו לבי' דס'ס רכ' דס'ס מל' ח' ס' לר'ס'ס ח' וס'ס'
 כרס'ס וכו' ס'י סמ'ס'ס ס'ו ס'ס'ס ס'ס'ס וכו' : (כס) כס'ס'ס דס'ס ר'ל ס'ס'ס'ס ל' ס'ס' ס'ס'ס
 עס'ס'ס ג'ס'ס'ס . וכדון לטן גמל' ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס : (כז) גכר סמ'ס'ס פ' ס'ס' ס'ס' ס'
 ס'ס'ס ס'ס'ס כ'ס' ס'ס'ס דס'ס'ס ופ' ס'ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס וכן ס'ס'ס ס'ס'ס כגל' אילן ע'ס'ס
 מלכ'ס וכן ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ח' ס'ס'ס ע'ס'ס אכל ס'ס'ס'ס ג'ס'ס כול'ס מלס'ס וס'ס'ס ס'ס'ס
 וס'ס'ס וס'ס'ס'ס ס'ס'ס וכן גכר ד' ס'ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס אכל ס'ס'ס וס'ס'ס ג'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס
 יקן

ואול ללחמא לאבוי ואתא עשו מן ברא ודוא משלחי ארום חמש עבדיו
 עבר בהדוא ויקא פלח פולחנא נוכראה שפח ארנא זכא ועל על שלחמא
 כארשאה זכר בחיו עלמא דאמי וכוזא ית בבירותא : (ל) ואמר עשו לעקב
 אטעמי יתי כדון מן תבשילא סמוקא דרין ארום משלחי אגא בגין מן ברא
 שטמיה ארום : (לא) ואמר יעקב זכין ויכנא ביום דאנת עתיד למיחסן ית
 בבירותא לי : (לב) ואמר עשו דא אגא אזיל למסת ולית אגא תו תוב
 בעלם ארנא ולקא דגן לי בבירותא ויעלקא בעלקא דאף אפר : (לג) ואמר
 יעקב קים לי ביום דיתי וקום ליה וזכין ית בבירותא לעקב : (לד) ועקב
 נתן לעשו לחם ותבשיל דשולפתי ואבל ישתי נקם ואזי ושט עשו ית
 בבירותא וחילק עלמא דאמי :

כו (א) ויהי ספא תקון בארעא דהגגן פר מופנא נרמאח ויהוה ביומי
 דאברהם ואול יצחק לית אביסלח מלכא דשלימא לנר : (ב) ויהוה
 בלבביה דיצחק לפיחות למצרים ואחגלי ליה : (ג) ואמר לא מיהות למצרים
 שרי בארעא דאימר לה : (ד) דור בארעא תרא ויהי מימרי בעעדה
 ואברכינך ארום לה ולקנה אגן ית כל ארעמא האלן ואקום ית קינא
 דמיומית לאברהם אבוק : (ה) ואקני ית קנה הי כבוקבי שמיא ואמן לקנה
 ית כל ארעמא האלן ויתברכון בגין קנה כל עממי ארעא : (ו) חילף הי
 קביל אברהם במימרי ונטר מסנת מימרי פיסודי קימי ואורייתי : (ז) ותיב
 יצחק בגר : (ח) ושאלו אינשי ארעא על אנתמיה ואמר אחתי היא ארום
 דחיל למימר לה אנתמי ארום חשיב בליביה דלכא יקמלונני אינשי ארעא
 על עיסק דרבה ארום שפירת חייו היא : (ט) ויהוה פר סגו ליה מן
 יומא למשני ואודיק אביסלח מלכא דשלימא מן חרמא וחקא ויהוה
 יצחק האיה עם רבה אנתמיה : (י) וקרא אביסלח ליעקב ואמר ברם
 דא אנתמיה היא ותיברין אנתמיה דא ואמר ליה יצחק ארום אנתמיה
 בלבבי דלכא אנתמיה בגינת : (יא) ואמר אביסלח מה דא עבדת לנא כגעור
 פון שקיב מלכא דמיהר בעמא עם אנתמיה ואימיתא עלמא חוקא :
 (יב) ופקוד אביסלח ית כל עמא למימר דוקרב לביש בגרמא דרין ובאנתמיה
 אנתמיה ויתקמיל : (יג) וזרע יצחק לצדקמא בארעא דהיא ואשכח בשמא
 דהיא על תר מאה כדשעריו וברכיה : (יד) ורמא נכרא ואול אזיל ורבי
 עד די רבא לחרא : (טו) ויהוה ליה גימי עאן גימי תרין ופולחנא סגיה
 וקציו ותיב פלשטאי : (טז) וכל בירין דהפרו עבדי אבוי ביומי אברהם
 אבוי סמוניטין פלשטאי וקלוגן עקרא : (טז) ואמר אביסלח ליעקב אזיל
 מועמא ארי תוקמא מנא בניקסין לחרא : (יז) ואול מתפן יצחק ושרא
 בגחלא דגרר ותיב מן : (יח) ותיב יצחק ונפר ית בירין דמו די הפרו
 עבדי אבוי ביומי אברהם אבוי וסמוניטין פלשטאי בטר דמית אברהם וקרא
 לדון שמקו הי בשקטו די יהוה כרי לדון אבוי : (יט) והפרו עבדי יצחק
 בספר גחלא ואשכחו מן ביר מו נקעין : (כ) ונצו רעומא דגרר עם רעומא
 דיעקב למימר די לנא מוא ויהוה צבו מן שמיא ויבשת וזבן אנתרו ויהוה
 ליעקב וקבעת וקרא שקמא דבירא עסק ארום אנתמיה עלה עשיה :
 (כא) והפרו ביר אחריו ונצו אף עלה ויבשת ותו לא נבעת וקרא שמייה
 שטנא : (כב) ואסתלק מתפן ונפר ביר אחריו ולא נצו עלה הי כקרא
 וקרא שקמא ויהוהתא ואמר ארום כדון ארוח : (כג) ופשיננא בארעא :
 (כד) וקליק מתפן לבירא דשבע : (כד) ואחגלי ליה : (כה) בליקא דהוא ואמר

אגא אלקא דאברהם אבוק לא תדחל ארום בעעדה מימרי ואברכינך ואקני
 ית קנה בגין זכוותא דאברהם עבדי : (כז) וקנא מן מוכרא ועלי בשקמא
 די ופרם מן משנניה ורפסו מן עבדי יצחק בירא : (כח) וזכר נפס יצחק
 כגור ארביקשן ביריתו ואילגרו לא עבדו פירין ואינשו דבגין דהריבוי ותיב
 יהוה לדון כל דא ואול אביסלח ליומיה כגור ואתקוף ברמיו למיזל עפיה
 ופיכול רב חליה : (כט) ואמר לדון יצחק מה דין אמיתו ליומי דאזיל
 עליון וארעו סגיתו יתי ותרמנוני מלכותון : (כח) ואמר מוקמא ממונא
 ארום יהוה מימרי די בעעדה דבוכותה דעוה לן כל סבתא וקרו נפקמא מן
 ארעו נפישו בירן ואילגנא לא עבדו פירין ואמרנא נקדריגיה לותנא
 ותתקום כדון מוקמא דערת ביגה ויבגין יהי ביגן וביגה ונגידו קום
 עמך : (כט) אם תעביר עמנא בישא חיקמא דלא קרובנא קה לביש
 ותיקמא דעבדנא עמך לחוד טוב ושלחמך פון בשלם אנת כדון בריכא
 די : (ל) ועבד לדון משמאי ואכלו ושתאו : (לא) ואקדומו בצפרא וקמו
 גבר לאחוי ופסג מתנא דתכריה וירב פסגא דרא לחום לסודו ועלי
 עליומם יצחק ואתרעו ואלונו יצחק ואולו מלכותיה בשלם : (לב) ויהוה
 ביומא דהיא ואתו עבדי יצחק ותנו ליה על עיסק בירא דהפסו ואמר
 ליה אשפנתא מו : (לג) וקרא יהוה שבעה בגין מן שמיא דקראת ביר
 שבע עד ויקא דרין : (לד) ויהוה עשו פר ארבעין שנין וקיסו איתא ית
 יהודית ברת בארי חיקמא וית בשבת ברת אילון חיקמא : (לה) ויהוה
 קעחן בפולחנא נכרא ויתמנונין לאמרנא בעשביהון בישאי ליעקב
 ולרבה :

כז (א) ויהוה כר סיב יצחק וקדונו עימי מלכמי דכר בפמיה אבוי אסתבל
 בבירוסה נכרא ושדיון מיהומוקנא עימי לכיכה וקרא ית עשו בריה רבא
 בארביסר בגינסו ואמר ליה ברי דא ליליא דין עלמי משבדו למאבי עלמא
 ואצני סלון מתפתחין ביה ואמר ליה הא נא : (ב) ואמר דא כדון סיבת
 לית אגא דע וים סותי : (ג) וכדון סב כדון מאני זיקה ביה גידה וקשקש
 ופיק למקלא נצור לי צידא : (ד) ועיבר לי מבשילין חיקמא דחמיסית ומיעל
 לותי ואיכול בגין דתברכינך נפשי עד לא איסור : (ה) ורבה שקבעת ברוח
 קדשא בר סליל יצחק עם עשו בריה ואול עשו למקלא למיצר צידא
 לאימיה : (ו) ורבה אמת לעקב בריה למימר דא ליליא דרין עלמי
 משבדו למרי עלמא ואצני סלון מתפתחין ביה ושקבעת ית אבוק כסליל
 עם עשו איהו למימר : (ז) אעל לי צידה ועיבר לי מבשילין ואיכול
 ואברכינך קדם : (ח) קדם דאמית : (ח) וקען ברי קביל מני ליה דאנא ספקוד
 ויהוה : (ט) אזיל כדון לבית עמא וסב לי מסמון דרי גדי עיני שקמו ית
 לשום פסמא וחד לשום קרפן תנא ואעביר יתרון מבשילין לאבוק חיקמא
 די רחים : (י) ויהעיל לאבוק וכול בגין די וברכינך קדם מותיה : (יא) ועל
 דהוה יעקב דחיל חישא דלכא וילמטיגיה אבוי ואמר דא עשו איהו גבר
 שערן ואנא גבר שעיע : (יב) כאים וגששיגני אגא ואיהו דמי בעיטו הי
 כקענה ביה ואייתי עלי לושוין ולא ברכאן : (יג) ואכרת ליה אמיה אין בירכן
 ברכינך ויתון עקד ועל בגה ואין לושוין ולמטיגה ויתון עלי ועל נפשי ברם
 קביל מני ואזיל לי : (יד) ואול ואייתי לאמיה ובערת אמיה מבשילין חיקמא
 דרחה אבוי : (טו) וקיסבת רבה ית לבושי עשו בריה רבא כרנגן דהוה
 מן אדם כרכאי ודרא ויקא לא ארבישטין עשו ואשתארו נכה בביתא
 ואלבישת

יונתן

ככולה תהא כיוטו מה שיהי מינוי ואנך וגם עתה חקך והוא לשון גמ' כ' כ' ס' הסוכר את
 הסועלים : (ג) וסב מנהל וכו' פי' חקך חתם של חמורו לבי חקיק וקח א' לשמו
 ואחר נתן לו לסימן כתיבה ברית וכו' דכתיב בשמואל ויקח דוד את חתם האמת מיד שלמים
 כמזכר כדרא' : (ד) והיון מנתן ככר פירטיה סיהא לשון סחחוחא : (ה) אסתבל ככוריס
 מן מנאל מחדר ובמחל אסתבל נגישא עיניו סוהו ק'ו לפטיה : (ו) ואזרי קלין מתפתחין ולק
 סככה עיניו : (ז) בית נירך מפרש על חליך בית שם חוים סוהלים אלל סקמא : (ח) שבעת
 כרוח קדשא . דקס לים סיהר יעלה לנגס דכר ערמם אלל כרוח סקודס נמוסם לס : (ט) כנתק
 פי' כמחוק והוא גם כן לשון ע'ו' וכמו שרש"י ו'ל' כמחפצת נטריקון כמה וכמותה : (י) מן
 חים קדמאי כן הוא כ' וסדרא' ולקחן ממחרת דעל סככותה שטס פי' לאס' וסכסס סלכסן
 כל כסחה חים ושק נסלנין לפשו וכו' יאחר ממדוד גבור לך ועשו חמסס וכן מפרש סמאודות
 סמך

ידכן סיהס סיון כחם על ירכו של עשו לנמו כי הוא מסתור דתם כח' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
 ט' : (ג) קים לי ביום דיתי פי' כיום כסיר והוא לשון גמחל ברית סנועות של סג
 עום וכל סוד דיהס סיהס : (ד) מנאל דעוהד עמח כדפי' כפי' ע'ס' : (ה) דיוקב
 לטיס הוא פירוס סונוג לרע : ירושלמי ודיוק ככר כמה פעמים פירטיה שפח עיני
 סכסס ויוכל להיות סכסס כאלעגיות כח' ס'
 סכסס אשלו נע : (ט) ככסין אלל לא כגוף וכן הוא כדרא' : (כ) לכו מן שמיא פי'
 סיהס סרען מטעם שיחלו וסחירו לו דיוק ממה סקרא לו יצחק סס על כאר אשלו סלו
 אלל סחירו לו מפני סכסס וק'ל' (כ) וסכסו יס מניסין וססרו וסס הוא וסכסו יוכל
 להיות סחא מלכון חספ כדכר סעסן : (כ) אחיבנן בירוסון דיוק למה סלך אליו ואלל
 נירכו אלל כ' : וסחקק נחתמו פי' ספיר ככוריסו : (כח) וסכסן לשון כסל כלו' סנועות

ואלבישת ית יעקב בריה ועירא : (טו) ונת משכי הדרי בני עוי אלבישת על
 ידיו ועל שיעשת צוניה : (יז) ונתקרת ית מבשליא ונת לחמא די עברת
 ביד יעקב ברה : (יח) ואעל לות אביו ואמר אבא ואמר האנאמן אנת ברי :
 (יט) ואמר יעקב לאביו אנת עשו בוקרה עברנא דקמא דמלילתא עמי קום
 קרין אסתיר ותיטל מציתי בגין דתברכניני נפשך : (כ) ואמר יצחק לבריה
 מה בין אדיתא לאשקתא ברי ואמר ארום זמן ואלהך קרמי : (כא) ואמר
 יצחק ליעקב קרוב דרון ואמישינה ברי האנת בין ברי עשו אין לא :
 (כב) וקרוב יעקב לות יצחק אביו ונשישיה ואמר קלא דבין קליה יעקב
 ברם ממש דיו במימש ידיו העשו : (כג) ולא אשתמורעיה ארום דיה דיו
 כירי עשו אריו שערגנין ובריה : (כד) ואמר אנת הוא בין ברי עשו ואמר
 אנת : (כה) ואמר קרוב לי ואכול מצירא דברי בגין דתברכניני נפשי וקרוב
 ליה ואכל ולא היה חקרא גביה ואודון ליה מלאבא ואיתי מן חקרא דאצטע
 בעיגובין מן זמי שירי עלמא דתביה ביד יעקב יעקב אקסי ליה לאביו
 וישתי : (כו) ואמר ליה יצחק אביו קרוב דרון ושק לי ברי : (כז) וקרוב
 ונשק ליה וארח ות ריחא דלבושיו ובריה ואמר חסון ריחא דברי בריחא
 דקטורת בוסטייא דעתיא מתקרבא בשפור בי מתקשא דאתברי תל
 דבריה ומה וי ואתרע לאשרא שביגמיה ממן : (כח) ומן לה מיכרא ביו
 משוב שלין דנתחין מן שמיא ומשוב מביעין דסלקין וברין צמחי ארעא
 מלרע וסוגיו עבור חקרי : (כט) ושמעדרון לה אומא כל בני העשו
 ונתחנן קוקה סלפנתא כל בנהא דקטורה רב ושלום תהי על אנה ויהון
 מדרסין למשאל בשלמא בני אנה ליושה ברי יהון לישין בגלגלם בר בעור
 ומקרה ויהון ברין קמשה נביא ספרדים הישראל : (ל) ותנה בר שיצי
 יצחק לברא ית יעקב ותנה ברם מישק נשק יעקב דתרימין ספוחין סלתי
 יצחק אביו ועשו אחיו על מצריה : (לא) ועביב סמרא ביו מציה צירא
 בקיא ואשכח בלבא תרא וקמליה ועבר אף הוא מציה מבשלין ואיתי
 לאביו ואמר לאביו יקום אבא ויכול מצירא דבריה גדיל דיתברכניני
 נפשך : (לב) ואמר ליה יצחק אביו ואמר ליה מאן אנת ואמר אנת ברה
 בוקרה עשו : (לג) ואזעזעו יצחק ועזעו סני ברי שמע ית קליה העשו וריח
 תבשליה עלת באנפיו חיקריחא דיקורת גיהנם ואמר מאן הוא דכי דער
 צירא ואעיל לי ואקלית מלך דאיתי עד הלא עלת ובריקמיה ואפילו הכי
 ברה יתי : (לד) ברי שמע עשו ית פתגמי אביו ותנה צוהא דברא
 ומירוחא עד לתרא ואמר לאביו בריבני אפלי אבא : (לה) ואמר על ארעה
 בתקמא וקביל בני ברקתך : (לו) ואמר בקישא קרא שמייה יעקב ושקרי
 בי דגן תרימין זמנין ית ברותי נסיב ותא דרון קביל ברכתי ואמר תלא
 שבתקא לי ברקתא : (לז) ואתיב יצחק ואמר לעשו הא שלום מינימיה עלך
 ונת כל אחיו שותי סוטי לעבדון ועבור וחקר סערתיו ואיל ותטרך בני
 דמה אעביר לה ברי : (לח) ואמר עשו לאביו דתברכתא תרא היא לה אבא
 בריבני ארף לי אבא וארום עשו קליה ובכא : (לט) ואתיב יצחק ואמר
 לעשו הא בשוב ברי ארעא ותי כותבך ומשליא דשמיא סלעליא : (מ) ועל
 סופה תהי רחיין עליל לכל אהר ומרבה ותאי ולאחור תהי כשתעבר ותי
 אין רשיע ותחית ית בניו מלמיטר פקודי אוריתא דבן תהי פריק נר

שעבריה מעל צוניה : (מא) ונמר עשו שנת בלביה על יעקב אריו על
 סדר פרקתא די ברכיה אביו ואמר עשו בלביה לית אנת עביר דקמא דעבר
 קון דקמל ית הכל בתי אביו ותרד אביו ואוליב ית שית ברם מתעקב
 אנת עד זמן דקמטון וימי אבלא דמיתת אבא ובבן אנת קמיל ית יעקב
 אריו ואנת משתבת קמיל ורירי : (מב) ואתחנא לרבהך ברוח קודש ית
 פתגמי עשו ברה רבא דחשוב בלביה למקמול לעקב ושררת וקראת
 ליעקב ברה ועירא ואמר ליה הא עשו ארעה כמין לה דמן ומתעט עלך
 למקמול : (מג) וידון ברי קביל בני קום ערוק לה לנפשך ואיזיל לות
 לכן אתי לתרן : (מד) ומתיב עפיה וימין קלילין עד די תשרוך ריתקא
 דארעה : (מה) עד הגום רוגא דארעה מקף ויתבשי ית מה דעברת ליה
 ואשרד ואידברניה סתמן לפה אתקל ארף תרובין ויפא חד דאנת מתקמיל
 ויהא מסדר חקרא דאתקלת מאן מן תל דתמליה מן ואשרדן תגידון
 מן אפי ארום ותנה כל יומי מתיחם דאדם ותנה : (מו) ואמר דברה ליעקב
 איתעקית בתי מן בקרם רגו בנת מת אין נסיב יעקב איתא רשיעתא מבנת
 מת כאלון מבנתהון דשמיא דארעא לפה לי תיין :

כה וקרא יצחק ליעקב ובריה ומה ופקדיה ואמר ליה לא תסב
 איתא מבנתהום דקנענאי : (ב) קום איזיל לפנן דארם לבית
 ברואל אבוקא דאפוק וסב לה סתמן איתא מבנת לכן אחיקא דאפוק :
 (ג) ואל שרי יברה יתך דנגבסין סגיין ונשישינה ונשינה לתליטר שבסין
 ותני ובי לכנישת דבני סנהדרין דקטורין שובעין דמניינא עממא :
 (ד) ומן לה ית ברקתא דאברהם לה ודגנה עמך ומיבינה למירוקה ית ארע
 תותבותך די יתב וי לאברהם : (ה) ושרד יצחק ית יעקב ואיל לפנן
 ארם לות לכן בר ברואל ארמא אחיקא דברה איתא יעקב ועשו :
 (ו) וקמא עשו ארום ברה יצחק ית יעקב ושרד ומה לפנן ארום למיסב
 ליה סתמן איתא בר ברה ומה וקרי עליו למיטר לא תסב אנתא מבנתהון
 דקנענאי : (ז) וקביל יעקב בסימרי אביו ובסימרי אפיה ואיל לפנן ארם :
 (ח) וקמא עשו ארום בישן בגרתון דקנענאי קדם יצחק אביו : (ט) ואיל
 עשו לות ושמעאל וגסיב ית סתלת היא בשמת בת ושמעאל בר אברהם
 ארמיה דקביות מן אפיה על נשיו ליה לאנתו : ׀ ׀ ׀ ׀ ׀

פרשת ויצא

(א) ויצא חקשא ניסין אתעביר ליעקב בזמן דנפק מן בירא דשבע : ניסא
 קמא אתקצרו שיעוי דייקא וקטע שמשא בלא אשניה מן קרם
 דהיה דבירא מתחמיר למללא עפיה : ניסא תננינא ארבעתי אבנאי דשוי
 איסווי אשכח ותרון בצפרא לאבנא תרא : ניסא תליחא אבנא דהון כל
 עקריא מתבנשין ומתלגין מעליו פס בירא גלגל ותה בירא מן דרעי :
 ניסא רביעאה דנסת בירא וקליק מיא לאנפיו ותר וסיפא כל ימין דהיה
 בתרן : ניסא חמישאה קצת ארעא קוטי ובהווא ויפא דנפק אול לתרן :
 (יא) וצלי באתר בסימרישא וברת ממן ארום טמע שמשא ונסיב ארבעה
 מאבנא אתרא קרשי נשוי ארדו ושכיב באתרא דהוא : (יב) ותלם ורא
 סולקא קביע בארעא ורישיה כמי עד צית שמיא ותא תרין מלאביא דאנלי
 לסרום

יונתן

שמר ממחר וע"כ סיס ודע לך וסאל ויחא מוזן סאל סביס כי לא נרין לסס אלל
 כסד חיות גדולות או יל מה' סיס כדי סאל יעד מסר ויחא ויעק סביס :
 (כא) מן מתהלך דלעטע בעבניו מן יומו סבוי עמלח סירוס מן יו סמחור בעבניו
 סגנו מתחלת בירא עולם . וסאל מן סרוי . ועיון בקר'ט דף כ"ד ע"א סכת על פי
 הקבלה סמחור לו מין סיא מרס סע"י יחא וימיס מתערין דייני וסס סיון סמחור כי
 סס סין סגנו סכוס וכן לא מוזן לעסו וסכוס סתיקין : (כב) ועיכב וכוני סירוס
 הקב"ס עיכב סמחור לוד כדאיתא סרסס לך וסופין וכל מלך וסתיקין וכל זה כדי סיקבל
 יעקב סכוס . וסכת סללח סמחור סגורס . סכוס ססוק מו אופס סוא סוד לוד על עשו
 יכול לסיות סגן דשמו ודוקק . מלך סוא סיא כלל סדך סלגוס לוד חיות וי"ח דייק
 מדסכוס וכן עשו ססדס לוד לוד לסתיא ססוא יתיר לשון לרמז סדעטו סיס לכסוד לו לוד
 ר"ל כלל סנו לודס חיות סמ"ס וכו' ע"ד סלסס וסרקי'ט סכא ע"פ סקבלס לרמז למיח סלל
 מסעלל סתרא סמ"ד מרד סלל יודותי ע"פ דף כ"ד ע"א : (כג) וסלל וססרד סירוס דרס
 ולסס איוסל סיקל סמחור אל סוקס סירלס : (כד) דרון מונכס . ומכרך וסלי י"ח
 סיכס כל סער איוסו ויכסס י"ח סוא מלסון ויקד סמחור חוק סלו ויקל כל דער ספנו וי"ח

לשון מלכות סמו ריכא . וסל וסל . וס"א וסכך וסלי פי' סכוס : (מא) וימי סללח דשית
 סלל רגונו סכוסיס יעקב סלל וסל לא יעסוק סכוסס דמגני ומלני סוהו וסל סולל לא ע"ד וסיס
 כלסר סכוס דרוק : (מב) כמין לך כמין פי' מתחלל וסרס עליו מן ח"י וסרס וכסן : (מד) עד
 די סדוק סכר סכתי סיס לסרסו מל' וססכרדו וסל וסל סוא סד"ל סס י"ח ספרס כסו קוסס
 דסכרי ויסיס כוסס וסכל סלך עיון סח' פי' סכול : (מה) דלחח סוקלל וסוא מערד פי' סלס
 סכרד וסוא גולס . כסו דסכלס סוה וכוני כל זה דייק סמ"ס גס סכוסס מלי גס סלל לרסות סרס
 וסוס כסו ססן סכלו מנסיס דסד סכרד וסד סכרד : (כז) ויסניק לסיסר סכסין וכוני עד
 דסכוססון סוכסין . דייק מדלמד לו ויכר סרי רכוי כוסס וסלל וסית לקבל עמיס סלל סד
 על יכ"ס וסד לססרדיון גס מלך קבל מורס על ססכרין סוקרלו קל : סמניל סמחול סיונו
 סכסוס סומוס : (כט) מלח סוא סכסמ פי' סלחמ סוס סכסמ וסרלח סלחמ ססן דשמו לססניר
 ומלנו לו סומוסו כדאיתא סילקס :
 פ ר ש ת ו י צ א
 (א) וסמע סימחא וכו' פי' סקיע סססס כלל וסנו : דכיל סמחוד פי' סיובור סק"ס סלסוס
 דכר

הרגום וינתן
פרשת וישלח

סדר

וישלח

בן עזיאל

י

אלהן פרקת ותי : (כח) ואמר ליה מה ששקף ואמר נעלב : (כט) ואמר
לא נעלב איתאמר עד שקף אלהן ישראל ארום אתרברבת עם מלאכי
דין (גס) ונבריא ורבת להים : (ל) וישאל נעלב ואמר דין קרון שקף
ואמר לקח דגן אית שאל לשמי ובריה ותיה נעלב מן : (לא) וקרא נעלב
שקא דאתרא פניאל ארום אכר חמימי מלאכי דיין אפון כל קביל אפון
ואישתובית נפשי : (לב) ודעתי ליה שקשא קדם ומניה דשבע בניניה קדם
וזכיה במקמה מברא דשבע פד עבר ות פניאל ושירי לשיאל והוא כמלע
על ירביה : (לג) גנין בן לא אכלין בני ישראל ית גידא דגשוא העל פתי
ירא דגלגרא ותויתא עד יזיא תרין ארום קריב מלאכא ואחר פתי ירעא
יכניא דנעלב באתר גידא דגשוא :

לג (א) ונפק נעלב ית עיני וקמא והאעשו אתי ועמיה ארבע סאה נטרין
פולטרין ופליגי ית בגיאי על לאה ועל רחל ועל מרחמן דחנתא :
(ב) ושי ית לחנתא הנין ונכנין בקרמיתא ארום אכר אילו אתי עשו
לחבלא קרביא למעבר וזו בגשוא יעביד פאלין ובני פתנקא דרין נקום
וגנח עמיה קרבא וית לאה וירבא בחראן וית רחל וית יוסף בחראן :
(ג) ואירע עבר לקמיהון כצלי ובני נחמין מן קדם וי ויתן על ארעא שבע
וקנין עד סיקרביה עד אחי : (ד) ודעתי עשו לקרמיתא נפשי ליה ואתרין
על צרייה ונשיק ליה וכן עשו בבא על צערא דשימי דאתרמיו ונעלב
קבא על צערא דצוריה : (ה) ונפק ית עיני וקמא ית נשיא וית רביא
ואמר סאן אלין לה ואמר בני הנין דאתרמיו לי במיחוס מן קדם וי על
עברת : (ו) וקרין לחנתא הינין ובניהן ויתנין : (ז) וקרבת ארץ לאה
ידגהא ויתנין ובתר בן קריב יוסף ואתעמר קמי רחל וכסיה בקוסתיה
ויתנין : (ח) ואמר בן לה כל משירי דרין דארעית ואמר חרין הוארשרית
לאשקתא חמין בעיני רבוי : (ט) ואמר עשו אית לי נכסן סניאן אתי
ותמסין לה סאן דאית לה : (י) ואמר נעלב לא תיקא בן כבש אית קרון
אשקתית חמין בעינה ותקבל דורני מן ידי ארום גנין בן חמית קבר
אפך ודפי לי וי במיחוס אפי מלאכא דידך דתא אתרעית לי : (יא) קביל
קרון ית חרין דאתמניא לה ארום אתעבב לי במיחוס מן קדם וי וארום
אית לי נכסן סניאן ודחסי ביה נעלב : (יב) ואמר נפיל ונדח ואויל
למקדה עד דתמשי לבי משונה : (יג) ואמר ליה ריבוי דע ארום מלוא
חמין וגניא ותירי דמינין עלי ואין דתיקמא להים יוסף חר ומותון כל
ענא : (יד) ועבר קבש רבוי ושייל קדם עבריה ואנא אידבר מיניחא
לבחרודו לנכל עיבדתא דאית קרבי וקנל אולפן שלא עד זמן דאיתי
לות ריבוי לנבלא : (טו) ואמר עשו אשבוך קרון עקף בן פולטרין דעסי
ואכר למא דגן אשפח חמין קדם רבוי : (טז) ואתעביד נוסא לעלב ותב
ביוקא דתא עשו לארעיה לנבלא : (יז) ונעלב נטל לסבות ואיתעלב חמין
קרביא ורתי שקא ובנא ליה בי מרשא וליחתי עבר כשן גנין בן קרא
שקא דאתרא סבות : (יח) ואנא נעלב שלם בגל דיליה לקרתא דשקם
דפארעא דנענן כמימי כפרן ארם ושקא לקביל קרתא : (יט) וזבן ית
אתקנת וקל דקדם מן משקניה מן יד בני חבור אבי דשקם כבאח
מרגליו : (כ) ואקום מן מרגלית ותמן יוב משקתא דאפריש מן כל
דיליה קדם אל אלהא דישוראל :

לד (א) ונפקת דינה ברת לאה די גלית לעלב למיחסי בנימוס בנת עמי
ארעא

יונתן

פרשת וישלח

(1) דלא תנור לו כבן עלה סוף לון נפלא כי תנורם נפלא בעל ליה ככו דוק : (1) שולמיתן
פ' משונו ושתי חולת : (2) דלא עסק סיקר דלמי פ' מל עסק ככורז אל וכן נפלא
ככס פ' פ' : (3) לית אלה חמית פרום ליני כדאי לכל סכסום טוים חסיה אלה פ' קין
אזי : (4) כחיקר דלמי פ' ככורז אכיו סוף טוסק : (5) וליזים דקין פ' לזים כרים :
(6) דעסי ככר פירטו או כסם פנמוס סוף לון רשוא פ' נבלה פני ככורין : (7) ככו לון
רשוא ככו ככוריס : (8) וחתכת ככר' נרסין לוי פ' פ' ס' דחולין וסוף ענין סלרס : ותא
לעמי כל או סענין ככרין דר' ופ' סכסום ארעס ככוריס ל' נשוי לפי סכסום קרוב ככוריס
ולין ככס חמין וי נבלה חמית ורסין עס נמינין סכסום חסותת חמין ונמס ככסון וזכר
ק' סחיל נחוט סכס פ' חמיתן עד לוי וכל חמין על י' לוי ועס מכלל רכון דעלמא או
נולין וזכר לוי קדם סעיו ל' : וירושלמי (2) וקת פ' ענין סיקר דמקום סחיל וכן חמס

ויתן חמין פ' א' (א) קדם חמין טוין ככר' וכו' ושייל פ' מל חמין עד כי
מתחיל לטייל : (2) פני וכל פ' ככורז סיקר : דעשירא חוורת כחולין ג' ס' נוסב בן ככסום
חמין : (3) ככורז ככר פ' סוף חמין ככו סכסום ד' (4) וזכרין פ' נעס עליו וכן
פ' לטיל ככורז וזכר חסול חמל ככר : דאתחמיו פ' נחננדו ל' ג' פ' אל
ככסום נחמין ככר וכן ככסום עק לנכסו קכו סעיו ועסס אחרו פ' וכו' וכו' או ככס על
אחרו ויה ככס על סעיו : וירושלמי סעסעת חמין סוף חמין על חלק אחרו ופ' סעסעת
אחרו כמן או מל יטל לרפוס אחרו סעיו חרוב חלקתו ככרס' סעיו סכסום ככסום
עסק מן וסכסום כדאי כחמין : (2) דחמין לבי חמין פ' ככרסין לרפוס חמין :
(3) שולמיתן פ' חיליות וסוף לון נפלא ככס חמין חמין : (4) חמין וכו' לא סכר
ככרס' דלא חמין ליה לרפוס כ' סכסום אלה סוף וסכסום ככו י' וכו' מסכסום דוק :
(5) חמין מן חמין ככרס' פ' פ' : (6) חמין ככרס' פ' חמין סכסום ככרס' חמין
וחמין

תרגום יונתן

ספר

בראשית

בן עזיאל

והי שקם בר המור והיא רבא דארעא ודבר יהה באטרא ושבים עמה ונספה : (ג) ואתרענית נפשיה בדינה ברת יעקב ורחם ית רבא ומילא פויסון על לבא דרביא : (ד) ואמר שקם לחמוד אביו למיטר סב לי ית מליאת דא לאגמי : (ה) ויעקב שמע אידם סאיב ית דינה ברתיה ובגוי הוה עם גיתוי בתקלא ושתיק יעקב עד מיתדון : (ו) ויעקב חמוד אבוי דשקם לות יעקב למלא עמיה : (ז) ובגוי יעקב עליון תקלא כדי שקמו ואתקיסו נבדיא ותקפו לדום לתרא ארום קלנא עבר שקם בישראל למשוב עם ברת יעקב וכן לא היה בשרי לאתשברא : (ח) ומילא עמיה חמוד למיטר שקם ברי רעית נפשיה בברמיכון הכו בכעו יהה ליה לאגמי : (ט) ותקעטון ברוחנא עמנא בנחכו תתנו לנאוריה בנהנא תספון לבון : (י) ועמנא תרעבון וארעא תרי קרמיכון בדינא לבון תיבו ונבדיו בה פרקמטיא וחסכו בה : (יא) ואמר שקם לאכורא ויאחזא אשכח בחסין בעינכון דמיתרון לי אמן : (יב) אטמו עליו לתרא מורא ומתנא ויהי תיקמא דמיתרון לי והבו לי ית ריבא לאגמי : (יג) ואתיבו בני יעקב ית שקם וית חמוד אבוי בחוקמא ומילאו בניו דסאיב ית דינה אחתהו : (יד) ואמר לדום לא ניכול לבגער וית פתקמא דהון למתן ית אהתנא לביר היליה שרלהא ארום נהתא היא לנא : (טו) ברם ברא נהפיים לבון אין תהוון כותנא למגור לבון כל דכורא : (טז) ונימו ית בנהנא לבון וית גנתיכון ניסב לנא וייתב עמכון ונדי לעבא חד : (יז) ואין לא תקבלון מננא למגור נסב בתוקמא וית ברתנא וניל : (יח) ושקרו פתגמיוון בעני חמוד ובשני שקם בר המור : (יט) ולא אתעשב רביא למגור פתגנא ארום עבי בברת יעקב והיא יקר כפל ביתא דאביו : (כ) ואחא חמוד ושקם בריה לתרע קרמיהו ומילאו עם איגשי קרע קרמיהו למיטר : (כא) ונבריא האלן שלמין אינון עמנא וחבון בארעא ונעבדו בה פרקמטיא וארעא איה פתיית תחוסיין קרמיהו וית גנתיכון ניסב קנא לגשין וית בנהנא וית לדום : (כב) ברם ברא ותפייסון לנא נובריא למייתב עמנא למתיו לעם חד במגור לנא כל דכורא דיקמא דאיעון חורן : (כג) ויתדון ונקסיהו וכל בערירום הלא הילנא אינון ברם נהפיים לדום ויתבון עמנא : (כד) ובגילוי חן חמוד וכן שקם בריה כל גפרי תרע קרמיה ונזרו כל דכורא כל גפרי תרע קרמיה : (כה) והיה ביומא מליתיאה בר הו סתקמיהו חן ברוב נטרמיו ונסיבו תרין מקנאו ויעקב שמעון וניו אחי דינה נבר סיפיה ונעלו על קרתא דהוה ויהבא לרוחצון וקטלו כל דכורא : (כו) וית חמוד וית שקם בריה קטלו לפתנס דהרב ודברו ית דינה מיית שקם ונפשו : (כז) כוחר בנא יעקב עלו לתרעא קטוליא ובזו ית קרתא דסאיב בנהו אחתהו : (כח) וית ערדום וית תורדום וית חכירדום וית דקרתא וית דחקלא חו : (כט) וית כל נכסיהו וית כל טמליהו שבו ובזו וית כל דבביתא : (ל) ואמר יעקב לשקעו וללוי עברתהו וית למפקא שמי ביש בתבי ארעא בנעמנא ובקרנאי ונאי עם דמין ויתגמשון עליו ויתמננו ואישתמי אגא ואיגש ביתי : (לא) ענין שקיעו ולי לא יאי לקוה מתאמר בכנישתרו דישראל עקלאו סאיבו ברתולקא ופלחו צלמין מניפו לברמיה ויעקב אלון דבין ויא למעו מתאמר עקלאו אהקטילוי בניו בתולקא ופלחו צלמין בניו קרמיה ויעקב ולא

לא (א) ואמר יי ויעקב קום סוך לבית אל ותיב מן ועבר מן כדקמא לאתרא דאגילי לה בצערהוון כן קרם עשו ארום : (ב) ואמר יעקב לאנשי ביתיה וכלל דעיביה עטרון ית שעת עבינאי דביניכון דברתון סכית טענת שקם ואידבו מסאבות קטוליא דקרבתיין חרון ושנו כסוחבון : (ג) ונקים ונספ לבית אל ואעביד מן כדקמא לאתרא דקביל צלוי ביומא דקמתי והיה מיכריו בפערי בארתא דאוליית : (ד) וקסרו ברי יעקב ית כל טענת עבינאי דבינירון דדברו כן טענת שקם וית קרשיא דהו באנדירון ותיב קרתא דשקם והיה צייר חרון דמות פיסליה וקמו יתרון יעקב תחזת בוטמא דקסימא לקרתא דשקם : (ה) ונאלו ממכון כודים ופעלו קרם ויתא דמיתא כן קרם וי על עבינאי דכקרו וזונגיהו ולא דרפו בטר בני יעקב : (ו) ואחא יעקב ללוו בארעא דהנעו היא בית אל ויא וכל עמא דעמיה : (ז) ובנא מן כדקמא וקרא לאתרא דהו אל דאשרי שכנימיה בבית אל ארום מן איתקליא ליה מילאניא הו כמערהוון כן קרם עשו אחי : (ח) ומיית דבורה פידענא דדכר ואתקפרת מן לרע לבית אל בשפולו מישרא וברם מן אהבשר יעקב על מיית דכקא אימיה וקרא שמייה איתרן בביתא : (ט) ואגילי וי יעקב טוב במיתוהו כספן דארום ובררו וי בישו מיכרי בטר דמיית אמיה : (י) ואמר ליה וי עד כרון היה שמה יעקב לא יתכרי שמה טוב יעקב אלון דישראל וי שקמו וקראו ית שמייה ישראל : (יא) ואמר ליה וי אגא אל שמי פוש וקמי עם קריש ונשיש נביאו ונברין יהוון כקנד דאולייתא ותרון מלכון טוב כנה יקסון : (יב) וית ארעא דדקיבית לאברדם וליעחק לה איתגניה וכלנה בחרה חמו ית ארעא : (יג) ואפסקל בעלוי שכנימיה הו בארתא דמילא עמיה : (יד) ונקים מן קמא בארתא דמילא עמיה קמא דאקנא ונספ עלה ניסה חמר ונספ כיו ארום כרון עתיון למגור בתנא דמסליא דחיק עלה משח ויתא : (טו) וקרא יעקב ית שמייה דאתרא דמילא עמיה מן בית אל : (טז) ונמלו מכות אל תוה טוב סוגע אשיון עלקתא דארעא כמימיה לאפרת ויבית רחל וקשית במילדה : (יז) ויהה במשיחה במילדה ואקרת לה ויתא לא תדלחון ארום אופ בון ליה בר דבר : (יח) והיה במיפג נפשיה ארום כמת עלה מורא וקרת שמייה בר דויו ואביו קרא ליה בגיכון : (יט) ומיית רחל ואתקברת באורח אפרת היא בית לחם : (כ) ונקים יעקב בקמא על בית קבורתא היא קמת בית קבורתא דרחל עד ויתא בון : (כא) ונמל יעקב ופרס למשיבנה מן לולא למגורא העבר אתרא דמתמן עתיד האגילי מלכא קשיחא בסוף יומיא : (כב) והיה בר שראל בארעא דהו ואלו ראוכן ובקבל ית כענא דבלדה פלקמיה דאבו דהיה מסררא כל קביל כענא דלאה אמיה ואתחשוב עליו כאלו שמיש עמיה ושמע ישראל ובאיש ליה ואמר ווי דלכא נפק בני פיסליא דיקמא דקס כן אברדם ושמעאל וכן אבא נפק עשו כתיבא והוה דקדשא וכן אבר ליה לא תרחל הקלרוץ צדקוון גלית ברוך פיסלא דמיכר דאקילוי בניכון חון

יונתן

והסנין לבון נמיסו חקו : (ג) ובספ כר סיכ' כ' כולת נסחוק ולא סלחא אה וסח חור כסם פעוס כדכו רול סוקא ושר וקל : (ס) מתקעין מן סיכ נורחאס פי' סיוו סוכסס חלוסי כוח מן כלכ מילס וסח מתקעין מלח כסם פעוס כננ' וסח לבון חק ככו : קתח דוחל לרוחן . קס ליס לבשי' כנל' כנחא כני' ססוס אלס פי' סיוו וסני סעיר וסני כח וקל : (ב) לחפא חו' סיס פי' סוח סס רע ומסיד' סיס סיס סס מלכון סיסו כל סלנו וסחלון סוק : (ג) מללג מלכע כנכרוס . וסחיל' מנעיל . וסלכא וסכ' ח' ס' כל וסכ' מנעיל : (ד) ערדון פי' סיוו מלכון סעור סופיס פי' סוח סס סלס לבן סחיס לוחיס סססוס : וסרדו סחלסוס קטולא סירוס סססו סחוליס סססוס וסחיס וסלן קבוי סכיס לויס ססחיס וי' ל' סיוו דעסולו סיו סחלסו ססחלסו וסוד י' ל' דדוק כלכל לויס סחלסו לסל כנענ וסח סחלסו ופי' כנסי' ס' מנס : (ח) סיננסת נס מלכון רול מלח און סדננ וכן ח' כלכר וסל חקו : ירוסלמי כלולס כוסכס מנח' ל' ל' ל' סיוס סיוו כססר סרס' ל' ד וסל חקו סססו סיו סססוס סקיון כנל' קססון :

(א) ית כנכול וכו' סיר' לס חוליס וכו' ככו סנלג נקי' סחסס סחולו כחולו סחולו סחולו : למנסת ית סלוליס ככו ססרס' כד לרעיסה לרסור וכו' פי' סכו סליעו לרסור ססרס כדק כל סולס וסו' אורח דלוחל כוככיס לוי' סוק כדק כל סלס וססירוס סל סולס סולס סס' : כמכילת סוכר פדס לוסס רסחיס : (ו) כחא דסוליס פי' כח סוסוס : (ז) סוכסי' אסון יס מניסיס סוכסי' לוסן ופי' סיס ל' זון וסללס מלכון סול וסכ' וסל' סחיס כעסי' אלס סלסס סח סוכסי' לבון ככוי וסחון סח פי' יסוד מלכון כנ' דתי' סוק סיר סנח ססוסיס לסלוח' וכן וסחל' יסודוסיס רנסו' וסלל' סחוסיס' וסלל' סח סחולס וסירוס כלוד' ססיס עד רכ יסוד ססולס סורסוס לס חרון מן סעיר כדק סרות כל סחולס וקל : (כא) לנלול' דסיר וכו' דסחון סחיס ס' ס' זיוק מלח ערד דכניס כססוס וס' קל' חקיון גליוס ועוד סס' ד' וסלס מלח ערד ופי' וסל סחיס' דיסחל' ופי' ופי' מלח לבון סעס עד כוסס יסחל' וכן ס' דרס סכו סס' וסכ' ססוס ס' סחוס דרסו סכו ג' ס' ס' : (כז) וסלל' ית מלח' דלסלס וכו' וסחלסוס כלל' ססוס עסס' לעוו ככסי' ונסי' דככו סחולס' קסוס' כנל' לסלס' ססוס סס' חס

בן קרא שמייה לוי : (לה) ואתעברת טוב וילדת בר ואמרת קרא
זמנא אורי קדם : (לז) דמן כרי דין עתיד למיפק פלגין ומציה יפוק
דור מלכא דעתיד לאורוי קדם : (לח) דגין בן קרת שמייה ויהיה וקבת
מלמולד :

ל (א) וקבת רחל ארום לא וילדת לעקב וקניאת רחל פאתה ואמרת
לעקב עלי קדם : (י) ויהב לי בגין ואין לא מי קמרתא אגא חשיבא :
(ב) ותקוף וינא ויעקב ברחל ואמר עד דאנתא בעיא מיני בעי בן קדם
: (ג) דמן קדמי דעניא דנא ויהא קנע מציה פרי מציה : (ד) ואמרת קא
אמתי בלחה על לוחיה ותליר ואנא איכמי ואתבני איה אגא קנע :
(ה) ושתדרת ליה ית אמתה בלחה וקשרה ליה לאנתו ועל לוחיה יעקב :
(ו) ואעריאת בלחה וילדת לעקב בר : (ז) ואמרת רחל דן ותי :
ברחמי טביא ולחוד שבע בקול צלותי ויהב לי בר ותיבין עתיד למיין
על יד שמישן בר קנע דמן ובעיותיה ולא קשר ביה ית עמא דמלשתאי
בגין בן קרת שמייה דן : (ח) ואתעברת טוב וילדת בלחה אמתה רחל
בר הגין לעקב : (ט) ואמרת רחל מרתקא רחיקת קדם : (י) בעלו ברם
קבל בעותי דיה לי בר פאתי איה ית לירן ותיבין עתידו בגין לאתקרא
מן יד בעלי דקבדוים ברחיקותהון בעלו קדם : (יא) וקרת שמייה נפתלי :
(יב) והבת לאה ארום קמת מלמולד ושתדרת ית ולפה אמתה וקבת
יתה לעקב לאנתו : (יג) וילדת ולפה אמתה הלאה לעקב בר :
(יד) ואמרת לאה אמתה קמא ברם בגין עתידין למירוח איתקמיהון
בקרמיהא מעברה לירדנא וקרת שמייה דן : (טו) וילדת ולפה אמתה
הלאה בר הגין לעקב : (טז) ואמרת לאה הישפחתיא הית לי ארום
שברו לי בנת ישראל ותיבין עתידין בגין לשפחתיא קדם : (יז) על טב פירי
אפעוים וקרת ית שמייה אשר : (יח) ואלי ראובן בוישי סיון בןם חעד
חיסין ואשפחתיא ברחיקין בתקלא ואתי ותרומם ללאה אמתה ואמרת רחל
ללאה דבי דגין לי בן וברוח דבריה : (יט) ואמרת לה הנערה הוא הנסיבת
ית בעלי ואנת בעיא למיכב איה ית וברוח דברי ואמרת רחל בגין בן
ישפח עקב בליליא דגין חלף ברוחי דבריה : (כ) ועל יעקב ברקישא
וישפעת לאה כל נהקיה דמקרא וידעת קרא יעקב אמת ונפקת לאה
לקדמותיה ואמרת לתי מישל ארום ביער אנתיה בברוחי דברי מן רחל
אתי ושביב עמא בליליא דהיא : (כא) וקבלי : (כב) וילדת בלחה אמתה
וילדת לעקב בר חמישיא : (כג) ואמרת לאה יתב : (כד) וקרת אמתה
לקבלי ותיבין עתידין בגין לקבא אגד טב על דאיתן עסקין באוריהא
וקרת ית שמייה יששכר : (כה) ואתעברת טוב לאה וילדת בר שמייהא
לעקב : (כו) ואמרת לאה עבד ותי : (כז) ותיבין בגין ומקנא קרא ותי
מזוניה דבעלי עמי ארום וילדת ליה שמייה בגין ותיבין עתידין בגין
לקבא חלק טב וקרת שמייה זבולן : (כח) וכן בנת בגין וילדת ברת
וקרת ית שמייה דעה ארום אמרת דין הוא מן קדם : (כט) ויהון מני בלחית
שבתאי ברם מן רחל אתמי וקמן רחין שמישן דיקמא דקפן מן קרא מן
אמרתא ושמישן מן קדם : (ל) וילדת בלחה ואתחלפו עובריהא בנעיהון ויהי
ויהי יוסף בנעיהא רחל ויהי בנעיהא הלאה : (לא) ועל דורבנא רחל
קדם : (לב) ושמישן קרמו קל צלוהא ואמר במיכיהא לקמן לה בגין :

(כג) ואתעברת וילדת בר ואמרת קנע : (כד) חסדי ותיבין עתיד ויהישע
בריה דיוסף למקנשו ית חסדיא דמקנשו מעל בגין ישראל ולקנשו ותרומם
מעיקרא לירדנא : (כה) וקרת ית שמייה יוסף למיטר יוסף : (כז) על דין
בר איתרן : (כח) ויהי כד וילדת רחל ית יוסף ואמר יעקב ברוח קרשא
דבית יוסף עתידין לקנשו בשלחיהא ליקרא ית רבית עשו אמר מקנע
לית אגא מסתפי מן עשו ולגיוטי ואמר ללכן שלחתי ואיהך לאתרי ולארגי :
(כט) הב לי ית נשי וית בגי דפלתיה ויהך בגינתו ואינו ארום אנת ידעת
פולחני די פלתיה : (ל) ואמר ליה לכן און ברון אשכחית רחמיין בעיקה
הא אמרית קוספין וברכני : (לא) וקנע : (לב) ואמר קנע אינהך עמי ואיתן :
(לג) ואמר ליה אנת ידעת ית די פלתיה וית הנהה בעיקה נסיר עמי :
(לד) ארום קליל דבהה לה עאן קרמי ותקוף לקני ובריה : (לה) ויהי ברנלי
דאעניות לה סרעליית בביהך וברון איבת אעביד איה אגא עבדיהא ואנא
דיקם לפרנא אינשי ביתי : (לו) ואמר מה איתן לה ואמר יעקב לא תמן
לי מצעם איתרן און תעבידי לי פתקמא דדין ארגי עקב אשר : (לז) אעביד
בדל עקב ויקא מן העדי סתפן כל איבר נסור וקרוח וכל איבר לחוש
באמריא וקרוח ונסור בעווא ויהי אגרי : (לח) ותיסבד בי וקותי ליום
סררא ארום תהוי על אגרי לקנע כל דליתיה נסור וקרוח בעווא ולחוש
באמריא נניבא הוא לטתני דילי : (לח) ואמר לכן יאות לואי דיהי
בפתקיה : (לח) ואפריש בויקמא דהיא ית ברתאי דסימנא ברנליהון
וקרוחיא וית כל עווא נסוריהא וקרוחיהא כל די שוקא חוורא ביה וכל
דילחיש באמריא ויהב סררא דבני : (ל) ושמי סתקלח חלקא וימן בגין
עניהו בעיני יעקב ויעקב רשי ית ענא דלכן סקנא ופרעאן דאשפתארו :
(לא) ונסיב ליה יעקב חושר דפרח לכן ודלו וארדפו וקלף ברון קלישין
חוורין ללאה חוורא ועל חושריא : (לב) ונעין ית חושריא די קרפי
במורכיהא בשקויהא דמיא אתר דארגין ענא למשמי תמן שווינן
למקבליה דענא ויהון מתתקן במותיהון למשמי : (לג) ואתרין ענא
לקבל חושריא וילדן ענא רגולין דסימנא ברנליהון וקרוחין ותיבין
חוורין : (לד) ותיקיא אפריש יעקב ויהב בריש ענא משפוכיהא כל ית
דרגול וכל דלחיש בענא דלכן ושמי ליה ערדן בלחודו ולא ערבונו
עם ענא דלכן : (לה) ויהי כבל ערדן דסתתקן ענא בבכוריהא ושמי יעקב ית
חושריא לעני ענא במורכיהא ליתבתיהון קבל חושריא : (לז) ובלקיש
ענא לא מישו ויהון למשמיא ללכן ובכוריא לעקב : (לח) ותקוף נברא
לחרא ויהי ענא סניאן ואיתן ותיבין ויתמלן ותיקרין :

לא (א) ושמע ית פתקיה בגין לכן דאמרון נסיב יעקב ית כל די לאבונא
וכפי לאבונא עבד ליה ית כל יקר נכסאי האלון : (ב) ורמא יעקב ית
סבר אפוי דלכן והא ליתגון שמיין לקבליה בראיתמלי ותי ברחמי :
(ג) ואמר : (ד) לעקב טוב לארבע אבההך וילדיתיה ויהי מיכרי בסעדה :
(ה) ושרר יעקב ית נפתלי דהיא אגוד קליל וקרא לרמל וקללח ועל לחקלא
לנת עניה : (ו) ואמר לחין רמי אגא ית סבר אפי אבוכון והא ליתגון שמיין
עמי מי בראיתמלי ותי ברחמי ואלהא דאגא היה מיכריה בסעדי :
(ז) ואיתן דעתן ארום קבל חילי פלחית ית אבוכון : (ח) ואבוכון שקר
בי ושלחיה ית אגרי עשר ותיקון ולא יתב ליה : (ט) רשי לאבאשא עמי :

יונתן

ויהי אז עמי' אתר כי טוב קרא יוסף למיטר יוסף : (א) ויהי אז ויהי
סיון כען ע"פ חק' אלחיס את חסדי אלחיס ואלחיס ע"פ עמדי יוספ' ויהי וקל' :
(ב) עתידין דקסא ליה ויהי' מקום ויהי' אז ליה ויהי' ויהי' יעקב אל לכן
אלחיס דכפי' וכן סוף סוף פק' י"ג ככפי' : (ג) אשירית וכן חיל' ככסוף נתם ויהי
מ' משיחא סוף משיח' וואל י' סומלל ככפי' וכו' ס' מן חסידן ככפי' וכן כוסר
כלן וספרות סוף כפי' סומלן ס' אפריש סוף חכמי סופות סלמולוס ידעו עתידות
ועי' : (ד) אשיר' נתום מלשון נתלם לחסות וספרות סופות ככפי' חסידות אלוותם סלמולוס
לחסות נטות אל חסוד : וקראו סוף חסוד סלמולוס לכן מקום סקרא וקל' : (ה) וארדפו
ספרות חילן סקרא ארדופו ופי' ספרות מן ספרות דומה לספרות וספרות ככפי' ידעו עתידות
פי' עומ סלמולוס ככפי' סלמולוס סוף לכן נכסאי דכפי' חיל' מ' משיחיה רבי יעקב אומר עיה
דלול ככפי' ערדל וספרות רפי' סוף לל כעל ערדן סוף חסוד ויהי ליה וכן ללחן ככפי' סלמולוס
מלשון ויהי' חסוד וקל' : (ז) ירושלמי ככפי' וכן כפי' וכן כפי' ככפי' חסוד סוף סוף
מלשון סקפת סוף ע"פ : (ח) אגד קליל פי' סלח נסור ויהי סלמולוס על חיל' סלמולוס ויהי
חיל' סוף סוף

(ח) אם ברין היה אמיר קרוחין וכו' אנה וילידן כל ענא קרוחין ואם ברין
 וימר קאן דשקא ברין ליהונון וכו' אנה וילידן כל ענא קאן דשקא ברין ליהונון;
 (ט) וירוקן יי זית בירתא דאבובין ויבב לי : (י) ויהוה בעידן דאיתקא
 ענא וקפית עני וקפית בחלקא והא ברחמיא דסלקון על ענא שקא
 ברנליון וקרוחין גברתון חיוורין : (יא) ואמר לי סלאבא דין בחלקא
 יעקב ואכריתא דא : (יב) ואמר וקוף סדון עינך וחמי כל ברמיא דסלקון
 על ענא שקא ברנליון וקרוחין גברתון חיוורין ארום גלי קרמי ית כל
 אונקא דלבו עבד לך : (יג) אנה הוא אלהא דאגלילתי עלך בבית אל
 די רביה ספן קמא דקרוחית קרמי ספן קמיס ברין קום פוק סן ארעא דהא
 והב לארע דלודקה : (יד) ואתבת דחל באסבמיתא דלאה ואקרן ליה
 דאפשר דעד ברין אית לנא חלק ואחמנא בבית אבונא : (טו) הלא
 טכריוס איתחשבנא ליה ארום ונגנא ואכל אוף כובל ית כספנא :
 (טז) ארום כל שטרקא דרוקן יי סן אבונא די לנא הוא דבגנא וברון כל
 דאמר יי ית לעבד : (יז) וקם יעקב וסוכר ית בסי ית נשוי על גליליא :
 (יח) ודבר ית כל בעירא וית כל בכסוי די קנא גיתוי ונכסוי די קנא ספון
 ארום לשימי לוח יצחק אביו לארעא דבגנא : (יט) ולבו אול לשימי עניה
 וגיבת דחל ית עלקמניא דרוון נכסין גברא בוקרא וחומין רישיה וכלחין
 ליה במילתא ובסמנין וכתבין קובבין בעיצא דהרבא וירבין תחות לשניה
 וקמיון ליה כביתלא ומכיל עמרוו ואלין ויון דהה נחין לחון אבהוא :
 (כ) ונגב יעקב ית דעמיה דלבו ארפאה על דלא תוי ליה ארום אול הוא :
 (כא) ואול הוא עם כל דליה וקם ועבר ית פרת ושימי אפיו למיסוק
 למורקא דגלעד ארום קמא פרוח קרשא דהסן עמיד למסוי שיובתא לבני
 ביזוי ופתח דבן גלעד : (כב) ובהר דאול יעקב קמו בעיני על בירא ולא
 אשבתו פיא ואמתינא מלתא יוסין דלקא תחי טויפא ולא קפת וקבן איתוי
 ללבו כיומיא מלתא וידע ארום ערק יעקב דבוסתיה דה טויפא עשרין
 שנין : (כג) ודבר ית קרובי עמיה ורדף בחריו סהלא שובקעא יוסין ועד
 תמיה דשרי כמור גלעד סודי ומצלי קום אלהיה : (כד) והא סלאבא כמימר
 סן קום יי וישלח דרבא על לבן דבאח בחילקא דליליא ואמר ליה טור לך
 דלקא תכליל עם יעקב סן טכ עד ביש : (כה) וארביק לבן ית יעקב ויעקב
 פרס ית משקניה כמורא ולבן אשרי ית איתוי כהדוא טורא דגלעד :
 (כו) ואמר לבן ליעקב מה עבדת ונגבת דעמי ודברת ית בנתי די כשבות
 דרבא : (כז) לקח איתקרת לשימי ונגבת דעמי ולא תנית לי איולי תמיתא
 לי שלחתיק פון בחריו וברושפתון כרופין ובכרין : (כח) ולא איתתני
 לגשא לבני ברתי ולברתי ברין אבלקת מה דעברת : (כט) אית כספנא
 כורי למעבר עקבון פישא ואלהא דאבובין ברקשא אכר לי למימר אסתפר
 לך סלפלא עם יעקב כשב ועד ביש : (ל) וברין כובל אולקא ארום
 סתקמא חפדתא לביתיה דאבוק לקח עגבת ית צלמי טעוטי :
 (לא) ואתיב יעקב ואמר ללבו ארום אסתפתי ואקרית דלקא מיטוס ית
 בנתק בני : (לב) עם כל סאן דתשבת ית צלמי טעוטה ימות בלא וקניה
 כל קבל אהנא אשתמועד לך סאן דעמי סן דילך וסב לך ולא ידע יעקב
 ארום רחל ונברתו : (לג) ועל לבן כמשיבנא דיעקב ובמשבנא דלאה

ובמשבנא דהרמין דתחנתא ולא אשבת ונפק משבנא דלאה ועל
 כמשבנא דרחל : (לד) ורחל נסבת ית עלקמניא ושוחטין בעביטא דמלא
 ותיבת עלוודוס ופישש ית כל משבנא ולא אשבת : (לה) ואמרת לא
 וחקוף בעיני רבוי ארום לית אפשר למקום סן קקף ארום אורח נשין לי
 ופישש ורא אשבת ית עלקמניא : (לו) וחקוף ורנא דיעקב וארדין עם
 לבן ואתיב יעקב ואמר ללבו מה וקבתי ומה סורחתי ארום אחית לשימי
 ברחי : (לז) ארום פיששקא ית כל כנאי מה אשבתקא וקבל כנאי ביותק
 שוי ברין דיעקב קבל אית ואתק וידען קשויס בין תרווקן : (לח) דגן עשרין
 שנין אנה גבר דחלוד ועניוה לא איתקלו ואמר דיקרי ענה לא אכלית :
 (לט) דתבריא סן חיות ברא לא איתמייה לוקח דאין אנה תחי בה סן יד
 חיות תבע דתה מה דמתנגיב כריקא כמני נשא עלי דהא לאשלקה ומה
 דתה סתנגיב גליליא סן חיות ברא עלי דהא לאשלקא : (מ) ויתי כריקא
 בחלקא אכלני שריבא וקרשא בליליא ואתפרדת שנתא בני : (מא) דגן
 לי עשרין שנין בביתך פלחתי ארבעי שנין בגין תרמינן בנתך וישת
 שנין בגין ענה ושלחתיקא ית אורי עישרתי חלקן : (מב) איולי פון
 אלהיה דאבא אלהיה דאברום דחל ליה יצחק דהוה כספרי ארום סדון
 ריקם שלחתיק ית סיטפי וית ליאות דין גלי קרמי יי בגין ית ארום
 כריקשא : (מג) ואתיב לבן ואמר ליעקב בנתא ית נסבת לנשין ברתי
 דתינ וקניא וילידן די בכני חשיבין ונאן סן עניו הוה וכל דאנתי חמי סן
 דילי הוא ולברתי מה איכול לגעבר לאלין ויפא דין או לכניתי דילידן :
 (מד) וברין איתא ונגזר קום אנה ואתק וית לקחוי פיא ובינה : (מה) ונסב
 יעקב אנה וקפה לקבא : (מו) ואמר יעקב לבני דהה קרי להס איתוי
 לקיש אבני ולקשו אבני וקברו אית ואכלו ספן על אוקרא : (מז) וקרא
 ליה לבן אוך סחוד ויעקב קרא ליה בלישן בית קרשא גלעד : (מח) ואמר
 לבן דגורא דתינ סחוד פיא ובינה ויפא דין על סן קרא שמייה גלעד :
 (מט) וכסותא איתקריית די אמר וקתבי יי פיא ובינה ארום נכסר גבר סן
 חקריה : (נ) אין חמניף ית ברתי למעבר לחן שלבנא ואם תיסב על ברתי
 לית אינש למינן וית חמי פיקרא דין סחוד פיא ובינה : (נא) ואמר לבן
 ליעקב הא אוך דתינ ויהא קמא דאקפית פיא ובינה : (נב) סחוד אוך
 דתינ וסודיא קמא אין אנה לא אשיבר לוקח ית אוך דתינ ואין אנה לא
 העיבר לתינ ית אוך דתינ וית קמא דהא לאבאשא : (נג) אלהיה דאברום
 ואלהיה דעמור וידען בנגא אלהיה דאברון וקום יעקב באלקא דחל ליה
 אביו וצחק : (נד) וקם יעקב וקמא כמורא וסן לקרובי דאית עם לבן
 למסעדו לקמא וקעדו וקבו כמורא :

לב (א) ואקדים לבן בצפרא וישק לבני ויעקב ולבנתייה דליה וברך
 ויהיו ואלו ורב לבן לארעיה : (ב) ויעקב אול לארעיה וארש בה
 סלאבא דין : (ג) ואמר יעקב בגין דחמיטון לא משרוון דגשו היטן
 דאיתין לקמנתי ולא משרוון דלבו היטן דתדרו למרדף ברחי אלון
 משרוון דמלאבא קרשיון דאשתלחו סן קום יי היטן בגין סן קרא
 שקח דאתרא דהא גלישן בית קרשא כמניס : פ פ פ
 וישלח

ינתן

דנלו סוי סיס קס לנה נכתי דוקא כחורו עם אלה כדי סלא גידו לו כי יעקב בות וחי
 ויגד וני לו על סוד לו לא קרי אכרית יעקב אלה סלך ויגזו יעקב סוי סלא ויכל למינן
 לו ואלו סוי אלה סתפוס סוי מנידוס לו וקל (כ) אלסר חייס (כז) (כח) דתמן סחוד
 למחי 'סוכות' סומו דסתוכו דיוק מרסוכו וסס אה סווי סר סנגלד לל וכו' איתו יודע
 סל סולגיס מתין לתינ כענן סמיו נגלעד אלה ודלי לנדפס וו קאחי : (ז) ארום אחית לשימי
 סירוס כי סחית לנא סוי תיגוס ויסח איתוי וקל : (י) וירושלמי (כ) דהס ערקא סן מניח וכו'
 ס' סחית אה סן סמיו וסחא סלון וסן סתש סלח סרס סטורס וקל : (ח) סירוס ס'
 חס ססוס סלון ח'ל חומן וס סכר : קרובא סוה קרית ססוס קריתס סקור גזול :
 (ט) ית סינופ ס' גער וסווי וסן ס' (ע) ליעל פוסת כחלסית כסוק ארס ס'סוק :
 (כ) חמין לקיטסי לכן סלן סירס קרובי לכן כספס' דיוק מלחור וקרא וסס סל סווי קרי
 קס סל קרואיס וסמתיס סס ככר ססס סולובי סולחנא וועל ס' סווי כספס' דויוק סע :
 וירושלמי (ג) דילנא משריון סן לכן וכו' דיוק סוי סס סקרא סחתיס סתש סוי סחית וכל
 סיס לקרא אלה חסוס לכן סחתיס סס סתש אה סיס סלן סקוס מלחא ידע אה סל לנשו
 סוס גללו לו כאלו סס סתי סחית וקל :

(ח) ויבטן הארץ: (כ) ואבר ויודע ואמר וקרא דאמר מני איתעברת וברת קרא נפלת משמיא ואמרת דמן דקמי היה פתגמא ואשתכחו מריוחם מן דינא ואמר בנן דלא יתבתה לשלה כרי אירע ותי דרון ולא אוסף תוב למדעה במישבא: (כו) והיה געזן מלדה והא הוימין במשקא: (כז) והיה במולדה ופשט יולדא ית דיה וגטבת תיירא וקפרת על דיה חוט והזרי למיטר דין נפס בקרמיתא: (כח) והיה כד אטיב יולדא ית דיה והא נפס אחו ואמרת מה תקוף סני תקופתא ועלה אית למיסקוף דאנת עתיד למחסן מלכותא וקרת שמיא פריין: (ל) ובתר כרון נפס אחו דעל ודיה קמיר היט והזרי וקרת שמיא זרח:

למ (א) ויוסף איתחת למערים ונבנה פושיפר על דחמיתא שפיר בגין למעבר עמיא משבובי דכורא וכן די אתגור עליו וביישו שעבדו ואיסקתם והוא רבאי דפרעה רב ספוקלפוריא גבר מעררי בערבכתא מן ערבאי דאתרויהו לתמן: (ב) והיה מיכרא דיי בקערא דיוסף יהיה גבר מנלח והיה בבית רבונתא מעררי: (ג) והקא רבונתא ארום מיכרא דיי היה בקערה ובל דהוא עבדו וי מנלח בידיה: (ד) ואשפח יוסף רמחין בעיטו ושמש ומיה ונבנה אפרופוס על בייתיה וכל דאית ליה חסר בידיה: (ה) והיה מעיין דמענה אפרופוס על בייתיה ועל כל דאית ליה ובריה וי ית בית מעררי בגין ובמיה דיוסף והיה בידכרא דיי ככל מה דאית ליה בביתא ובכתרא: (ו) ושבק כל דאית ליה בידא דיוסף ולא ירע עמיה מדעם אלהין אנתמיה דשכיב גבה והיה יוסף שפיר ברין ואי כחונא: (ז) והיה כתר פתגמאי האלן חקפת אמת רבונתא ית עינה ביוסף ואמרת שבו עמי: (ח) וקריב למפרכאי לנבתיא ונבתיא רבונתא רבונתא רבונתא לא ידע עמי מדעם מה בביתא וכל דאית ליה חסר בידי: (ט) ליתיה רב בביתא דרון מני ולא קנע מני מדעם אלהין יתיד מן בגלל דאנת אנתמיה ואיכרון אעביר בשמא רבתא דהא ואחוב קדם וי: (י) והיה כדי מלילת עם יוסף ויקא דין ויום סתרא ולא קביל מנה למשבוב גבה למיתו מתחייב עשה כיום הינא רבא דעלמא דאמי: (יא) והיה כיונא דרון ועל לביתא למיכתיש כפנקסי חושכניה ולית אנש מאניש ביתא תקן בביתא: (יב) וארתמיה בלבושיה למיטר שבו עמי ושקביה ללבושיה בידה ואפס לשוקא: (יג) והיה כדי חמת ארום שקב בלבושיה בידה ואפס לשוקא: (יד) וקרת חלונא דבישתא דברקשא וקרת לאנשי ביתה ואמרת חסון שקבת דרשא ראשיל דין דאיתיה ריבונותא לא גבר עבראי למתקא בגא על לוחי למשבוב עמי וקרית בקלא רבא: (טו) והיה כד שבע ארום ארומית קלי וקרית ושבק ית לבושיה לוחי ואפס לשוקא: (טז) ואנת לבושיה גבה עד דעל רבונתא לביתיה: (יז) ומלילת ליה כפתגמאי האלן למיטר על לוחי עברא עבראי דאיתמא לנא למתקא ביי: (יח) והיה כד ארומית קלי וקרית ושקביה ללבושיה לוחי ועקב לשוקא: (יט) והיה כדי שבע רבונתא ית פתגמי אנתמיה דמלילת עמיה למיטר כפתגמאי האלן עבד ליי עברקא ותיקוף רבונתא: (כ) ונסוב עשתא רבונתא דיוסף מן בוסרנא דברקן דחלבונא הוא ולא קמל ותיה וקביתא בבי אסירי אתר דאסירי מלכא אסירין והיה תקן בבית אסירי: (כא) והיה מיכרא דיי בקערה דיוסף ויגור עליה חיקרא ויהב רחמיתיה בעיני רב בית אסירי:

יונתן

הסתות נק קלא טלי: (א) כמית ובי סיות כנול מן מרה כנגד מרה האריכו נאשתע כניד למי סחוחת ובי וי' וי' דנלן נאשתע סיחוס סיוח הסחוח ונעלמו חתנים וסורו סיר בני סולם וולם כנן כתיב ויטול וי' ל' מי סים כידו למתור ולמי מוחם אכל ו'ע: (ב) ואשתכח חסיוון מן סיות אלו לא סודה יסודה סיהת חנר גהרס כניד כסר' ויסודו גהרס סיוס' לם מנלח סורה סיה לו עונס מה כסר' ועבדיו סורוס ניטולו סיוס וז מדין סר' וס מדין סיוס וק'ל: (ג) למעבר עמיא משבוב דבורה לך קלא וכן סוף כחוס ס'ק ע'ס: שפטו סיות וכו' סיו: כפתגמאי מן ערבלי דייק דמלכא ית סיוסמלס ועל לאמר וסודים סחור גרי אלה לפי סוף רוס פושיפר לקוות סחורן סנסטוס ולא סיוס ענד מדתוס יוס סר לך סוידך למעבר סחוסם לעריס סל' יתנעו סוס ארס וכן סוף כרס ס' ס'ו: (ד) ועינתוס כפוקי סיות לתנב וכתנבס אונקולס ודיוק דלי סיה מלכוס לתס כתיב נתי' ס' כנע סחורן כתיב ל' מלכות הסחוסים כחוס סל' מ' מלכות סיוס כתיב סחוס לך סחורו סלונס סלונס מלכוס מנע דוק: (ז) חלמא דעשתה סיות

(כב) ומני רב בית אסירי כד יוסף ית כל אסירי דבבית אסירי וות כל דגברין תקן הוא כפסך למעבר: (כג) לית צורה לרב בית אסירי למנמך ית יוסף כאורח כל אסירי ארום לא חמי ית כל סורחן בידיה בגין דמיטר דיי היה בקערה דהוא עבד וי כעלה:

מ (א) והיה כתר פתגמאי האלן וארתמאי דמיטר כרון רב כוונתא דמלכא דמערים ורב נתימטייא ואתנעשו למרמי סמא דכותא במולדה ובמשינתיה למיטמל לריבונתוס למלכא דמערים: (ב) וכנס פרעה כרי שבע על תרון רבכבטי על רב שפן ועל רב נתימטי: (ג) ורב ויתרום במכרא בי רב ספוקלפוריא לבית אסירי אקרא דיוסף אסיר תקן: (ד) ומני רב ספוקלפוריא ית יוסף עמרון ושמש יתרוס והו וימין בבית מכרא: (ה) והכבר חילמא דתיירון גבר חילמיה כלקלא חד גבר חילמיה ופישרן חילמא דתיירון מונא ונתימטי די למלכא דמערים דאסירין בבית אסירי: (ו) ואתא לוותרן יוסף בעפרא וקמא יתרום והא אינון כניסין: (ז) ושאל ית רבכרי פרעה דעמיה כמסרת בותא דרבונתא למיטר כרון סבר אפיוון ביש יוסף דין ככל יוסף דתצותן קא: (ח) ואמרו ליה חילמא תליכנא ופשר לית ליה ואמר לרון יוסף קלא כן קדם וי פישרן חילמא אשתעו כרון ל: (ט) ואשתעו רב מונתא ית חילמיה ליוסף ואמר ליה חמי תיני בחלמי והא טפנא קדמי: (י) ובנפנא תלמי כוונתא והיא כדי אפסרת אפסרת לכלוכה ומן די גשלו סקוליה והו ענבין: (יא) חמי ורת עד רבכין כסא דפרעה כדי ונסיות ית עגבייא ונערוית יתרון לכסא דפרעה וקבת ית כסא על דא דפרעה: (יב) ואמר ליה יוסף דין סוף פושינא חילמא תלמי כוונתא תלמי אבתא עלמא אינון אברקם יצחק ונעקב תקן בני גערון עתידין למיששעברא למערים כפינא ובלוכנא וכל פולחמא קאנפי כרא וכן כתר כרון מתפרסין על די תלת געזין ודי אברת נסיות ית עגבייא ונערוית יתרום לכסא דפרעה ותיבות ית כסא לרא דפרעה היא פילא דרוניא העתיד דפרעה שמי בעקבא ואת רב כוונתא תקבל אגר סב על חלקה סב דחלמא ופישרניה דין הוא לך תלמא כוונתא תלמא וימין חונון לפורקנא: (יג) כסוף תלמי ימין ייעול קדם פרעה ויכרנה ורוס ית בישך ביטר וימיבינה על שמושיך ותמן כסא דפרעה בידיה חלקמא דקמא דרצית כוונתא: (יד) שקב יוסף ית רוחצניה דעליל ונקט רוחצניה דבר נש ואמר לרב כוונתא אלהין דתברננני עשה כד יושב לך ותעבר כרון עמי שיבו ותרדפר עלי קדם פרעה ותתנפמני מן בית אסירי דרון: (טו) ארום כנב איתננבות מן ארשא דעבראי ואוי קמא לא עברית מדעם ביש ארום שריא יתי בבית אסירי: (טז) והקא רב נתימטי ארום יאות פשר דהוא קמא פישרן חילמא דתיירון ושרי למלכא כלשון רונא ואמר ליוסף אוף אנת תיני חמי בחלמי והא תלמא סלון דסיתא נקא על רישי: (יז) ובקלא עלאה מכל תפטקי כילכ דפרעה עובר נתימטי ועפא אביל ויתרום מן סלא כעילו רישי: (יח) ואטיב יוסף ואמר דין הוא פושינתי תלמא סלא תתרי שעבדוית ויטון דעתידין לבית ישראל למיששעברא ואנת רב נתימטי תפיל אגר ביש עד חלקה ביש דחלקה דפשר ליה יוסף ית

לון סכולס מלאיו סנסת דס: כרתסא כננע דייק דכתיב רלו סס: (ב) עתה מן סנתיא סיות לקח עלם סנסטוס דריל לם לא סנו סיר: דכרון חלונת סוף דים לו כדיוק ס' דוחס מן סלור ועון כילס סולר נסלור כחליפס כסרקין: (ג) סורקן סורוס לוי דכדיו סמולס עון נלסן סנסתן כדור' וכן כאל לא מלא סו סוס עון ושת דייק מלון רוחס אף כל סלונס סיר' אלא סילכס אים איתו לכן לא כדן לסורו וק'ל: (ד) סילול דרונול כסו סוס סרענלס מנענא כחוסם סל ס' וסר' מלכא מנע' מוטיס כרון ס' קלס קטוס וכן סוף כעור: סל די סל' דייקן עורכתי לט ס על מנע וסרת ומרוס: (ז) ריבן כד' ס' סונס רלכן ככסוד גול: כשיקל כסוף: (ד) כנן ית רוחניס ס' סיה כסחונ' סל מנע' וכן כרס' עליו דכר' סרסס אף נסחור: (ט) וסרי מללא כסון רונל דייק מדכסו אף לכן רוכס סוף וכן סוף ע'ס סנדוס ג' סחור כלי וכן ארס' כוסר: (י) חלמא כענדיל ס' ג' עטרות סנסטנדו סלחיס כחורו וננניס ועל סערס כסוס: (כ) יוס נכוס ס' יוס סיוסם סל' וסל סולר

ית מה דשפר בעניו ואמר ליה דין לך פושטתיה תלתא סליא תלת יומין
 היטן לקמך: (ט) בסוף תלתא יומין ועדי פרעה בסופא ית רישך
 מעליו נפק ויצלוב וקח על קמא וכול עופא ית בישוף מנה: (כ) וקח
 ביום תליתאי יום נוסא פרעה ועבר שירו לכל עברו ורוכס ית ריש
 רב מווגא ית ריש נתיטמא בנו עברו: (כא) ואתיב ית רב מווגא
 על מווגא ראשתבח דלא תהו בעיטה תהיא ויתב בשא על ידא דפרעה:
 (כב) ויהי רב נתיטמי צלב היעט למקטליה חיקמא דשפר להום יוסף:
 (כג) ובגין השבך יוסף חקרא דלעיל ואתחריין ברב מווגא בבשר עביר
 בגין בן לא אדכור רב מווגא ית יוסף ואנשיה עד זמן די קמא קוצאמן
 קרם יי למתפרקא: פ פ פ

פרישת מוקן

מזא (א) ויהי וקח מסוף תרמין שנין עאל דוכרנא דיוסף קרם מיקרא
 דיי ופרעה תה חלים וקא על נקרא: (ב) וקא בן
 נקרא סלקן שבע תורתי שפירן למיתמי ופטימן בשרא ורעין בנו נטיא:
 (ג) וקא שבע תורתי תורמין סלקון בן נקרא בישן למיתמי וחסקון
 בבשרהון וקון לקובליהום דתורתי על בוף נקרא: (ד) ואכלא תורתי
 דבישן למיתמי וחסרון בבשרהון ית שבע תורתי דשפירן למיתמי
 ופטימא ואיתער פרעה מרבייה: (ה) דמיה וקמא חלמא תגועת וקא
 שבעה תובלי סלקון בקמא תד פטימן וקון: (ו) וקא שבעה תובלי
 לקון ושקמן קידום צמון בתרין: (ז) וקלען תובליא לקויתא ית
 שבע תובליא פטימא וקליתא ואיתער פרעה וקא תה חלמא: (ח) וקח
 בצפרא ומטרפא רותיה וקרא ית כל תרשי מערוא וית כל תמימא
 ואישתעי פרעה להום ית חלמא ולא תה אפשר לגבר די ופטר ויתיה
 ארום בן קרם יי אסתמך בן בגלל די קמא וקמיה דיוסף לשיפך בן
 בית אסרי: (ט) וטליל רב מווגא קרם פרעה למימר ית סורתי
 אגא מלכר יוסא דין: (י) בן קרם יי אסתמך דפרעה רגיו על עברו
 ויתב ותי במטרא פי רב ספוקלשוריא ותי וית רב נתיטמא: (יא) ותלמא
 חלמא בליליא תד אגא וקא גבר חלמיה ופושן חלמא דחקריה
 חלמא: (יב) ותמן עקמא סליא עיברא עברא לרב ספוקלשוריא
 ואישתעינא ליה ופטר לגא ית חלמא גבר די כפושן חלמיה פטר:
 (יג) וקח חוקמא דשפר לגא בדין תהו ותי אתיב במליה על סר
 שימשי וותיה צלב: (יד) וקשר פרעה וקרא ית יוסף ודילוגיה בן
 בית אסרי וספר ושני כסותיה ועל לות פרעה: (טו) ואמר פרעה
 ליוסף חלמא חלמית וכפטר בית ויתיה ואגא שקעית עקף למימר אין
 אנת שמע חלמא אנת פטר ליה: (טז) ואתיב יוסף ית פרעה למימר
 בר מגי לא אית גבר דשפר חלמין קרם בן קרם יי ויתובת שלמא
 דפרעה: (יז) ועליל פרעה עם יוסף למימר חמי הוית בחלמי הא
 אגא קאי על בוף נקרא: (יח) וקח בן נקרא סלקון שבע תורתי
 פטימן בשר ושפירן למיתמי ורעין בנו נטיא: (יט) וקא שבע תורתי
 חורמין סלקון בתרין חשיבן ובישן למיתמי לתרא וחסקון בבשרהון
 לא חמית דכוותהון בקל ארעא דמצרים לבישו: (כ) ואקילן תורתי
 חשיבתא ובישתא ית שבע תורתי קמיתא ופטימא: (כא) ועלא
 למעון ולא אשתמדע ארום עלן למעון וקחמיהן ביש היא דברקמיתא

ואיתעריה: (כב) ותמית בחלמי וקא שבע תובלין סלקון בקמא תד
 סלקון וקון: (כג) וקא שבע תובלי וקא לקון שקמין קידום צמון
 בתרין: (כד) וקלען תובליא לקויתא ית שבע תובליא מבתא
 ואכרית לחרשא וליח דמיתמי לי: (כה) ואמר יוסף לפרעה חלמא
 דפרעה תד הוא מה דיי עתיד למעבר תני לפרעה: (כו) שבע תורמין
 סלקון שבע שניא איטון מבשרן ושבע שובליא סבתא שבע שניא
 האלון איטון מבשרן חלמא תד הוא: (כז) ושבע תורמא כחישתא
 ובששתא דסקון בתרין שבע שניא חורגיתא איטון מבשרן ושבע
 שובליא לקויתא שקמן קידום הם דכי מבשרן דחורן שבע שני קמא:
 (כח) הוא פתקמא דמלילית עם פרעה מה דיי עתיד למעבר אחמי
 ית פרעה: (כט) וקא שבע שניא אקון שובעא רבא בקל ארעא
 דמצרים: (ל) וקיסון שבע שני קמא בן בתרין ויתגיש בל
 שובעא דתהו בארעא דמצרים וישעי קמא ית דיווי ארעא:
 (לא) ולא יתורע שובעא דתהו בארעא בן קמא תהיא דיהו בן
 בטר בן ארום תקוף הוא לתרא: (לב) וכן בגלל דאיתמי חלמא
 לפרעה תרמין ומגין ארום תקוף פתקמא בן קרם יי וסורו יי
 לקבעיה: (לג) וקרון וקמיה פרעה גבר סבלתן ותמין וקבעיה
 על ארעא דמצרים: (לד) ועבר פרעה וקמיה אפטרופין על ארעא
 וקפון תד בן תמישא בן כל עיבורא דארעא דמצרים בשבע שני
 שובעא: (לה) וקלשון ית בל עיבור שניא סבתא דאיתמי אלון
 וקבעיה עיבורא תחת אפטרופין דפרעה וישון עיבורא דמרויאו
 וקבעיה: (לו) ויהי עיבורא גניו במערתא בארעא למון כניה בשבע
 שני קמא דיתחורין בארעא דמצרים ולא ישמעני עמא דארעא
 דבבבא: (לז) ושפר פתקמא קרם פרעה וקמיה בל עברו: (לח) ואמר
 לעברו תשכח בדין גבר די רוח נבואה בן קרם יי ביה: (לח)
 (לט) ואמר פרעה ליוסף בטר דארעו יי וקח ית בל דא לית
 סבלתן ותמין פוקה: (כ) אנת תהו אפטרופוס על ביתי ועל
 גינת מימר פוקה ויתונן כל עמי לחוד בורקס במכותא אגא רב
 מנה: (כא) ואמר פרעה ליוסף חמי דמנית ותך סרן על כל ארעא
 דמצרים: (כב) ואעדי פרעה ית עוקמיה מעל גייה ויתב וקח על דא
 דיוסף ואלביש ותיח לבושין דבין ושו מניבא דדקבא על צוניה:
 (כג) ואתיב ותיח ברתמא תגויתא דפרעה ויהו דמלסן לקרמי
 בן אפא למלכא רב בתקמא ורביה בשניא ומני ותיח סרן על
 כל ארעא דמצרים: (כד) ואמר פרעה ליוסף אגא פרעה כלמא ואנת
 אלכפטע ובר משימך קא ירום גבר תיה לסיסור ויני ותי רגליה
 למרוב על ססיא בקל ארעא דמצרים: (כה) וקרא פרעה שמיח
 דיוסף וקרא חמרון כפרסם ויתב ליה ית אנת דילית דיעה לשבם
 ורבייה איתת פוסיפרע רבא דקנים לאנתו וקפ יוסף שיש על
 ארעא דמצרים: (כו) ויוסף בר תלתין שנין כד קם קרם פרעה
 מלכא דמצרים וקפ יוסף כלות פרעה ועבר רב ושליט בקל ארעא
 דמצרים: (כז) ואצלחת ארעא דכל תובלא עבר קלי חסון קופצין
 בשבע שני שובעא עד דיקלון כל ארעא: (כח) וקגש ית כל
 עבור שבע שני שובעא דהו בארעא דמצרים ויתב עיבורא בקרויא
 עבור חקלי קרתא דברזורגרא כגש כגוה: (כט) וחסר כמן פסוק מ'ס וצ'ע
 ויוסף

יונתן

מנה כו או נכח נקח כו כיום: ירושלמי (ט) דריפחא קמטון פי' כמחך לחס סחא חס
 סריל לחס ככל סאליים אוחס חכורים סכס סכרים: (כג) דסכר ופי' פי' סית סחס סחס
 כמחשלה סחס סל מסר וכו' פי' ככסר סכר פי' ככסר נכסל. וכסר סכס כסא פי' סל
 מיתח ור'ל כסן ארס או סיס גורסין ככר סכר פי' ארס סחא ככר סוכר וכו' נכסד:
 פ ר ש ת מ ק ין
 (ג) ורעין בנו נטיא פי' סרו דעוס כחוקים קים וסך סי קי' סל קים וסך גמי
 ויתב סיס גמן לית כו אנשיא: (ג) וחסקן ככסרון ית נוכסין חסין וכסותמון
 סחש וחסק וכן ת'א כ' ו: (ה) אסתמך דקס לים לחס כחש לא סתרו ופי' לא
 סיס חשבו (ספרו או לחס לא ככסרו דכחוס כחשו ככסו אלס מ'ס סיס ככסל יוסף
 דלית

הו בני יעקב תריסר : (כג) בני לאה בוקרא היעקב ראובן וששעון וליוי
 ויהודה ויששכר וזבולן : (כד) בני רחל יוסף ובנימין : (כה) ובני בלהה
 אפרים ויהודה ונפתלי : (כו) ובני זלפה אפרים ודן ואשר אלון בני
 יעקב דאיתלודו ליה בפני ארם : (כז) וארם ויעקב לוח יצחק אביו למקרא
 קרות ארבע היא חברון דבר הפן אברהם ויצחק : (כח) והו יומי יצחק
 מאה ותמנין שנין : (כט) ואתנגיד יצחק ואתקנש לעפיה סוב ושבע יומין
 וקברו ויהו עשו ויעקב בנו :

לך (א) ואלון ירוסון העשו היא דמתקרו אדום : (ב) עשו נסוב ות
 גשו מבנת כנען ות עדה ברת אלון ויהא ות אהליבמה ברת ענה
 ברת צבעון ויהא : (ג) ות בשבת ברת וישקעאל דאסיבה ליה גבוית
 אמה : (ד) וילדת עדה לעשו ות אליפו ובשבת וילדת ות רשאל :
 (ה) ואהליבמה וילדת ות ישש ות יעקב ות קרה אלון בניו העשו די
 איתלודו ליה בארעא דקנען : (ו) ודבר עשו ות גשו ות בניו ות בנתו
 ות כל נפשת בימיה ות גיתו ות בערו ות כל נכסיו די קנה בארעא
 דקנען וישל לארע אחרו ויהו רבוי עליו איתא היעקב אחויו : (ז) אדום
 תה נכסיו סני מלטיבם בחדא ולא קהילת ארעא הוהבותרו לוסקרא
 ויהוים פן קרם גימיהו : (ח) וימיי עשו בנותו נקלא עשו היא רבא
 דארזקאי : (ט) ואלון ירוסון העשו רבא דאמורא דבית מדרוהו כסוד
 נקלא : (י) אלון שמת בני עשו אליפו בר עדה אמת עשו רשאל בר
 בשמת אמת עשו : (יא) והו בני אליפו מימן אובר צפו ונתתם קמו :
 (יב) ותקנעו הו פולקרא לאליפו בר עשו וילדת לאליפו ות עמלק היא
 אליפו חבריה דאויב בני עדה אמת עשו : (יג) ואלון בני רשאל נתת
 ורח שמה וקנה אלון הו בני בשמת אמת עשו : (יד) ואלון הו בני
 אהליבמה ברת ענה ברת צבעון אמת עשו וילדת לעשו ות ישש ות יעקב
 ות קרה : (טו) אלון ברבוי בני עשו בני אליפו בוקריה העשו רבא מימן
 רבא אובר רבא צפו רבא קנו : (טז) רבא קרה רבא נתתם רבא עמלק אלון
 ברבוי אליפו דמדרוהו בארעא דארם אלון בני עדה : (יז) ואלון בני רשאל
 בר עשו רבא נתת רבא ורח רבא שמה רבא מנה אלון ברבוי רשאל
 דמדרוהו בארעא דארם אלון בני בשמת אמת עשו : (יח) ואלון בני
 אהליבמה אמת עשו רבא וישש רבא יעקב רבא קרה אלון ברבוי אהליבמה
 ברת ענה אמת עשו : (יט) אלון בני עשו ואלון ברבוי אהליבמה
 דארזקאי : (כ) אלון בניו דגבל גטסא דמקדמת דנא הוין יתבי ארעא
 דהיא לוקן לשוקי ובעתו ועה : (כא) ודישון ואצר ודישון אלון ברבוי
 גיטסא בניו דגבל דמדרוהו פן עלקסן בארעא דארזקאי : (כב) והו בני
 לוקן חורו ודיקס ואחמיה דלוקן תקנען : (כג) ואלון בני שובל עלון וקנעת
 ועיבל שפו ואקם : (כד) ואלון בני צבעון ואיה ונעה היא ענה דארבע ות
 עזריא עם אתני ולוקן אשבה ות בודגיתא די נקשו מדרו בר הו רעי ות
 חקריא לעבען אביו : (כה) ואלון בני ענה ויהו אהליבמה בת ענה :
 (כו) ואלון בני דישון הקסון וישקן ויהו וקן : (כז) אלון בני אצר בלהה
 ונעמן וקן : (כח) אלון בני דישון שין וארם : (כט) אלון ברבוי גיטסא רבא
 לוקן רבא שובל רבא צבעון רבא ענה : (ל) רבא דישון רבא אצר רבא

דישון אלון ברבוי גיטסא לברבויגרום דמדרוהו פן קרמת דנא בארעא
 דנקלא : (לא) ואלון בלקאי די מלכו בארעא דארם קרם עד לא בלה
 בלקאי לבני ישראל : (לב) ומלך בארם בלעם בר בעור ושום קרמא
 לבית מלכותיה דערקא : (לג) ומית בלע ומלך תרותו יוקב בר ורח
 מכצרה : (לד) ומית יוקב ומלך תרותי חישם מארע דרוקא : (לה) ומית
 חישם ומלך תרותו דבר בר דבר דקמל ות מדינא כסודותיה עקרין
 קרמא בחקלי כואב לשום קרמא דבית מלכותיה ענית : (לו) ומית דבר
 ומלך תרותיה שקלה כמשרקה : (לז) ומית שקלה ומלך תרותו שאול
 דמן הרובות דעל פרת : (לח) ומית שאול ומלך תרותו בעל תנן בר
 עקבור : (לט) ומית בעל תנן בר עקבור ומלך תרותו דבר ושום קרמא
 דבית מלכותיה פשו ושום אנתתיה כהיטבאל פרת כסוד הוא גברא דהו
 לע כמסורה ובסודיתא וכן דעטר וקנה נכסין דבר לכוני מהנאה בלפיה
 לקיטר מאן הוא כספא ומאן הוא דקבא : (מ) ואלון שמת ברבוי
 עשו ליחוסיהו לאחר מדרוהו גשמתיהו רבא ומקנע רבא עלה
 רבא ות : (מא) רבא אהליבמה רבא איה רבא מימן : (מב) רבא
 קנו רבא מימן רבא מכצר : (מג) רבא מדינאל היא תה מתקרו
 מדינאל על שום קרמיה מנדל מקוה היא רבא עירם אלון ברבוי
 אדום לכותבניהו בארעא אהסגמיהו דוא עשו אבוהו דארזקאי : פ פ פ

פרשת וישב

לך (א) וישב וימיי יעקב בשלוחא בארע תרבות אביו בארעא
 דקנען : (ב) אלון ונענית יעקב ויפך בר שבקרי שנין הוה
 כמקמה בן בית כדרשא ויהו טלה מתרבי עם בני בלהה ועם בני זלפה
 נשיא דאביו ואחיו יוסף ות סיביוהו ביש דהקנען דאכלין בשרא דתליש פן
 חיקא חיקא ות אדגניא ות דגביא ואתא וכוני לוח אבוהו : (ג) וישאל
 רחיים ות יוסף מל בני אדום אקוני דיוסף דמינן לאיקנין דליה עבד ליה
 פרעו כענין : (ד) ותכון אחיו אדום וימיה רחם אבוהו מכל אחיו ונפרו
 ליה קבו ולא צבן למלא עמיה שלם : (ה) ותלם יוסף חילמא וכוני לאחיו
 ואוספו תוב למגמר ליה בנו : (ו) ואמר לחון שמעו ברוח חלקא דבין
 די חלמית : (ז) והא אנתנא כפרין פירדין בנו חקלא והא קמת
 פורקתי ואף אנקמת והא מתחרו פורקיתון ונתנו לפורקתי :
 (ח) ואמר ליה אחויו חלקמא אנת מדי עלקא אין לשלש אנת סביר
 עלקא ואוספו תוב למגמר ליה בנו על חלמו ועל פתגמו : (ט) ותלם
 תוב חלקא חורגא וכוני וימיה לאחיו ואמר הא חלמית חלקא תוב היא
 שמישא וסירא וחד סר מוקביא נתנן לי : (י) ואשמיש לאביו ולאחיו ונפר
 ביה אביו ואמר ליה מה חלקא דבין החלקמא דמיתא גימי אנת ואפה ואתה
 למקמן לח על ארעא : (יא) וכניאו ביה אחויו ואביו נטר בלפיה ות פתקמא :
 (יב) ואולו אחויו למרע ות ענא דאבוהו בשקם : (יג) והו לחון יוסין
 ואמר ישראל דיוסף חלקא רען בשקם ודחיל חלקא ויתן חיקא ויחזק
 על עיסק די כרו ות חבור ות שקם ות יתבי קרמא איתא ברו וישלוחק
 לחרוהו ואמר הא נא : (יד) ואמר ליה איל ברוח רחמי ות שלם אנה ות
 שלם

ונתן

כל ימי חיו וחר טאלן ובעו חמר מה דמנא ס' עשיו דרע מי וזכ טאלר מה טוא
 זה טאלן נתב לאחוס ודפרישית וקל :
 פרשת וישב
 (ג) טלה כחו טלה תרמוס כל נער מתרבי נתגול : סיכונן טים ס' דינתס דעס וכן
 תי דינת הארץ טוב טים וכן ונענית דכס ומסין טינס : אדוניא דעניא ס'
 האונים וסונס ונעמי טין דק חושים בלך ימנעל לחור לוח וזכ הכהני כסיה
 חולה כדי סחור לבריותה וכן הם עשו לנפול ויוסף לא ידע כלום מנפול
 זו וכבר טלמילס חתנו . וזרח ותני פירוס וכל ויספר אל אביו דינס ו . ולכרמו
 אזי שפר טעות יוסף ולא נסירא פירוס התפרסם סכתו טעה דבין ח' לנפולו טעות :
 ירושלמי (ג) פירוד מלייר פירוס מלמס מלייר ומלל כסלי' ככס כפירוד ע'ס :
 (ד) משרטין פירוסין הוא ענין קביס סקחו סגלי טמולס וכן תיא מלכין וקל :
 (ה) נתנן ככר פסתי סחול ל' הסחוח : (ו) טרוו נילוחא דמלמס פירס סכתול
 מלכות כיום זה וטעו סלוחו כיום גרס לו לוח מלמס כמס סתעו מלכות יוסף דל'כ
 וסו מנח סתלס פו כיום סיס קסם טלל סיו אלל ר' עס ולפי דכריו יסיו ויחר וקל :
 מחבר

כמו שהטעם שם מדרש ר"ל מנולס לא חסא חרס לפי חלוקן ופסח חסוס ודלוקן סחא וכו'
 ומקסא סחא חרס וקון עשו חסוס וסיו קודס חלוקן ולפי דק סח' מורקן סחוסת
 חלוקן סיסח חסול כל חסול כי חסול לא חסול אלל יחסב כללו סכס עסח וקל
 ושיון כ'ח חסוס יס חלוני דק חסא חסרת על קסיוויו וזלס וז : (י) חסול סלוי
 חסול דיעק . דקס לים לפירוסים דכס' למס כל סלן קודס מוס ולסחוסו טוחא דוק
 עשיו סמנע עספס טענין ולוי כססס וסל חסולו עליו וסלן חסניו וסכו מסחורל :
 (י) ולא כסילת חרעל פירוס טלל וכלס מרעס חלוקן לטכול חרסח וסול לטון מוקרל כניול
 סיסר כסל : (יב) חסרוס דלויב פן סמנע כחחוחל ע'ס : (יג) גיטסויל מסססס וככר
 פיסתיו כפסית סח : (יד) חסול לשי כחסורל וכסדוריתל וכו' ס' ססיו סורח ומסססס
 כחלכס כחסודות כי פן מלחי ס' על חסורל וכסדוריתל וכן תיא כסחוס כל' על מסכר
 חססס רכס סררל ועל גיחיס נחשכר וקני כססוס סיסכס וחור לסחלות עד כחסכ
 כספס לחוסוס כעניו וקל וז' ל' לביס כח' סח' ע'ס : (מג) על סוס קרתיס מנדל
 קרף וסול רוחי וכח' רש' כ' ס' כמר וכס' דר' : ירושלמי כחח' דח'ק וכו' דכס
 חסול מטרד וכו' וזכ וס' ססיו סוק וזכ וסטרד דכס ססיו סרת לחסוק כספס וסכ

שלם ענא ואחייבני פתקא ושדריה על גיטא עמיקתא דאתמיליל עם אברקם
 בקרנן ובחורא יופא דהה שדרי גלותא דמערנא וקם ואתא יוסף לשקם :
 (טו) ואשכחיה נבריא דברכות נברא והא טעו בהקלא ושאליה נברא למיטר
 קה אית בנאי : (טז) ואמר ית אחוי אגא בעי דני דרון לי איבן אינני רען :
 (יז) ואמר נברא נקלן מיבן ארום שקיעת קבטר פרטרא דהא אישתיני מן
 יופא דין שעבוד מצרעא ואתמר לחום גבבואה דדנאוי בעולסקרא עמרון
 סררא נקרא גנין בן חנו אקרין ניל לריתן ואול יוסף בטר אריו ואשכחנן
 ברוקן : (יח) ורובן וניה כרחיק נעו לא קריב לותרום ואתמעשו עלוי
 ללקחליה : (יט) ואמרו שקיען ולי דננו ארון בעיטתא נבר לאחוי הא
 קאני חלמא דמי אמי : (כ) וקרן אתו ונקמליניה ונרמניה בחד מן טוביא
 ונימר חיקתא בישקא אבלקתיה ונחבי מה יהו פשר חלמיו : (כא) ושבע
 ראובן ושביה מן ירדון ואמר לא נקמליניה דלא נתחייב בארמיה :
 (כב) ואמר לרזם ראובן לא השדון אדם וקאי סלוקו וניה לטובא דרין
 דקבדקרא ונד דקמילין לא תושטון ביה דרין לשונקא וניה מידיוון
 לאתבותיה לות אבוי : (כג) ונהה בד אקא יוסף לות אחוהו ואשלוהו ית
 יוסף ית פרטורה ית פרטוד קצירי דעלוי : (כד) ונקבו וניה ושלקו וניה
 לנובא ונובא קרין לית ביה כוז ברם חיוין ונקרבין חו ביה : (כה) וקורו
 ומיכל לחמא וקפו עניהון וחמון והא טיעא דערבאין אתיה בגלעד
 וקמליוון טענין שענה ושקף קאף ולטום קמילין לאתקתא למערנים :
 (כו) ואמר ירודה לאחוזי מה תניית קמין יהו לן ארום נקמול ית ארונא
 וקבשי על דמיה : (כז) ארונה ונוביניה לערבאין ונדא לא תרבי ביה למקמליה
 ארום ארונא בשרתא הוא וקבילו ארודיו : (כח) ועברו נברו מרעאי קרי
 פרקמטיא ונגידו ואשקו ית יוסף מן טובא וחיבט ית יוסף לערבאין בעשרון
 קעין דקבשי וקבט קעין סנדליו ואייתו ית יוסף למערנים : (כט) ותב ראובן
 לטובא ארום לא היה עמרון למקעדו כד ונבטו דהה ותוב בערופא על
 דקדבל כעע אבוי ואול וחיבט בעי טוביאי למסדוהו לטובא לאתקומיה לאבוי
 כאים יסב ליה אפין וימון דרב נקמא והא לית יוסף בערופא וכוזע ית לבושי :
 (ל) ותב לות אריו ואמר סליא לותויה נאנא לות אגא אמי ותיבדיו נחמי סבר
 אפיו דאבא : (לא) ונקבו ית פרטודא דיוסף ונקבו צפור בר עיו ארום
 ארמיה דמי לנדקרא וטבילו ית פרטודא באדקא : (לב) ושדרי ביד בני וליפה
 ויבד בני בלקיה ית פרטוד קצירי ואייתוהו לות אבוהון ואקרו הא אשכנא
 אשכמודע ברון הפרטודא דקרן היא אין לא : (לג) ואשכמודעה ואמר
 פרטוד דברי הי לא חיות קרא אבלימיה ולא על יד בני נשא
 אתקמל אלא חפי אגא ברות קדשא דאתא בישקא קויקא לקבליה :
 (לד) וכוזע עקב לבושי ואמר שקא בחדיו ואותאבל על בריה וימין מניאין :
 (לה) וקמו כל בני וכל נשי בני ואולו למקמלא ליה וקריב למקלא מנירוקן
 ואמר ארום אריות לות קרי בד אביליא לבי בקורמא וקבא וניה ברם
 יצחק אבוי : (לו) וקרוצא וניט וניה למערנים לפוספר רבא דפרעה רב
 ספוקלשוריא :

לח (א) ונהה בעידנא דהיא ונתת ירודה מנכסיו ואתפרש מן אחוי וקמא
 לות נברא עדולקאית ושטיה חרה : (ב) ונהה תמן ברת גבר מטר
 ושטיה שבע וניידה ועל לותה : (ג) ואתעברת וילידת בר וקרת ית ושטיה עד
 ארום בלא ונד עתיד לקמת : (ד) ואתעברת תוב וילידת בר וקרת ית ושטיה

יונתן

(י) מנתי סתודא סי' שבע מחוזי פרטוד ודיוק זס דס'ל נקני חלכו דותים ונח
 סחירי מה טלא סללו אלח שבע מחוזי סתוד זס שבעו וק'ל : (כג) מלוקו ככר
 סירטו לנן מלכס נכסס : (כד) וקרף דקף לי סמנסה סרף סוסף : ירושלמי טיע
 דסרין סי' סחור וימחלויס : (כה) וחכו מנסן סנדליו סי' קו מנעלס תנלוס
 דסניכ טל מנס כספ דיוק ואינון כעסר נעלס כעסוס ב' ו' : (כז) ויבז כזעת ובי' דיוק
 כרסי' וכו' : מלוח יסב לים אפין . סי' סבר רלוקן להעלות יוסף כדי טיעא לו אבוי
 פנס וימחל לו : מלוח טיד בני זלס וכו' כדי טלא ימין יוסף סררי סס סיו ארסי
 יוסף וק'ל : (ג) דלחת כישתא לקבלים סי' אכס רעס ענדו כרפסי' נללס בו רוח
 סקודס וכו' : (ה) כרס יתק אבוי סי' יתק ככס חפני נשנו כל יוסף ולא כסבל
 יוסף סררי גלוי לפני ססוס וי וכן כרסי' וק'ל : (ה) ונח מנכסו דיוק מדסיכ ונד
 ענין טתי ויודיס סעסס ינד מנכסו : (ו) סלוי יתס סרס סת ארס לנן סול
 סללו דיוק מדסיכ סעסס נללס ר'ל טלא סיס כעלס אללס זמן ארין וכן סוס סתרתס

אין ארום ברם עלוי עתיד אבוי לאתקלא : (ה) ואופסת תוב וילידת בר
 וקרת ית ושטיה שלה ארום שלי ונהה בעלה ונהה בפסקת בר וילדת וניה :
 (ו) ונסוב ירודה איתא לער בכוריה ברת שם רבא ושקא חקר : (ז) ונהה
 עד בכורא דירודה ביש קרם וי על דלא היה ויבז ורעה לאתקמיה ונהה
 רוקנא דני עליה ומסליה וי : (ח) ואמר ירודה לאונן על לות איתת ארוד
 ויבס ונהה וקמס ורעא על שקא דרודיה : (ט) וידע אונן ארום לא על שטיה
 אקרין גנין ונהה בר היה עליל לות אנתמיה דאחוי היה כמבל עברויו על
 ארעא דלא למקמא גנין על שטיה דאחוי : (י) וכאש קרם וי מה דעבר
 וקטע אפי ית יומי : (יא) ואמר ירודה להקר בלמיה תיבי ארמלא בית
 אבוקה עד דרובי שלה קרי ארום אכר דלקא וימת אף הוא קאחוי ואולת
 חקר וימיבת בית אבוקה : (יב) וקטו וימא וימת בת שבע איתת ירודה
 ואתנחם ירודה וסליק על טווי עניה הוא ויחיה רבמיה עדולקאית לחקנת :
 (יג) ואתני להקר למיטר הא חכיה סליק לחקנת למינו עניה : (יד) ואענת
 לבוש ארמילותה מנה וקסית ברדרא ואעספת וימיבת בפרשת אררון
 דבל עינין מסתגלון ממן דעל שבילא דחקנת ארום חמת ארום רבא שלה
 והיא לא אתחייבת ליה לאנני : (טו) ומכיה ירודה ונהה כדמה באנפי
 נקמקת קרא ארום בעיסת אפין ברת בביתא דירודה ולא תהו ירודה וניה
 ונה : (טז) וקטא לותה לארדא ואמר רבי ברון איעול לותיה ארום לא ידע
 ארום בלמיה היא ואקרת מה תמלן לי ארום מישל לותי : (יז) ואמר אגא
 אשרדני בר עיו מן ענא ואקרת אין תמן משבונא עד דתשרד : (יח) ואמר
 מה משבונא דאתן ליה ואקרת סיטמיה ורשקיה ורשקיה דירודה ויבד לה
 ועל לוותה ואתעברת ליה : (יט) וקמת ואולת ונעת דרודה קנה ולבישת
 לבושי ארמלותה : (כ) ושרד ירודה ית גידי בר עיו גיד רבמיה עדולקאית
 למיסב משבונא מידא דאתקא ולא אשקחה : (כא) וישאל ית איגשי אתרה
 למיטר האן סקעיתא דהיא סקבות עינין על אורחא ואקרו לא תת דקא
 כטעמא : (כב) ותב לות ירודה ואמר לא אשכמתיא ואוף איגשי אתקא
 אקרו לא תת דקא כטעמא : (כג) ואמר ירודה תסב לה משבונא דלקא
 דניו לנרוחא הא שדריה ית קריא דרין ואתת לא אשכמתיא : (כד) ונהה בנמן
 תלת ירחיון ואשכמודעה דקעברת היא ואתני לירודה למיטר וימת חקר
 בלמיה ואוף הא דעברא לננו ואמר ירודה קלא בת בנן הוא הנקמקא
 ותירווק : (כה) חקר מתאקמא לאיתוקרא ובעת תלת משבונא ולא
 אשכמתיא מן תלת עיניא לשפי כרדקא וכן אקרת דקש ברחמיו מן חרדק
 וי עני ותי כרדקא שקמא אננין ונאנני עיניו ואשכבת תלת סררי ואגא קמקא
 לה מן כרדקו תלקא מרשקיא דמפרשין שקד ונההו לאיתן טרא בבוקעת
 דקרא ביה שקמא רכו קרדקא ברה הוא למכאל ואמר עיניה ואשכחון
 ונסבות ונההו ושלקת ונההו כפי רוקניו וינעיא ואקרת נברא דאלן משבונא
 דיריה כעיה אגא קעברא ואף על גב דאגא וקרא לית אגא דפרקמא ליה
 ברם כרי עקמא ימין בלכמיהו דקרי ונההו וישויב ותי מן דינא רבא דרין
 ובין דקמא ונההו אכר ונההו כבן אמר בלמיה טב לי ברות בעלמא דרין
 דהוא עלם עביר ולא נבדות באנפי אכרתו צדקמא בעלמא דאמי טב לי
 יקוד בעלמא דרין באישא טפא ולא יקוד בעלמא דאתא באישא אבלא
 אישא דמיקלא קביל מיקלא הא לפוס דאקרית ובעב אבאמר ברון פרטודא
 דקרן לפוס מן צדכית למשמע כפי דינא למן אינון סיטמיקמא ורשקיא
 וחורא

ירסלמי דסרף. הא תרומם של סס ססיר טיב וכדסרפי' : (יז) כנדול סי' טרף
 דכל עיני מחתלון עיני כרסי' : (טו) לחס כעיסת מלון סררי' טיב ולא חיס
 ז'ל ולא חיס וסי' מדכססו פיס לכן לא חיס סי' לא חיסו כזעת קס על זס וסרי
 מן נח אינו מלוח טל בלוח וסאורתי מייסב זס אכל סרפי' לא ס'ל סרי אלח סי' מלון
 כססה לח פיס סכול ססין לה פיס זעפת ולא סיס יסודס לחס חסו כעיסת
 לשון כסס . ולא חיס ולא חסס . וזכו דלא ידע יסודס כי סיה בלוח דללו ידע לא
 כל פיס סרי' סנחס חזו סיהס אללו דרוק' : (כז) ובעת תלת מנכסיו כסס ג' מנכסיו
 ולא יוכל לחסל כסל עיניס לרזס וסררי' ונחלס דרוק' א מעלת מולת לנן מולת
 וכן סוס כדסס סוס מולת כד'ל או מל ארס . כסית סי' להכניס מלון סת וכר
 סי' ככרלסיק ולא יתעסעו ולא ידעו זס סוס ככרס . וסול טלס סרי . סרס סוס
 טולס סור ככרסס : כזכס סרפי' סי' לח סרפי' סוס כסס כי תרומס לח סכסס לא
 חסס : דמקלא קביל מולת חסס כנגד חסס . אלח אכר כרון וכו' סי' לסי סלחז' לסיק סרי
 סחורס

(ג) וליספ אקליוו תרין קנין עד לא עלת שתא דקפנא דלידת
 ליה אקנת דרובת בבית פושפרע רבא דקניס : (גא) וקרא יוספ
 ית שום בוקרא מנשה ארום אנשניו יי ית כל לאותי וית כל בית
 אבא : (גב) וית שום תניין קרא אפרים ארום מקור יתי יי בארע
 סינפי ודקנין עזידי למתקור בית אבא וקא פסיפיהום : (גג) וישליקו
 שבע שני שבקא דהואה בארעא דמערס : (גד) ושריאן שבע שני
 ספנא למיני דיקנא דאמר יוספ ויהי קפנא דכל ארעא ודכל
 ארעא דמערס יהי לקנא : (נה) וקפנית כל ארעא דמערס וקא
 היתא מקנא בר וקנא וצוח עמא קדם פרעה קנין לקנא ואמר
 פרעה לכל מקנא איזילו לות יוספ דעמר למון תעבדון : (נו) וקפנא
 הות על כל אנפי ארעא ופתח יוספ ית כל אוצרין דברון עיבורא
 ודבין למערעא וקמפ ספנא בארעא דמערס : (נד) וכל דירי
 ארעא עלו למערס למיזון עיבורא בן יוספ ארום מקור ספנא דכל
 ארעא :

מב (א) וקנא יעקב ארום עלקיא וזנין ופיתון עיבורא כמערס ואמר
 יעקב לבניו לביא דין אתון דחלו למיחות למערס : (ב) ואמר הא
 שפיעית ארום אית עיבורא מודון כמערס וחותי מן ובוט לא מן מן
 וניחי ולא נמות : (ג) ונתתו אמי יוספ עשרה למיזון עיבורא כמערס :
 (ד) וית בנמיין אחוי דיוספ לא שדר יעקב עם אחוי ארום אמר הא הוא
 סליא וביסקמיקא דלקא וארעיניה מותא : (ה) ואתו בני ישראל
 כל חד בתרעא חד דלא ישלוט בהון עיינא בישא פד ייעלון
 דקרא למיזון בניו כננעאי דעלון למיזון ארום יהי ספנא בארעא דקנען :
 (ו) ויוספ הוא היה שליט על ארעא וידע דאחי עלון למיזון בני
 נגורין בתרעי קרתא למכתוב כל דעליל ביקנא דהוא שמיא ושם
 אביו והוא היה מיזון עיבורא לכל עמא דארעא ואתו אחי יוספ
 וכלשו כמסייתא ודפלוסייתא ודבמי פונקתא ולא אשקחיה ועלו
 לכימיה וקנדו ליה על אפיהום על ארעא : (ז) וקנא יוספ ית
 אחוי ואשקמיעטון ואקעביד כעניניהם כחלונא ומליל עמון מילון
 קשיו ואמר להום קנן אתרון ואקרו מארעא דקנען למיזון עיבורא :
 (ח) ואשקמיעטו יוספ ית אחיו דנד אפרש מנרום היה להום רושם דקן
 ואינו לא אשקמיעטו ולא היה ליה רושם דקן והוא שעתא אית ליה :
 (ט) ודקיד יוספ ית חלמיא דהלם עליהום ואמר להום אלילי אתון למחמי
 ית ערית משעיתא דארעא אתרון למחמי : (י) ואקרו ליה לא רבני ועקדו
 אתון למיזון עיבורא : (יא) קלנא בני נבדא חד נקנא סקמי אנהא לא הו
 עקדו אלילי : (יב) ואמר לדון לא אלהן ערית כמעית ארעא אתרון
 למחמי : (יג) ואקרו תריסר עקדו אתון אנהא בני נבדא חד בארעא
 דקנען וקא וערא עם אבונא ויקא דין וחד נפס מלוותו ולית אנהא דעין
 מה היה כספיה : (יד) ואמר להום יוספ הוא דמלילית עמון למימר אלילי
 אתון : (טו) דקרא מלא תקבירון חיי דפרעה אין תסקון מיקא אלהן כדומי
 אוחבון קלילא קנא : (טז) פטרו מיזון חד ודקדו ית אוחבון ואתון התאקרון
 ונתבחרון פתגמיון אין קוששא עמבון ואין לא חיי דפרעה ארום
 אלילי אתון : (יז) וכנס יתרום לבי סקרא תלתא יומין : (יח) ואמר
 להום יוספ ביקנא תליתאך דא עבידו ואתקומו מן קדם יי אנה
 דחיל : (יט) אם סקמין אתון אוחבון חד ויתאמר בבית סקרתבון
 ואתון איזילו אובילו עיבורא דוננתון ולקפני כמיזון : (כ) וית

אוחבון קלילא מיתון לוותי ונתחייטון פתגמיון ולא הכותון ועקדו
 בן : (כא) ואקרו נבד לאחי בקוששא חייבין אנהא על אנהא דמינא אמי
 דנפשיה פד היה קפנים לא ולא קבילנא מניה קנין בן אתת לא
 עקתא דרא : (כב) ענה יתרום ראובן ואמר הלא אמרית לבון
 למימר לא תיחשון כמלא ולא קבילתון מני ואף אמרית הא סתבע
 מני : (כג) ואינון לא הו דעין ארום שבע היה יוספ בלישן בית
 קדשא ארום התיבנשה למתורקנן בעיהום : (כד) ויתו מלוותרון וקבא ותב
 לוותרום ומליל עמרון ודבר מלוותרון ית שבען העש למקליליה ופסת ותיח
 קמיוון : (כה) וקדו יוספ לעקדו ומלן ית עמרון עיבורא ולא תבא כמפיהון
 דנבד לני עקיה ולמיתן לדון וודין לארעא ועבד להום בן : (כו) וקמלו
 ית עמרון על חמירון ואולו כממן : (כז) ופתח לוי דאשתאר
 לחייה משבען חכריה ית עקיה למיתן אקפסקא לחכריה כבי
 ככתותא וקנא ית כספיה וקא הוא בפום טעניה : (כח) ואמר
 לאחיו איתותב כספי ואף הא כמני נפס מעדע ליהון ותוודו נבד
 לאחיו למימר מה דא עבד יי ולא כותבא דילנא : (כט) ואתו לות יעקב
 אבורון לארעא דקנען ותניא ליה ית כל דארעא יתרום למימר :
 (ל) כליל דקרא רבנא דארעא עמנא מלון קשיו וביו יהו כמלאלי
 ארעא : (לא) ואמרנא ליה כתיבני אנו לא ונינא אלילי : (לב) תריסר
 אנהא אחין בני אבונא חד לית אנו דעין מה היה כספיה וקלילא
 ויקא דין עם אבונא בארעא דקנען : (לג) ואמר לא נבדא ריבני
 ארעא דרא ארעא ארום כתיבני אתון אוחבון חד שבוסי עמי וית
 דצרוף לקפני כמיזון סיבו וטילו : (לד) ואיתניא ית אוחבון
 קלילא לתי ואנדע ארום לא אלילי אתון אלא כתיבני אתון ית
 אוחבון אתון לכן וית ארעא התגרון כפרגמשיא : (לה) ויהי
 פד אינון מריקון דיקמירון וקא נבד קמר כספיה כדמקניה ותיכון
 ית קמיר כספיהון הינון ואבורון ודחילו על שמעון דשכסו חמן :
 (לו) ואמר להום יעקב אבורון יתי אתבלתון יוספ אפרתון חותא
 בישתא אבלימה ושבען אפרתון סלפא דארעא כפתיה וית כנמיין
 בעין אתון למיסב עלי הוהא עקתא דכולרון : (לז) ואמר ראובן
 לאביו למימר ית תרון בניי הקטול בשמקא אין לא איתנייה לותך
 דב ותיח על ידי ואנא איתניניה לה : (לח) ואמר לא יחיות כרי עמון
 ארי אחוי סית וקא כחורו אשתירי מן אמה ווארעיניה מותא בארעא
 דתתבון בה ותחטון ית סכתי קדו לבי קבורתא :

מג (א) וקנא מקור בארעא : (ב) ויהי פד ספק למיזול ית
 עיבורא דאיתו כמערס ואמר לדון אבורון טובו וביע לא
 קלילו עיבורא : (ג) ואמר ליה יהודה קמימר סקרא אשורו קנא
 נבדא למימר לא מיתבון סבר אפי כרלית אוחבון וערא עמבון :
 (ד) אין איתך משכר ית אוחנא עמנא גירות ונפון לה עיבורא :
 (ה) ואין ליתך משכר לא גירות ארום נבדא אמר לא לא מיתבון
 סבר אפי כרלית אוחבון עמבון : (ו) ואמר ישראל קנא אבאישתון
 לי לתואה לנבדא העד דרון אית לבון אהא : (ז) ואקרו מישאל
 שאיל נבדא קנא וליחנקא למימר קעד דרון אבובון קניס האית
 לבון אהא ותנינא ליה על מימר פתגמיא האלון המידע חיינא דעין
 דיימר אחיותו ית אוחבון : (ח) ואמר יהודה לישראל אביו שדר
 מליא עמי וניקום וניזיל וניחי ולא נמות אף אנו אף אנת אף
 טפרנא

יונתן

י' וזוט סאך שחפסו בוקו של וזוט : (ג) מנהג למתוונן כדכתיב ונראה שדוק
 דכתיב 'פרשע סודע' י' לבון לא ידע עברית ח"כ אך יפלא ונחמו סודעו אלל ודאי
 סיס מנהג ולמדו מן אלו סודו כדור . וכן א"ס סגין כ"ס סודע : (כ) וודין .
 י' מונות לבון נמלא וודין קנין : (כ) חספיה י' מאלל כמות : (ג) כפרמשיא
 י' נמלא כמות וכמה דוכי י' כומר וכן ח"י כ"ס שוכר לסוד ע"ס : (ד) דיסקייה
 נ"ס סוד לבון כמותל כדכתיב : (ו) נוקח מל' ע"ס ויקר : (ז) הקטול כמלתא דייק
 דללו סיס מיתא ממש אך יחזר רלוק דבר שאינו כתיב כמנהג למהות סודו חת בני כניו
 לבן מתרגם כמלתא סין סיס מנהג לחינים נעשו סודו כמפרסם כן כדכתיב : (ח) מליא

דלית דים וכו' וכו' חל"כ סכא רשאי יוספ לקח' לו לאס וק' : (מ) דכחורני תרגום
 של כמיונים : (נ) סינפי מלון חמט כמב סירטו כ"ס וסא פטו : (ז) דלא הית
 ספק כד זרעא . דייק זכ דמלא ענה ותלניס וקפ סתתלת סרע מדוע לא הית לסס
 מחסול ויס אלל סירטו ולא הויל אפילו סרע : (ה) עליל כנר כמנהג דתרגום של
 תמלא סוד עליל : דהלן סוד חמט סרעו לבון מולא כמו את ח' אלסין תירא :
 (ו) מני נגורין וכו' י' סוכי סודים כמנהג סיר . וכלו . תרגום של חמט וכלו :
 כמשייתא . י' כחכות וסוקים של עיר : (י) כחלונא י' כלים וד תרגום של כני חלונא
 וכן נמלא כמס' י' קדומים : (ח) חמט דין י' חמט וכן וכו' כמ"ס ס' הסקיד : (ט) משעיתא

תרגום יונתן

ספר

בראשית

בן עזיאל

טפלא : (ט) אגא מערבא ביה כן ודי תבעינה אין לא איתניה
 לותה ואיתניה להקה ונתתיב קהה קל יוסא : (י) ארום אילופון
 שהיה ארום קרון מבוא וכן תרמון זכין : (יא) ואמר להם ישראל
 אברום אין קרין הוא דא עבירו סבו משה דמשבח בארעא והבו
 בקעיון ואחרו לגברא דדונא קליל שרף קהה קליל דכש שענה ולטום
 קשה דבוקטין וקשה דלויין : (יב) ובקפא על חד תרין סבו בידון
 ונת בקפא דאתותב בפום טועעכוו הטרובו בידיון הלפא בשלו
 והה : (יג) ונת ארובון דברו וקיסו טובו לנת גברא : (יד) ואל
 שדי ימן לבון דרמין קרם גברא וקפאוד לבון ית ארובון דדונא
 ונת בגיטין ואגא הא דבר איתבשרית ברוח קודשא ארום אין
 איתבולית על יוסא איתבל על שמעון ועל בגיטין : (טו) וקיסבו
 נבדיא ית דדונא קהא ועל חד תרין בקפא נסכו בידיון דדברו
 ית בגיטין ונתרע למערס ואיתעמדו קרם יוסא : (טז) והקא יוסא
 עמדו ית בגיטין ואמר למעשה דמקנא אפטרופוס על ביתיה אעיל
 ית נבדיא לביתא ופרע בית ניקסתא וסב גידא נשא ואתקן
 תבשילא באפרון ארום עמי ויקלון נבדיא באישון שידותא דהקרא :
 (יז) ועבר גברא היקבא דאמר יוסא ואעיל גברא ית נבדיא לבית
 יוסא : (יח) ורחילו נבדיא ארום איתעלו לבית יוסא ואמרו על
 עיסק פקפא דתב לטונא בקרמיתא אנומתעלו למתקפא עלו דלכדינא עלו
 ולמקני והו לעברין ולמסב ית הקרא : (יט) וקריבו לנת גברא
 דמקנא אפטרופוס על בית יוסא ואלילו עפיה בטרע ביתיה :
 (כ) ואמרו דכשו קנה רבויי מיתח נחיתא בקרמיתא למקנא
 עברא : (כא) והיה פד קנינא לבית מבתותא ופתחא ית טונא
 והא דכש נבר בפום טונא פקפא במוקליה ואיתבנא יתיה בידנא :
 (כב) ובקפא חרונא איתחנא בידנא למקנא עברא לא ידענא כן
 שוי פקפא בטונא : (כג) ואמר שלם לבון כן רבויי לא תדחילון
 אלתיוון ואלקא דאבוכון דתב לבון סיקא בטוניכין פסיכין אקא
 לותי ואפיק לוותרון ית שמעון : (כד) ואעיל גברא ית נבדיא
 לבית יוסא ויתב מוי ושיטו דגידיון ויתב אפסקתא למוכריון :
 (כה) ואתקנין ית דדונא עד מעל יוסא בשורתא דשירא ארום
 שמעון מניה ומן יסערון לחקא : (כו) ועל יוסא לביתא
 ואעילו ליה ית דדונא דבדידיון לביתא וסנידו ליה על ארעא :
 (כז) ושאלו להם ולשלם ואמר השלם לאבוכון קבא דאמרתון
 לי העד קרון קיים : (כח) ואמרו שלם לעבדך לאבוכא עד קרון
 דא קיים ונתתו וסנידו : (כט) וקפא ית עיטו וקפא ית בגיטין אחיו
 בר אפיה ואמר קרון ארובון ועירא דאמרתון לי ואמר כן קרם
 וי תרמס עלך כרי : (ל) ואחיו יוסא ארום קחשו דכמו על אחיו
 ובעא למכבי ועל לקטונא דבי דקדקא וקבא ממן : (לא) ושונג
 אפוי כן דקעון ופס ואודרו ואמר שווי לחקא : (לב) ושניו ליה
 בלחודוי וזהו בלחודיון ולמקרא דאבלת עפיה בלחודיון ארום לא
 בשרין מקרא למיטל עם ודדאי לחקא ארום בעירא דמקרא דהקל ליה

ודדאי אקלן : (לג) ואחרו קרמוי רבא פהלכת דבנותיה ועירא פהלכת
 ועירותיה והיה קיטס פסא דכקפא בדיה ומקלשקש פמנש בנרא דלחא
 קרר מעירא קרא ובגנא דילפה מעירא קרא ובגנא דבלדה מעירא
 קרא ובגיטין בר רחל קרר לעיריה והמרד נבדיא אינש בחבריה :
 (לד) ונטל חילקון מעל פטרניה ושדרינון כן קרמוי לקרפודון וקנא חילקא
 דבגיטין כן חילקי קלדון חקשא חילקון חילק חד חילקיה וחילק חד כן
 דיליה וחילק חד כן איתמיה וקרין חילקון כן תרין כניו ושתי וריו עפיה
 דכן יוסא דאיתפרשו מניה לא שתי חקרא לא הוא קלא היטן עד יוסא
 הווא :

מד (א) וקפד ית קנשה דמקנא אפטרופוס על ביתיה למיטר קלו ית
 דמקנא נבדיא עברא היקבא דאיתו וקלן לוסקרא ושיי דכפ נבר בפום
 טונא : (ב) ונת אוגביני אוגבין דכקפא שוי בפום טונא דועירא ונת כפ
 זביני ועבר פקפא דיוסק דמליל : (ג) צפרא נדור וגבריא איתפסרו
 היטן ונקריון : (ד) היטן נקפו כן בקרתא לא ארזיקו ויוסק אבר למעשה
 די מקנא אפטרופוס על ביתיה קום דרף בטר נבדיא וחדריקטין ומיטר
 להם לקא שלימתון בישתא חילף טקרא : (ה) קלא דק דתה
 שתי רבויי ביה והא כשירא יהה כשיר ביה אבאשתון מה
 בעברתון : (ו) וארביקטין ומליל עמדו ית כל פתקמא האלן :
 (ז) ואמרו ליה לקא ומליל רבויי פתקמא האלן חס לעבדך כלמעבר
 פתקמא תרין : (ח) הא כקפא דאשפתנא בפום טונא איתבניה
 דך בארעא דקעון ותיקרון נגיטב מבית ריבוקה קנין דכפ או קנין
 דהרב : (ט) די ושתבת עפיה בעבדך יהי חייב קטול ואוף אגן
 קני דרבויי לעבדך : (י) ואמר אוף קרון יהי פתקמא כן יהי
 דישתבת עפיה יהי לי עבדא ואתון תהון זבאן : (יא) ואחריא
 ואחריו נבר טונא לארעא ופתרו נבר טונא : (יב) ופישש בראובן
 שני ובבגיטין פסק ואישתבת אוגבין בטונא דבגיטין : (יג) וקשו
 לבושיהון ואיתידב להון כח נבדיתא וקעעו נבר על חכרניה והבו
 לקרמא : (יד) ועל דערה ואחרי לבית יוסא והא עיר קרון ממן וקלא
 קרמוי על ארעא : (טו) ואמר להם יוסא פה שברא קרא דעברתון קלא
 דקעון ארום כשירא יסיר נבר דקווי : (טז) ואמר וידעה מה ציטר
 לרבויי על כקפא דקמאיה על נבדיל על כקפא בחרקא ומה קרמי על
 אוגבין כן קרם וישתבת חובא על עבדך הא נקא עברין לרבויי אוף
 אגן אוף כאן דאשתבת בלידא בדיה : (יז) ואמר חס לי כלמעבר דא נברא
 דאשתבת בלידא בדיה הוא יהי לי עבדא ואתון סוקו לשלם לנת
 אבוכון : ס ס ס

פרשת ויגש

(יח) ויגש וקריב לוניה וידעה ואמר בקטו רבויי ומליל בקטו עבדך
 פתקמא במשקעיה דרבויי קלא ויקסוף רוקה בעבדך ארום כן
 שעתא דאיתין לותה ונת אמר לו כן קרם וי אגא דחיל וקרון חורון דיעוד
 למקני דקטמן לרובויי דפרעה : (יט) רבויי שאלו ית עבדו למיטר האית
 לבון

יונתן

פרשת ויגש
 (יח) וירשטיי סוף כן זמא קתויה דמתקן לות וכוילי כל זכ סכסכ וילקוט ומדוק לוי
 זכ סכסכ סכסכ וכוילי עובס סיס כמו סכסכית ואמר אשכח עמי עוילי ולא כס
 לקיס דף נדור וכוילי מקיס סיק מטיט כיוסק לכן מתרגם שמתן קרום אמר וגזר על
 עמלו לביות יתא אלכיס סלחם את סלכיס אחי יתא וחותר כו לביות כפרעה . יקרי אלא
 כיווק ואלא יקרי כות כפרעה רבן וכוילי סירוס לכו כי כוונך' אלא וכוילי כפרעה זכס
 סלח מטיט זכ סכיס יעקב מלך סכוונס סחוף נכדד מלך ודכרוו כמתש כי ידעו סלכיס
 עמו וכן ז' מתחמ' כס סלחם ופרעה גדולי' כמתחמס כן אחי וכוילי כמתחמס' לדון וכוילי סכיס
 מלחן יוסב : מלך קתווי אלא חשבי סירוס מלך אחי מתחיל : מתחיל מסיס וכו כי
 כוונ כפרעה לסחוטתס : דעריס לטילא כדכתיב לקמן כי עבדך ערס את סעור .
 דלח דלח אשתמע דך ולא דחוי דך אחס מלחין וכוילי סירוס וכו לא סופר דך סחוטתס
 אלא וכן סחוטתו על סחוי מדכר כוונין כלי מלחין כי יתא למלך מדיון עם מלך וכו
 כי כוונך אחי וקל' : (יט) וירשטיי כד חמל יוספ כלי קסא לים סעתי סיס כותיק
 סרוג ודכרוס קסוס דכירי לו כוונך כפרעה וכוילי וכוונך לו כוונך אחיו אלא דכרוס
 סקיס

פי' נער : (יח) כל קול כלוטו הוא תרגום על קטן ומעט וכן תי' כס' כח וכנסת וכוונך :
 (יח) אין אשכנזי פי' אש אשכנז על יוסף אז אשכנז גם עמיסס וחס נכסכר כרות הקודם
 גזיר קול ולא כוונך אשכנזי כלכר חסכו קולס לנכיס לא איתכני דכוס חמטת סלח נכסל
 סחוף דעת כתי' סלחטס כו רוח סקודס אלא סוף כספ סל ככר אשכנזית דרוק : (טו) ופיע
 בית וסכסכ פי' גלס לםס בית סכסכס כ'ס כחלון פי' גיד סכסכ מ'ד סכות פרע לםס
 בית סכסכס וסכן סול גיד סכסכ וכוו גידל כסח' : (יח) למתקפא סוף לבון דרו' סלח
 כעקיון פי' כעריס : (יז) סכסכס סוף לבון נמרח ככר וסוף מלכל סכסכ וכן תרגום
 אש יעס סור על כוילי סוף על סכסכס : (י) רתון רתווי פי' כמו רתס לכו וכן
 מתקן עמיטו נעוט ודודו כי כן דק סרוס לככות וקל' : (ג) דחילן וכו' פי' כי אכס
 סמו ורלחס חסונס סלסס וכן ח'ל ודיוקו מלח טועס וקל' : (ג) אוגיטני אוגיטן מלח
 גיטס מתרגמו אוגיטן לפעמיס חסונס ומתרגמו כוילח כמו סח'ל כלון וכס' חסונס כעמיט
 דמורס וסלון מוסר' רוס לטות אה עטמו כעמיט דחיק' כלכר ככס כעמלו ע'כ לא
 סתקוטס וע'ס : (ה) משייל משיור ככר סירמנוס ועוד אית' כסחיק' מלח משיור אשכנזלוג
 פי' משיור יודעס כמות' : (י) כרוסין שרי וכנסתין סכס דלח חרסס נגדול כוילוס
 מלחן נדולס לכן כס' סוף כסחשטו :

לכון אבא או אהא : (כ) ואמקנא לרבוני אית לן אבא סבא ובר סבקינן קליל ואחוי מית ואשתארוא בלחודו כן אפיה ואבוי קנין כן רחיס ליה : (כא) ואמרת לעבדך אחתוהי לותי ואשו עניו לטבתא עלוי : (כב) ואמקנא לרבוני לית אפשר לשליא למשבוק ות אבוי דאין שבוק ות אבוי מית דוא : (כג) ואמרת לעבדך אין לא יחזת אחוכון וערא עמכון לא תוספן למיחמי סבר אפי : (כד) ויהה כד סלקנא לעבדך אבא ותעניא ליה ות פתגמי רבוני : (כה) ואמר אבונא תוכו ובנו לנא קליל עיבורא : (כו) ואמקנא לית אפשר לנא למיחזת אין אית אחונא וערא עמנא וגיחזת ארום לית אפשר לנא למיחמי סבר אפי גברא ואחונא וערא ליתו עמנא : (כז) ואמר עבדך אבא לנא אתון ובעתון ארום תרין קנין גיחזת לי אנתתי : (כח) וקפס חד סלתי ואמריית ברם סמקל קטיל ולא חסימיה עד קדון : (כט) ותדברון אפי ות דין כן קרמי ויראעניה מותא ותחזתון ות סבתי בדווי לבי קבורתא : (ל) וקען כמיתו לית עבדך אבא וטליא ליתוהי עמנא ונפשיה חביבא ליה כנפשיה : (לא) ויהי כד יחזי אבי לית מליא ויסות ויחזתון עבדך ות סבת עבדך אבונא בדווי לבי קבורתא : (לב) ארום עבדך מערב כמליא כן אבא למימר אין לא איתעניה לותה ונתחייב קרם אבא כל יומיא : (לג) וקדון ותיב בקש עבדך חולף מליא עבדך לרבוני וטליא וסב עם אחוהי : (לד) ארום ודברון אספ לית אבא וטליא ליתו עפי דלמא אהמי כבישתא דתברו ות אבא :

מזה (א) ולא יביל יוסף למקברא דלא למבני כן בגלל כל כן הקוסיין קרמי ואמר תפסיק כל איגש כן קרמי ולא קם איגש עמיה כד אשתומדע יוסף לאחוי : (ב) וארים ות קליה כבכותא ושקש כעראי ושקע איגש בית פרעה : (ג) ואמר יוסף לאחוי אבא הוא יוסף העוד כדון אבא מים ולא יבילו אחוי לאקבא ליה פתגם ארום אתהוילו כן קרמי : (ד) ואמר יוסף לאחוי קריבו בקש לותי ותמון גיחזת מדיחתי וקריוו ואמר אבא איתוכון די וביעתון ותי למקרים : (ה) וכדון לא תתקססון ולא תקפון בעניכון ארום וביעתון ותי הלכא ארום למימא ותוכן שדתי יו קרמיכון : (ו) ארום דין תרמין שנין כפנא כגו ארעא ועוד רחיש שנין דלא רדון ולא תצרין : (ז) ושקרני יו קרמיכון לשוואה לכון שיווא בארעא ולקיימא לכון לשוקבא רבא : (ח) וכדון לא אתון שדרתון ותי הלכא אלהי קרם יו אסתמף פתגמא ושויני לרב לפרעה ולרב על כל ביתיה ושליש בכל ארעא דמקרים : (ט) אורו וסבך לות אבא ותמרון ליה כדנן אמר כדך יוסף שויני יו לרב לכל כעראי חזת לותי לא תתעבב : (י) ותתיב בארעא דנשן ותתי קריב לותי אנה ובגה ובגי בגה וענה ותורה וכל דילה : (יא) ואיזון ותף תמון ארום עד קדון רחיש שנין כפנא דלמא תתמסבון אנת ואגש ביתך וכל דילה : (יב) והא עניכון חסין ועני אחי כגוסין ארום פוסי כלישון בית קדשא כסליל עככון : (יג) ותחזון לאבא ות כל איקר דאית לי כמקרים ות כל רבותי דחפיתון וחזתון ות אבא הלכא : (יד) ואתברין על פריבת צוורי דבגמין אחוי ובבא דעתיד בית כמקדשא למינו מתכני כחולקיה דבגמין ועתיד למכרויב תרמין וקען ובגמין כבא על פריבת צווריה דיוסף דקמא משקנא דשילה דעתיד למתוי

כחולקיה דיוסף ועתיד למכרויב : (טו) וגישוק לכל אחוי ובבא עליוהן דקמא דמשתעבדון לכינו עממיא וכן כתר ברין סלילו אחוי עמיה : (טז) וקלא אשתמסע בית מלכותא דפרעה למימר אתו אחי יוסף ושפר פתגמא כעניי פרעה ובעניי עברוי : (יז) ואמר פרעה ליוסף אימר לאתך דא עיבדו קעני ות בעיקרון וטוילו אוכילו לארעא דקענן : (יח) ודברו ות אבוכון ות איגש כמיוכון ואיזוהי לותי ואתון לכון ות שפר ארג ארעא דמקרים ותמילון שסטניתא דארעא : (יט) ואנת יוסף כפסד באיקר אבך כגון כן אימר לאתך דא עיבדו סיבו לכון מארעא דמקרים סרני דמניגדן כתרמי לסוקרא כרון ות סלליוכון ות נשיוכון ותסלון ות אבוכון ותיתון : (כ) ועניכון לא תיחוס על כניכון ארום שפר ארג כל ארעא דמקרים דילטון דוא : (כא) ועברו כן בני ישראל ותיב לחום יוסף קרני על מימרא דפרעה ותיב לחון ויזון לארעא : (כב) לבלחון ותיב לנברא אסתוילו ולבוש ולבגמין ותיב תלת מאה סלעין דקספ וחמש אסטוילו דלבושין : (כג) ולאבוי שדר דרון ברין עשרא חכרין סענין חכרא ומסוברא דמקרים וגשד אהנן סענין עיבור ורחם ודורין לאבוי לארעא : (כד) ושדר ות אחוי ועילו ואמר לחום קא תתקעון על עיסק וביעתי דלמא וקעון בבון עברי אנתא : (כה) וסלסיו כמקרים ואתו לארעא דקענן לות יעקב אבוחון : (כו) ותניאו ליה למימר עד קדון יוסף כנים וארום דוא שליש בכל ארעא דמקרים וסלגי לביה ארום לא ורמין לחום : (כז) ומלילו עמיה ות כל פתגמי יוסף דמליל עמרון וחכא ות סרנייא דשדר יוסף למיטול ותיה ושרת רוח גבווא דאסתמרת כעיה בערון דרבינו ות יוסף ותבת עלוי יעקב אבוחון : (כח) ואמר ישראל כגון סבון עבר עפי יו שווכני כן ידוי געשו וכן ידוי לרבן וכן ידוי דבגמניא דרדפו כתרמי וסנן גתבן חסת וסבתי למרמי ולדא לא סבתי דעד קדון יוסף כרי כנים איזיל כרון ואחמיניה קרם דאמנות :

מזה (א) וגמל ישראל וכל דלילה ואתא לבאר שבע ודבחן דבחין לאלדא דאבו וצחק : (ב) ואמר יו לישראל גבוואה כלייא ואמר יעקב יעקב ואתר דא נא : (ג) ואמר אבא דוא אל אלהיה דאבדך לא תרחל מלבוחות למקרים על עיסק שעבדתי די פסקות עם אברכם ארום לעם בני אשוינה תמן : (ד) אבא דוא דבמיקרי איות עמך למקרים ואחמי סינפידון די כנה ומיקרי עליקד תמן אוף אסיק ות כנה תמכון וברם יוסף ושיו ביה על ענה : (ה) וקם יעקב מבירא דשבע ומטול בני ישראל ות יעקב אבוחון ות ספלחון ות נשיונן כרני דשדר פרעה למיטול ותיה : (ו) ודברו ות קנגידון ות נכסידון די קט בארעא דקענן ואתו למקרים יעקב וכל כנו עמיה : (ז) ובני ובני כנו עמיה כנתיב וקנת כנו וכל נעיה אייתי עמיה למקרים : (ח) ואלו שקבת בני ישראל דעלו למקרים יעקב ובניו כבירא דיעקב ראובן : (ט) ובניו דראובן חטו ופלוו וחקרון וכרמי : (י) ובניו דשמעון מיאל וימן ואדר ויבן וצורר ושאל דוא זקרי דעבר עזבךא דקענניא כשטים : (יא) ובניו דלוי גרשון וקרת ומקרי : (יב) ובניו דיהודה עד ועזון ושלה ופרץ ורחובימית עד ואונן על עיסק עוברדון בישייא בארעא דקענן ושלה ונרח לא אולידו כגון בארעא דקענן ותו כני פרץ

יונתן

יכרים דלא וזכרו כו וקל : ורסם וכעס כתנא . אלע תרגום של אלע כמר פירסנו : (כא) מתום מלך ו חתמת לתי אסני א' לטן חס ומניס כלומר לכתם ולתן עליו ואחד לטן מיריות כדלחיל כסחיס דעולין חסא וחזת מלי חסא וכויל וכלן סירוס ע"ד סודרס כספ סמיות עין למיות עין וקל : (ג) דמכרו יו' שיקב אורו וסא לטן חיל דמסודרין ס"ד מיות וימא דמכרו כרו ס' לטן דקיס ונעיל ומסר' חסא לכניס כנו אופיס דתנן ופי' סוכא נידון כי או דחזרו לטן מחזות כל דניס ע"ס וראשון ס"ל עיקר : (ד) ותמון גזירת מסולת וכן פירש' ודייקו ממלת נבו וקל וכל איתא כדכנס סולר מסול ופי' א"כ חס סימן חס או וסמא יל' יכרים דברי אמת סיס מסר לטון סקוד : (ו) כדון ותדיון . פירוש תרגום של חיסס דריו וכו' . כמחא ככ"ק דוכן לרדוא וסרש' לחרסס : (ז) ארום פוסי מלשן בית קודשא . העיקר כמו סכנתי שוס חס ס' מונכס כנעולתו לא חוס חלוס כמנסי : (יד) וכסא וכו' ושדר למחרי חרתון ומנין וכן פירש' ועין כמחרי ח"ס מחסין דיוקן של רש' ופי' דכרו כריסס לכניס וכענין כס על טאלו וחימא כעני דלא נמאל ככל ס"ס כנעולת ונחלא דדיוקן וס סכרת רש' שאין כלן חקוס סכניס וססילס על סולר כי מיד כמחודש

לסם ואמר אל תעלבו וגו' אז קוים מ"ל כדרך סקרויס המלאים לעינים רחוקים וז סיס שיצק ושבו וכוסף ושיק ולא פסח אחרי סולרך כסודרת אביו למחיס וגו' לכן פירש סענין כניס סיס על חוכין כ"ס וסיה וס כלן לפי ססוכר יודחס כמחיס וכדמחנתם כספון סלחיו דמחא דמסענדו כמחיס כי יודחס דמו לגלותו סלחן ע"ס כססוכר על יודחס בית אביו למחיס וכו' סגלות סג' וכסס על בני חוכינות אונן כ"ס כניסין כסס נגדו ודח"ס כסכסיס כתיב טלחי לטן רכוס כל הרשו כח"ס מלחתי כסס יוס טלחי : (כד) לא תמנעו כו' סוא חספס לפי סכונן כדמכיו רש' ופי' סלא סכככו לסס חנו כדרך דסינו דלחי לנלווי וקל' : ירושלמי (כח) סגיון סכין וסחן סכית למחמו פירוס סכיס כמחמו רלחיו וקויתו לרלות כי תרגום קויתו סכיו : (ג) עיסק סענדול יל' דדיוק מלת מרדס ל' רדו כדנת סיס ופירוס כניס וסענד . די ססקית עם אכנסס כלחמו כי כג וסיה ודען כלן לא לסס . אלע יל' דיוקן מדלחמ אלסי אינן אל חילא כמחמו דסירלס סוא מחמת סככות אכיו אכנסס על סענדור וקל' . (י) וסאל סוא זמרי וסומא מניל כס אף סלחין יוסס כל כר ועיון כמסודרין ס"ס אחר ר"י ס' סמח וכו' וכן כרס' כלן : (יג) וכנוי דישכסר חמיסין ק"ל דכסן כסיס ויכ' סמחס כסיס ויכ' אלל' מסוס יוסוס כלחוד סורס סלחמ ומני

תרגום יונתן

ספר

בראשית

בן עזיאל

פרץ דתתו למצרים חצרון וחמול: (יג) ובגני הישקבר חביטין ומרי חושבנא
 ושומרון תולע ופנה ויוב ושקרון: (יד) ובגני דובלון תגרון כרי
 פרקמטיא ספרנסין ות אחרון בני ישישקר וקמבלין אגר כותרתין ושקרון
 סרד ואלון ונהאל: (טו) אלץ בני לאה תילידת לעקב בפתן הארס ות
 היטת ברתיה כל נפשת בני וברתיה תרתין וחלת: (טז) ובגני דגד צפון
 ותני שוני ואצבון ערי נאדווי ואראלי: (יז) ובגני האשר וקנה וישנה ובקריעה
 ושחר אחרתון האידקרותי כד היא קיימא לניטונתא על דבשורת לעקב דיוסף
 כנים היא שויבת לרחבי אבל מרון קמול בימי יואב ובגני דבריעה הנחתו
 למצרים חרר ומלכיאל: (יח) אלץ בני זלפה היטב לבן לאה ברתיה וילידת
 ות אלץ לעקב שיתסר נפשו: (יט) בגני רחל אתת יוסף ובגניסין:
 (כ) ואיתיליד ליוסף בגני בארעא דמצרים דילידת ליה אסנת בת דהיה ורתת
 קבית פוספרע רבא דקניס ות קנישה ות אפרים: (כא) ובגני דבגניסין
 עשרא ושקרון על פרישותא דיוסף אחוי בלע דאתבלע מציה ובכר דהוא
 מוכרא דאיסיה ואשבל דחלוק בשקיותא גרא דאיתגר בארעא נטרקא
 וגעמן דהה געים ופירי אחוי דהוא אחוי בר אסיה וראש דההה היש
 קבית אבוי קפים דאורבן במוף קפים דבגון דאתפרש מציה הה בר
 ספגיסר שני ותוי לילית חילאל ואגר העת למצרים: (כב) אלץ בני
 רחל דאתילידו לעקב כל נפשאת ארפסרי: (כג) ובגני דרון וריון ואקפירין
 גלית סבוס למקניחוס: (כד) ובגני דהפתלי וחיצאל וטוני וצד שלום:
 (כה) אלץ בני בלחה היטב לבן ליתל ברתיה וילידת ות אלץ לעקב כל
 נפשאת שובגא: (כו) כל נפשאת דעלא עם יעקב למצרים נפסי דביה
 בר כנשחון דגני יעקב כל נפשאת שיתין ושית: (כז) ובגני דיוסף
 דאתילידו ליה במצרים נפשאת מרון ויוסף דהה במצרים ויוקבר ברת לוי
 האתילידת בפלחון למצרים בני טרניא סבוס כל נפשאת לבית יעקב
 דעלא למצרים שובגא: (כח) ות יתודה שחר קרמי לות יוסף למסניא
 קרמי ארעא ולמבשא ות עמדיא דארעא ולאקניא קרמי בית פישוי
 כושניא ותו לארעא דטושן: (כט) וישים יוסף ארזיות וסלוק לקריות
 ישדאל אבוי לגושן וקדם דאשתמדעיה אבוי מר ליה ואתתיב למצי
 ישני קמיען ותרא ואתחפי ליה ורכניל פריקת צוריה ובקא על צוריה
 תוב על דקטר ליה: (ל) ואמר ישדאל ליוסף אין מיתקא בקרא זקני
 סתתנס אר די כמיתותא דמיתין בה צדוקיא אנה מיתת בטר דקמית
 קבר אפך ארום עד דרון אנת קיים: (לא) ואמר יוסף לאחוי ולבית
 אבוי אסם ואחוי לפרעה ואמר ליה אחי ובית אבא דבארעא דקנען אתו
 ליתי: (לב) ונבגריא קנען דאנן ארום נבגרי כרי גימי הו גערון ותוריוון
 וכל דלחון איתיו: (לג) ויהי ארום יקרי לבוס פרעה וימר תנן לי פה
 עבדיכון: (לד) ומיתין כרי גימי הו עבדך משליתקא ועד דרון בגני
 דמיתכון בארעא דגושן ארום מרחמן מצדאי כל רעי ענא:

יונתן

ותני יוסב יודעי כוסה לטוס וקל: (יד) מרי סקעשיא סי' עגלי סחוס: ומקלון אגר
 כוסיקא כענין ששון אחי מוריס ומדתתו ספ כל לכוזת אף סיכרו טקן גילולו מוריס
 מ"ח לא נמטו אלו מלחוד ואלו מסייעס: (יז) דארכיית ובי' סי' מלחקה כתיס לניטונתא
 לג' סיה אחת מ' סכסכו כתיסס לג' (כא) ובמסון על פישוח דיוסף כל אז כרכס
 ובס"ק דוטס מילא נס כן וחסס כסגנון אחר וע"מ כגלל וכפרש . מוסס וחוסס מפרס
 רח"י כענין אחר וסדון עשו לפי מוריס שרס מוסס סיסס וסס מלוד ככל דבר וסכו ככר
 ארומס כנענון נס סוס מרסס סכל סלכות סמכרו סס וסכר לישק סמכר לו ארך ירמו מוס'
 על אז נס די סוס' דוקקס לישבו כמסע ע"מ מ"ח עדיפא מניס דרס סח"י סמכס כרופ
 נס חוסס סלפי מוריס סכל אחר מסס לא רחס כחוסס אחרו ובסנו סוס' דלכן רחס חוסס ל' ריכס
 אכל קסס ליה לנ"י דלפ"ו שיק סכר וסוס לקרותו לא חוססס לכן סרנס סמון דהסכסס ובי'
 סיס כר י"ח סלפי רוצ' רחוס כחותו פקן כל בני ארס לכנס לחוסס ויסס סרנס: (כג) וריוון
 ואספריון ובי' סרנסס מלח חוסס ענין סחיות וריות סי' אומנסס וקסס ליה לוח לא סוכיו
 כסוקו בני דן סמו סוכיר כסכר סמחות סכסוס לכן סרנס ליה סכוס סי' כסן דן סוס מרנס
 סכולסין כדריס' . (וכונריון ל' כלל) לכן לא סוכיון כפרט: (כז) ויוככר ובי' דאתילידת
 כמלכות מלחוס בני מוריס סי' כין סחמות כדריס' דיוקן מלכר ליהס מלחוסס כסנו
 כפי' סוס סעס סולוס כין סחמות סמס דס"ק ליהסס כמלחוסס אכל אין סוכרס כמלחוסס כלל
 אשלו סוס סעס ענין סיוון לא עכנס כמלחוסס סי כל ימי עיבורס סח סון מלחוסס וסלוד
 סיו סמלחוסס וס ח"ח אלא סולוס כין סחמות סמס כחות רכס סוכנסס כין סחמות סיס
 לס עת ליהס וק' סעס קל מלחן סרל"ס כפי' סמסס וכן כל' דיוק מל סמס סכלס סחמות
 סיוון כסכס למלחוסס כסכס נסס ולא כן מקיסס סיסס עוכר וקל': (כח) למחוי ובי' ומכנסס

כזן (א) ואתא יוסף ותני לפרעה ואמר אבא אחי וגערון ותוריוון וכל דלחון
 אחי בארעא דקנען והא אינון בארעא דגושן: (ב) ומקצת אחוי דבר
 חקישא נבגרין ובלון דן ובפחליו ג' ואשר ואמסיטין קדם פרעה: (ג) ואמר
 פרעה לאחוי דיוסף מה עבדיכון ואפרי לפרעה רעי ענא הו עבדך אופ
 אנון אופ אבדקון: (ד) ואמר לפרעה לאיתותבא בארעא ארנא ארום לית
 אתר בית כעיא לענא דלעבדך ארום מקוף כפנא בארעא דקנען וקרון
 יתבון כען עבדך בארעא דגושן: (ה) ואמר פרעה ליוסף למימר אבדך
 ואחד אתר לותך: (ו) ארעא דמצרים דרדך היא כבית אשר ארעא איתוב
 ית אבדך ות ארדך יתבון בארעא דגושן ואין חפיקמא דאית כרום נבגרין
 דמילא והכניטון דבני גימיאל דידי: (ז) ואחוי יוסף ית יעקב אבוי ואקמיה
 קדם פרעה וברך יעקב ות פרעה ואמר יהי בעני דתמלון סוי דנילוס
 ויעדי כפנא מן עלמא כיוקד: (ח) ואמר פרעה ליעקב כמה אינון יומי
 שני חיה: (ט) ואמר יעקב לפרעה יומי שני ותתבתי סאה ותלתין שנין
 קלילין ובשין חו יומי שני חו דמן סליותי ערקית מן קדם עשו אחי
 ואיתותבית בארעא דלא דידי וקרון כענין סוכתי נחמית לאיתותבא הקא
 ולא ארביקו יומי ית יומי שני חו אקתי כיומי תתבתיכון: (י) וברך יעקב
 ית פרעה וקם מן קדם פרעה: (יא) ואחוי יוסף ית אבוי ות אחוי ויהב
 ליון אסנקא בארעא דמצרים כבית אשר ארעא בארעא דמילוח דהכס דפסיד
 פרעה: (יב) ון יוסף ית אבדך ית אחוי ות כל בית אבוי לחמא לסס
 דמקשרך לספליא: (יג) ולקמא לית קבל ארעא ארום מקוף כפנא לחדא
 ואשתלחון חיוי ארעא דמצרים דחיוי ארעא דקנען מן קדם כפנא:
 (יד) ולקיס יוסף ית כל כספא דאישתכח בארעא דמצרים ובארעא דקנען
 כעבורא דקנען ובגני ואחוי יוסף ית כספא כבית דאישתקא הפרעה:
 (טו) ושלים כספא בארעא דמצרים ובארעא דקנען ואחוי מצדאי לוח יוסף
 למימר תב לנא לחמא ולקמא נסות כל קבלך ארום שלים כספא: (טז) ואמר
 יוסף חבו גימיתון ואמן לכן סיוון כגימיתון אין פסד כספא: (יז) ואחוי
 ית גימיתון ליוסף ויהב ליון יוסף לחמא כספסון ובגני ענא ובגני חרוי
 ובכחכא וגיטון כלחמא קבל גימיתון כשקא דהיא: (יח) ושלימת שקא
 דהיא ואחוי כל מצדאי לותיה כשקא תנינתא ואמרו ליה לא נכסי מן רבוי
 ארום אין שלים כספא גימית בערד לרבוני לא אשתמיד לנא קדם רבוי
 אלאנו נפגין וארען: (יט) לנא נסות ונעך חמן אופ אנון אופ ארען בני
 וקן ות ארען כלחמא ונתי אנון וארען עבדון לפרעה תב בר ורעא גימי
 ולא נסות וארע לא תשתתסם: (כ) וקנא יוסף ית כל ארעא דמצדאי לפרעה
 ארום ובגני מצדאי כר חקליה ארום מקוף עליון כפנא ורתת ארעא חלוקא
 לפרעה: (כא) וית עמא דמדינתא אעבר וררון לסודקא וקמא דקדוקא
 אעבר למדינתא מן בגלל אחי דיוסף דלא ורדקון גלילאי כגון כן סלפליטין
 כסיפיה סתום מצרים ועד סופיה: (כב) לודד ארעא דכומדיא לא וכן
 כן

כל מרומ כסחוס . ית עמודי דרעס ל' על גון אכסו לומר סוס עמוד אל ארך
 מרומס כסחוס סוכוס מרומס וסח' ח"ס ל'ס לכנסס לפיו סמטוסס סכלק וסס סיסס
 וסלויסס סיסלס לסס כסרנסס כרסס כלסס לנור וכן ח"ח כסוקו כד נודד יכנסס עמודי
 דרעסס סי' רחוסס סניינון גייסות סחולסס כדריסס לסכוד וכן עיקר: (כט) וקדם
 דאשתדוסס סי' כרסס סוכיר וסודיע לו קסוד כל לא סכרו אחרו וססתחוסס לו וע"ו
 כתיסוי לכות סטוחו קעושס סי' כרנסוס סי' כן כתיס ככר וע"ו למחן ואריון יסוד וע"ו
 ותכס כמו סוכס על סחלכות . וכן על ואלו סרנסס סל עס וד' ארין יודיס . וכסל
 ובי' די סוד ליה סי' לנעכר וכסס על סכרו ססתחוסס לו סוס מוכס סעק לא נסל על
 לוארו כדריס' וקל': (ג) כמיתותא דמיתין כס לוקיח סי' סיות מיתת סח"ו ולא מיתת
 סוי"ק כדריס' וקל': (ב) סחוסס כוננין עיין כרס' וכן סח' כרכס ונמלח סי' סחול .
 כמו וסלל ככס סמחוסס ורנסס כסלס: (ד) סכר ארעס סי' מן סודות כמלחוסס וסל ל'ג
 סי' דב"ח אפר סמול סכס סכר סעכוד וכר וכן ח"י לעיל סי' מ"ס סכוק י"ח: (ה) יסח
 רעסח דתמלון סוי דללוס וכ' סכסכס דעסו לכסן מרעס רס"ו וס"ל ויכך סניו מרסס
 כסוקו וס"ל מלכיון סל סוס סכנסס סל כדכך סולוסס מלחוסס סלחוסס אנוס ויכך סרלסן
 ודל' סוסס כרכס כסכוסו סלן דרס סכס לפי מלך סלל רחוס סנינון סלל ירכנס וקל':
 (יד) סיסדוק סח' אלוני סל עק: (טז) ירושלמי וסל סי' אפוסס וסלנסס מלחן סלל
 סדוק: (כ) חלוסס סי' סלכן סוסס לחלוטין לפרעס: (כא) מן כגלל אחוי דיוסף דיוק
 כסל כסוקו וס"ל ססס סענינון אחר . ורעס ח"ח סעס סענינון ככסל ארוס סוכורס לעיל
 וסינון אחרו וסחוס כמו ארוס: (כג) כגלל דמחון ליה וסח' ככר ככסל לעיל סיסס וסכ
 סח"ו

תרגום יונתן

סדר

יוחי

בן עזיאל

סו

כרביטן פון דער אביריטע : (א) געווי ישראל גערן פון סיבן קלל
 זאל פיריכט וקרוב ירהוון ויחיה וישק להון ונפח להון : (א) ואמר
 ישראל ליוסף מיתקמי סבר אהף לא חשיבית ותא אהפיו ותי ין אהף ית
 דגנן : (ב) ואסיק יוסף יהוון מלות רטובו וכניד על אפיו על ארעא :
 (ג) ודבר יוסף ית תירווחו ות אפרים פון צטר ימניה דהא שקמליה
 דישראל ונת מנשה פון צטר שקמליה דהא ויטניא דישראל וקרוב ויתיה :
 (ד) ואשיט ישראל ית ימניה וישו על רישא דאפרים דהא ויערא ית
 שקמליה על רישא דמנשה פרו ית ירוי ארום מנשה בוכרא : (טו) וברד
 ית יוסף ואמר ין די פלחו אהתי קרבו אברקם ויצחק ין דאיין יתי
 מדאינתו עד יוקא רבין : (טז) יתי רעא ברקד דמלאכא דמינקא לי
 למסרן יתי מכל בישא וברד ית סלייא ויתקרו ברין וישו וישו אהתי
 אברקם ויצחק ותיקמא דכווני ימא פני סתני דמיא ברין בעי דיוסף
 ויקפי לפני דגנן ארעא : (יז) וקמא יוסף ארום משו אבויה ד ימניה על
 רישא דאפרים ובאיש קרמי וסערא לודא דאבוו לאערא ותי פגל
 רישא דאפרים על רישא דמנשה : (יח) ואמר יוסף לאבוו לא ברין אפא
 ארום ברין בוכרא וישו ד ימניה על רישיה : (יט) וברב אבוו ואמר
 ויענא דהא בוכרא אוף תסיקמא דאוף דהא יתי לעם רב ואהף דהא יסני
 וברב אחיו קלילא יסני ימיר מניה ובניו דרוו סיאין בעקמא : (כ) וברביטן
 ביוקא דהא למיסר בה יוסף פרו וברבן פות ושרא ית וקמא ביוקא
 דמרוולתא למיסר ושויעה ין באפרים ובמנשה ובמנון שקסויה ויתמני רבא
 דאפרים קרם רבא דמנשה ופניו ות אפרים יתי קרם מנשה : (כא) ואמר
 ישראל ליוסף הא אקא סקא סופי לקסת יתי סיקרא דין בעקמון ויתוב
 יתבון לארעא דאברהם : (כב) ואקא הא הקיבית לה ית קרמא דשכס
 חילק חד לקמא יתיר על אהף די נסיבית סידרוו דאמירא בעידו די
 עלתון לגויה וקמית וסייעת יתבון במסיו ובקשתי :

מז (א) וקרא ועקב לבניו ואמר לדום אפרים סאסאנא ויאמי לו בון
 קוויא סאסויא קרמיא גניזיא וספרו איהוון דמנשה וקמא ופוקטרוון
 דישיעא וקלעיתא דעון מה היא פקרא סתקלשין קיסר שקמו ישראל
 סקפין דרשא דרבא דריביע עלה וכן דאיהגלו איסר שקמא דין קיצא
 דעמיד מלאכא כשיקא למימי איהקפו מניה ובון אפר אורו ויהיין לון
 מה הארע יתבון בוכר ימקא : (ב) איהקשו וישקעו בני ועקב וקבילו
 אוילמן פון ישראל אבוון : (ג) ראובן סובירי אנת ריש חיל שמושי ושרוי
 קרית דרדירי חסי היה לה בבורתא ורבות דמניא ופולחנא ועל די
 חסות פרו אהורבת דבורקא ליוסף ופולחנא לודרה וקרינתא ללי :
 (ד) דביטניא לה גניא קלילא דעלון לגוה גליון ביחין סתקלשין ולא וסילת
 למסורקלא דרוו ואיסקמית פון איהבת ראובן פרו די חסות לא תוסף ועל

יורתן

פון גלגל דמיון היה וכוונא פון דקעא רבוגיה למקליליא ושוכוויה פון
 דין קטול וברם ארום דוילקא אמר למתקבא דהום מלות פרעה וקליו ית
 חילקון דיתב לרוו פרעה פנון פון לא ובניו ית ארעוון : (כג) ואמר יוסף
 לעמא הא קניתי ויבוני ויקא דיונות ארעוון לפרעה הא למובר ויקא ותוקעו
 ית ארעא : (כד) ויהי באישוגיה במכונש עללמא ותוקעו חוקשא לפרעה
 וארבע חילקון יתי לכוו לבר דקעא דארעא ולמיכלכוו ולפרעם פתיכוו
 ולמיטול למסלכוו : (כה) ואמרו קייממא נשכח רחמין בעיני רבוגי וגתי
 עברון לפרעה : (כו) וישו יוסף לגוריא עד יוקא רבין על ארעא דמערים
 לפרעה למיכב חוקשא פון עללמא לחור ארעא דכוברניא בלחודיהוון לא
 הוון לפרעה : (כז) ויהיב ישראל בארעא דמערים ובניו לרוו פתי סולישין
 ופולשין בארעא דגישן וחסונו פה אחרת תליון וברסין ופישו וקשו
 לתרא : ס ס ס

פרשת וחי

(כח) וחי ותיא ועקב בארעא דמערים שקבוי שניו ותיו יופי ועקב סבוט
 ויפי חיוי סקא ויאבעין וישבע שניו : (כט) וקרבו יופי ישראל
 לקסת וקרא לבריה ליוסף ואמר ליה אין פרון אשכחית רחמין קרדק שיי
 פרון ורה בקורתא מרעלייתא עבוד פרון עמי סיבו וקשוט לא פרון תקברניו
 במערים : (ל) ואשכבו עם אהתי ותמלינני ספערים ותקברניו בקבורתרוו
 ופון גלגל דהא בריה לא שיי יריה אלהו אפר אקא אעביד פמיתוקד :
 (לא) ואמר קניס לי וקניס ליה ופון די אהילי עליו וקר שקמיתא די וקאו
 ישראל על ריש דרשא :

מז (א) והיה בטר שתקמא האליו ואתאמר ליוסף למיסר אבהו שכיב
 מצו דבר ית תרין בניו עמיה ית מנשה ית אפרים : (ב) ותמליא ועקב
 למיסר הא ברך יוסף אמי לתרה ואתמא ישראל ותיב על חיקיו : (ג) ואמר
 ועקב ליוסף אל שני אחילי לי בליו בארעא דגנן ובריה יתי : (ד) ואמר
 לי הא קא כפיש לה וסאני לה ואתמניע לה לנגשת שבתין ואמא ית ארעא
 דהא לברך בתרה אחרת עלם : (ה) וברון תרין בניו דאיהו ירו לה
 בארעא דמערים עד דאמית לתרה למערים חילי אינון אפרים ומנשה פראובן
 ושמעון סתחשכוו לי : (ו) וקנה די תוליד בכתירוון דילה ורוו על שום
 אשתיו יתקרו באחשמייון : (ז) ואקא דביעמי סנה למקבר עם אהתי
 מימת על רחל בתרה בארעא דגנן באחרת בעד סוגעי ארעא למיעול
 לאפרת ולא ויבילת לטוברתא למקברה במקרת פולחא וקברתא פון
 באורת אפרת היא בית לחם : (ח) ותמא ישראל ית בניו דיוסף ואמר פון
 סאן אהיליו לה אליו : (ט) ואמר יוסף לאבוו בניו דיעון דיתב לי מסיקרא
 פון פרון פקמא דעלה נסיבית ית אסנת ברך דיעה ברקד לאניתי ואמר

כתיב : (א) ויהי יוסף ויתו ויעקב סבוט ויפי חיוי סקא ויאבעין וישבע שניו : (ב) וקרבו יופי ישראל לקסת וקרא לבריה ליוסף ואמר ליה אין פרון אשכחית רחמין קרדק שיי פרון ורה בקורתא מרעלייתא עבוד פרון עמי סיבו וקשוט לא פרון תקברניו במערים : (ג) ואמר קניס לי וקניס ליה ופון די אהילי עליו וקר שקמיתא די וקאו ישראל על ריש דרשא : (ד) ואמר יוסף לאבוו בניו דיעון דיתב לי מסיקרא פון פרון פקמא דעלה נסיבית ית אסנת ברך דיעה ברקד לאניתי ואמר

באחו לו זכות נאמץ' טלון כולם סתם ונדקו סטולן פון סולר ולקו חס על סמורס : (ט) כתי מרשין י' דרכס מלת ויבא מלאכא ויפנס סגו כתי מרשיות וסלטין סחוקי ויכסי : אחרת חקלן וכו' דיק מלאכא אחרת ותינו שיק אלס נבי סודת וסרמס וק' : (כ) וירושלמי דלא יסוון מונין ס' סלא יוני אונס דכריס לטון אונתא דכריס וכן סיס' סס חקת כריס סיו מונין את ישראל סוף ג' ס מלאכא פון לא חנוס : פ' רשית י' ח' (ג) גלגל דהא בריה : ס' פכיל סחא פו וס'ל אסרו לכוס אל מרתן עם אנו דכרת ססג' סל' מות קי' ומכ' סחי סעסא לוס ורו חתה ור אנו ויגע סנולת אנו לא לה יוסף : דיוק סני מלחא כתיב ויסי דכרתי נבי אליהו וסרס : ועוד לסס לו נישתה אנו אעס דכרתן נישא פון אעס ועוד להס ליעקב לחור ולומר סכנסו לי ותי סנר סל' אנו סכנסתא אלס ודלו סוסף סתת מרה וסוסו אל מילן לוס ורו חתה וידו ולק דיקו סחור אנו אעס דכרת סל' סדמון ססו ססנסת סל' סוק ססורס דכריו סחור סות יד אלס נכנע סנולת אנו סלסר וסו ולק ססיו אנו סנולת סססנס ססנסת סני סות ורו וסו דכריו וסלס סנסת לי ולס ססו יד וססע לו לכד ספרס ססיו סנסת סנולת סילת דוק : ואל ססיו מ'ס ססרס ססן מוקס סנסו סני סס סנסת סססס דס סורס לססור : וכ' סון דין לחתו סנולת אנו וק' : (ז) סונע אעס : סכר ססני ס' וסילת וסיון סל' כרס' : לסנסת : ס' סלח חתה ס' ח' סל יסל סוכר וסל ססני : (ט) פרון ססנה דעלה נסיבית וכו' כסרס' דיק מרסל' פון אלס ססנס ססס יעקב ססוק ססל לק' יוסף סרית וסולד כניס ססס מי ססין סו סני וס סרס יעקב : (ג) לסר' ססו ססר : (ד) סר' ית ידו ארוס מנש : סנסו סל לא ימיר לא יסנר וכן סל' ס' סתלוק את ידו וססס' ס' ארוס ולא

באחו לו זכות נאמץ' טלון כולם סתם ונדקו סטולן פון סולר ולקו חס על סמורס : (ט) כתי מרשין י' דרכס מלת ויבא מלאכא ויפנס סגו כתי מרשיות וסלטין סחוקי ויכסי : אחרת חקלן וכו' דיק מלאכא אחרת ותינו שיק אלס נבי סודת וסרמס וק' : (כ) וירושלמי דלא יסוון מונין ס' סלא יוני אונס דכריס לטון אונתא דכריס וכן סיס' סס חקת כריס סיו מונין את ישראל סוף ג' ס מלאכא פון לא חנוס : פ' רשית י' ח' (ג) גלגל דהא בריה : ס' פכיל סחא פו וס'ל אסרו לכוס אל מרתן עם אנו דכרת ססג' סל' מות קי' ומכ' סחי סעסא לוס ורו חתה ור אנו ויגע סנולת אנו לא לה יוסף : דיוק סני מלחא כתיב ויסי דכרתי נבי אליהו וסרס : ועוד לסס לו נישתה אנו אעס דכרתן נישא פון אעס ועוד להס ליעקב לחור ולומר סכנסו לי ותי סנר סל' אנו סכנסתא אלס ודלו סוסף סתת מרה וסוסו אל מילן לוס ורו חתה וידו ולק דיקו סחור אנו אעס דכרת סל' סדמון ססו ססנסת סל' סוק ססורס דכריו סחור סות יד אלס נכנע סנולת אנו סלסר וסו ולק ססיו אנו סנולת סססנס ססנסת סני סות ורו וסו דכריו וסלס סנסת לי ולס ססו יד וססע לו לכד ספרס ססיו סנסת סנולת סילת דוק : ואל ססיו מ'ס ססרס ססן מוקס סנסו סני סס סנסת סססס דס סורס לססור : וכ' סון דין לחתו סנולת אנו וק' : (ז) סונע אעס : סכר ססני ס' וסילת וסיון סל' כרס' : לסנסת : ס' סלח חתה ס' ח' סל יסל סוכר וסל ססני : (ט) פרון ססנה דעלה נסיבית וכו' כסרס' דיק מרסל' פון אלס ססנס ססס יעקב ססוק ססל לק' יוסף סרית וסולד כניס ססס מי ססין סו סני וס סרס יעקב : (ג) לסר' ססו ססר : (ד) סר' ית ידו ארוס מנש : סנסו סל לא ימיר לא יסנר וכן סל' ס' סתלוק את ידו וססס' ס' ארוס ולא

די תפית ישקבך דה ארום אתחשב לך באלו עלתא לאתא דשמש עמה
 אבוך בעדן דבלבולתא שווי דסריקת עלה : (ה) שקיען נהי אחין
 תלאמין כאני ויגא שנינא למחטוב היא אשתמודושתרון : (ו) בעשערו
 לא ארתועית נפש וכןבכחשדון לשכם למתרבה לא אתחוד קרי ארום
 ברנדוון קאלו מלכא ושולמניה וברשתרון קברו שור בעלי דבבדוון :
 (ז) אמר יעקב לים הזה כרכא דשכם בר עלון לנהא לכחרכה ברנדוון
 דתקופ ותסודוון על יוסף ארום קשיא אסר יעקב אין שרוון הינון תכירון
 פתרא מית מלה ושולפן דיקום קרפדוון אפליה אתחננת בנוי דשקיען לתרון
 חולקון חולק מר יוסף ליה כנו אתחננת בנוי דהודה וחולק מר בני שאר
 שבטאי דיעקב ואבבר שבטא דלוי בנו גדרון שבטאי דישראל :
 (ח) ויהיה אנת אוריתא על עקבא דתמר גינון בן להיהודון אתח ותחכרון
 יהודאין על שקה דה דתשרעון לה מפגלי דבקה למתקת צרון לחון פד
 יחודון קרי קרקה ויוון קרריין למישאל בשלקה בני אבוך : (ט) קרמי
 אגא לה ויהיה כרי לגור פד אריוון דמן קטוליה דיוסף כרי סלקתא נפשה
 ופדקא דתמר מתי משויב גיח ושרי בתקופה הא בקריא ותי קליתא דבד
 גח כן וקסימניה : (י) לא פסקון מלכן ושליטין מרבית יהודה וספרון
 באשלי אוריתא סורעיה עד וכן די יוריה מלכא משיחא ועיר בניו וברליליה
 ותקסון עביטאי : (יא) מה יאי מלכא משיחא דעתיד למיזים מרבית
 יהודה אסר תרדו נחית וקסמר סדרוי קרכא בעלי דבבו וימקל מלכן
 עם שולמנדוון וליית מלה ושולפן דיקום קרמי סקס סוכיא כון אדם
 קסולדוון לבושו דגעעון באדקא דקרא לעזר דעונבון : (יב) מה יאי
 הינון דמלכא משיחא בחכרא וביקא מן למיחמי עליו ערין ושדיות אדם
 זפאי לשווי נקון כון מלכא הלא למיכל הסוף ואטקא וכרין וקסוון סודוי
 וינעמדניה כן חכרא ונולמתי וינוון כן עלקתא וכן הינון דקאן :
 (יג) ובלן על ספרי יאמי ושרי הוא תא שליט בכותיון ויחפש חפרוי יקא
 בסמנתא ורתיבניה יקפי עד צידון : (יד) ישטרך מריר באוריתא ושקט
 תפוק ידע פוינזי כונקאי קרא כרפע בני תרומי אחיו : (טו) וינחא נייחא
 דעלקא דקאי ארום טב וחילקא דארקא דישראל ארום בסקיא היא גינו
 כן ארסן כרפי לכלגי באוריתא והו ליה אחיו מסקי דודנען : (טז) מרבית
 דן עתיד דיקום נקרא דודון ות עמיה דינון הקשוט פקדא ושקיען ליה
 שבטאי דישראל : (יז) ותי נקרא דיתבדר ויקום מרבית הן מדמי להורקטא
 ודיכע על פדשת אוריתא וקרריי דתינון דכסין על שבילא דרבית סוכיא
 דעיקבניה ונציל כון אוריתא דרביתא מןפרקדי לאוריתא דוהכין ימל שמישון
 פד כנסתית כלבנר פלשתאי קרשאי ולרנלא וועקר סוכרתון וימכר דבבדוון
 לאוריתא : (יח) אסר יעקב פד תמא ית נדעון בר יואש ית שמישון בר
 כנח דקייסין לפרקון לא לפורקניה העדעון אגא סודיק דפירקדוון פורקון
 דשקמתא אלתון לפורקנה סבית ואויכיות ון הפורקנה פורקון עלמין :
 (יט) אלא לפורקיה דמישין כן רוד עתיד לפרוקה ית בני ישראל ולאקוחרתן מגלוואת
 ולפורקא שניאת נפשי :

(יט) שבטא דרד יעברון כיונעין עם שאר שבטאי ית נחלי ארנטא והינון
 יקבשון קררידוון ית עמודיאי דארקא והינון יהדרון כיונעין בסוסא כגכסין
 סויאין ושירון בשלייתא להלאה כן עירי יודנא דכרין אתרעו תות לחון
 ואתקבלו ארסותרתון : (כ) סוכי דאשר כן שמנין הינון פירוי ארקא
 כרבות בושמין ועקביו סמין : (כא) נפולעי עגור קליל דמי לאילא דהויט
 על שני טריא כבשוו בשורן כבן הוא פשוו דער דרון יוסף קנים ודא
 אונדכו ונול למצבים ואירתי אונקא דתקול פליתא דלית בה לעשו חילקא
 וכד היה פתח פומיה בכנישתא דישראל למשבטא ככרד מכל לשנאי :
 (כב) כרי דרבית יוסף כרי דרבית ותקופת יוסף היה עלה למתקפ דכבשת
 יצרה בעקבא דריבונתה ובעקבא דאחוי מדמי אגא לה לטון שתילא
 על כפועין דמין דשלקת שורשתיא ותכרת שניי כיפיא ובעקבתהא כבשת
 כל אלני סרקא כן כבשתא יוסף כרי דתקופה ובעקבדו סוכיא כל תרשי
 מערצי ובר הו כמלסין קרקע הו גנתוון דשלוטנויאי כסלכן על סוריאי
 ושדוין לקפד שירין וימלאין דתרכא כן כגלי דתתלי ענה כמ ואתליתא
 ענה בתרא מנהון למתחייבא כרון ליוס הינא רכא : (כג) וכמרוו ליה
 ונעו ליה כל תרשי מערצי ואוף אכלו קרצוי קסם פקדה סכרין למתקא
 ימיה כן ובריה אמרון עלוי לישן תלתאי דקשי די כנירין : (כד) ויהרת
 למשבטא לקרמתא תקופ אבריה הלא למשמשא עם רבנותיה ואתפרדו
 ודיו כן דרדורא וקא ובכש יצריה כן אילפן תמקפ קפל כן יעקב
 וימתן זבא למתנו פקנא ולאיתתקרא בגלוש שקמן על אבגיא דישראל :
 (כה) מפויט אלקא דאבוקה ודא סיעדה וכן דתחברי שרי וברכנה כרון
 דנתחן משלא דשמיא כלעילא ומטוב בורבן כפועי דתקא דסלמן ויכסין
 צמחו מלכע דרובו דגיוון דרדאי הנקמת כמון ויכעיא דרכעת כרון :
 (כו) פרקתא דאבוקה ויתקסון על פרקתא דכרין ותי אבוקה אברנה ויחק
 דתמרדו לחון דברכני עלקא ישמעאל עשו וכל כנרא דתמרה ויחננשו כל
 אלין דרקתא ויתעברון קליל דרבו לריש יוסף וילקדבריה דבכרא דיעה רב
 שליש כנעונס ותיב דבקרא דאחיו : (כז) כנמיין שבת מקופ דכרביא
 מרפיה בארעא תשרי שבינת כרי עלמא ובאסנתמיה יתבגי בית מוקדשא
 בצפרא דיון כנמיא מררפון אימר תררר עד ארבע שנין וכניי שבשתא
 וקרבן אימר תנין וברקשא דיון כנמיין כותר שאר קרנמיא ואתלון
 נבר וילקתו : (כח) כל אליון שבטאי דישראל תריסר סודיוון צדקון בתרא
 ודא כמליל לחון אברוון וכרין ויהוון אגש די כבדתמיה כרין לחון : (כט)
 וקפיד ויהוון ואמר לחון אגא סחפנט לעמי קברו יתי לוח אבתי
 למערתא די בתקל עפרון תקאה : (ל) כעקרתא די בתקל פלשתא דעל
 אפי מכרא בארעא דנגען הובן אברכם וית תקלא כן עפרין תקאהלאסנת
 קבורתא : (לא) כמן קבורות אברכם וית שרה אנתמיה ממן קברו וית
 יצחק וית דקרה אנתמיה וכןן קבורית ית לאה : (לב) וכניי כקראומערקא
 דביה כן בני תקאה : (לג) ופסק יעקב לפקרא ית בנוי וכניש קליו לו
 דרנשא ואתנגיד ואתכניש לעמיה :

יונתן

דכסין . פ' מתח שד יכל אויכו : (יא) חסדי ושרוק עייס ו' הוים וסכס כדסרמו
 כח פתים סודא לטון סקפס ונחא כנחא דר'ס וזודיק חייבן : (יב) נחלו ארנונא ר'ל
 נחלו ארנון ויחון כנלוות פ' יזוחו כנלוט מעכר לידון : (יג) עוגר פ' סלית . וחייו
 אוית' פ' סר לטון דו'ל וכן אס ככ עילו את איו סויס' סר וזכאן פ' כנכאל כנכור
 את יעקב כנחמט סוכאל סכוו סככר כמירס וכל עמו לעובר עליו קפן ספולו וכסיוו
 כדאיחא פ'ק סוכס ודמיח דסכא כנכע ספולו כככר ונור סויפ' וי וכוינס כנכע
 כדכריו סכרת סכרס כסוכא וכני אבר ע'ס ו'ע' . ויס קת יסוכ כדכר דנק קנאל אילס
 טלוות דוהי קידס סכקורה וכן כנכע כיוסלוטו סככר כן סחוי' וקל : (כג) סווי כסוי'פ
 פ' סכרת ונחמט דק סווי סולמס וקסא אווס : וכסוכרסחא . לטון סככרת ויס כנכרס
 וכניס : קולאין דסככר סוכס וכסכט ל'כ כסוכס . כן כנול דתתלי סניך כן
 כדאיחא כילקס וילטו נור סככט סוכס סוכס סוכס קן כד סוכסל כן ודא
 לא סול עטו כחכא סוכ וקל : (כג) ואלו קנול סלטינו סלו וכן כניסין וסול
 דוע . לטון דילי' ככר סירטו כמ פתים ויין ככרסחא . פ' סנירין פ' לטון סרע
 כנכל ל'ק דכריב כן סחוט לשום או סוכל לחות קפן כנירין : (כד) אכריס פ' סל קסחו
 על סכרע וכל . כנולק סוכין פ' כסוי'ת סוכס וסככר ונכלופ : (כג) סחוי' סוכס
 סל סריס : (כ) כדככ סול סוכס סל זכא וכן כרסס פ' י'ש' : (ט) וירשלי' כנולמחא .

נ (א) וארבע יוסף ית אביו געסן דשגדפין מחפא דהב טב מקבא
אגנן שבין ויחזקא באטוני דברין תמן הוה שדינן חסרין רתיחין
ומתן מוקדן רישו בוס גנין תמן הוה מקיטין גברין פון דבית עשו וגברין פון
דבית ישראל תמן הוה קאים אראי יהודה גבריהון דאחוי ענא ואמר לאחוי
אתון וגבני על אבונן אראו קאא דרשיה קמי עד צית שכיאי פום ענפון
מסלון על גל היירי ארעא וששוי מטיין עד ארעא תהומא מציה קמו תריסר
שבתין מציה עתיד למיכוס סלגין ושליטין ובעניי בפלוגתהון למקרא
סודגנין ומציה לואי במחלוקתהון למקרא הא בגן אתרבין יוסף על אנפי
אביו ובקא עלוי ונשיק ליה : (ב) ופקד יוסף ית עבדו ית אסותא לבסמא
ית אביו ובסמי אסותא ית ישראל : (ג) ושליטו ליה פון דאתבסם ארבעין
יומין ארום גברן שלטין יופי בסמיא ובבון ומיה מצרעא שובעין יומין ארבעין
אלן לאלין איתון נבדי על עקב חסדא דבכותיה עדה בפנא פון ארעא
דמצרים דרעה גזירא למצרי פנא ארבעין ותרמין שנין ובכותיה דעקב
אתמנען ארבעין שנין פון מצרים ולא היה פנא אלהן תרמין שנין
בלוחיהון : (ד) ועברו יופי בכיתיה ומליל יוסף עם רבועי בית פרעה
למיטר אין בבש אשבתא רחמין בענייכו מלילו פרון במשקעיה דפרעה
למיטר : (ה) אבא קום עלי למיטר הא אגא מיהת בקברי דתפריה לי
בארעא דגנען תמן תקפריגני ובדון איסק ברון ואיקבור ית אבא ואיתוב :
(ו) ואמר פרעה סק וקבור ית אבוק דיקמא דמניס עלה : (ז) וסליק יוסף
למקבור ית אביו וסליקו עמיה כל עבדו דפרעה סבי ביתיה וכל סבי
ארעא דמצרים : (ח) וכל אנש ביקא דיוסף ואחוי ובית אביו לחוד
טפלהון וענהון ותוריהון שבעו בארעא דגשן : (ט) וסליקו עמיה אופ
ארבעין אופ פלשין וצת משרותיקא סניא לתרא : (י) ואחר עד בית
אידרי האמד די בעשקרא דיוודנא וספרו תמן מספר רב ותקפו לתרא
ועבר לאביו איבא שבעא יומין : (יא) ותמא ותבי ארעא בענעני אובלא
דבית אדרי דאמד ושדינן קטורי תרעהון גנין אימר דעקב והוה מיתון
בידיהון ואמרין אבל מקפו למצרים גנין פון קרא שמיא דאמר אבל מצרים
די בעשקרא דיוודנא : (יב) ועברו בניו יתא לתברין כקא דפקרעין :
(יג) ונטלו ותיא בניו לארעא דגנען ושטע פהקמא לעשו רשיעא ונטל
פון טורא דגבלא בלגיונין סניאין וארא לתברין ולא היה שביק ליוסף
למיקבור ית אביו במקערת בפילתא פון יד אול גפתלי ודחט ונחת למצרים

ואתא בחדא יוסא ואיירי אונתא דכתב עשו לעקב אחוי על פלגות
מערב בפילתא ופון יד רבו לחישים פון דן ונטל סיקא וקטע רישיה
דעשו רשיעא ותיא רישיה דעשו מתגלגל עד דעל לנו מערתא ואיתנה בנו
עישפיה דיצחק אביו ונשיא קברו בניו דעשו בחקל בפילתא ובתר פון
קברו ותיא בניו לעקב בעערת חקל בפילתא דיוכון אברקם ית חקלא
לאחשתת קבורתא פון עפרון חיקאא על אנפי מכרא : (יד) ותב יוסף
למצרים ויא ואחוי וכל דסליקו עמיה למקבור ית אביו בתר דקבר
ית אביו : (טו) וקמו אמי יוסף ארום מיהת אבדהון ולא היה מסתמר עמיהון
בתרא למיכל לתרא ואמרו מה דילקא גמר לנא סנא יוסף ואתבה ומיב
לנא ית כל בישא דגמלנא ותיא : (טז) ופקדו ית בלגה למיטר ליוסף
אבוק פקדו קמם סותיה למיטר לה : (יז) פקדא מיכרון ליוסף בקטו
שבוק פרון לחובי אתה וחסאיהון ארום בישא גילו ויהו וקדון שבוק
בקטו לחובי עברי אלהא דאבוק ובקא יוסף במלוחיהון עמיה : (יח) ואילו
אופ אחוי ואתרביט קמטו ואמרו הא אגן לה לעבדן : (יט) ואמר
לרום יוסף לא תיחלון ארום לא גיבול לבון בישתא אלהן סבתא
ארום החל וקתבר פון קמם ו אגא : (כ) ואחרן חשבתון עלי כחשבין
בישין דמה דלא תניא מסתמר עמכו למיכל פון בגלל דנשיקנא לבון
קבו הא ומיקרא די חשבא עלי לטבתא דאבא היה כותיב לי ברישא
ומן קמם וקריא ברישא מקבל וקדון לית אגא גנין מקבל דאחוי למתעבדא
לן שובקא ביקא דבין למקרא עם סני מדבית עקב : (כא) וקדון לא
תדחלון אגא איזון ותבון וית טפלכון ונחום יהתון ומליל תגרויטין על
לבהון : (כב) ויתבי יוסף במצרים הוא ובית אביו ותא יוסף מאה ועשרי
שנין : (כג) ותמא יוסף לאפרים גנין דרון תליתאין אופ גני קביר
בר מנשה פד אתלודו גזריעין יוסף : (כד) ואמר יוסף לאחוי הא אגא
קייח ווי סדבר ידבר יהבון ויסק ותבון פון ארעא דרא למרעא דמניס
לאבררם וליצחק ולעקב : (כה) ואמי יוסף ית בני ישראל למיטר לבנייהון
הא אתון משתעבדן במצרים ולא תיודון למיטוס במצרים עד זמן
דייתון דרון ופרוקן וייקרון לבון מדבר דביר וי יהבון ובעערן דאתון
סלקון מסקון ית גרמי סיקא : (כו) ומיהת יוסף פר קאהו ועשור שנין
ובסמיטו ומיה ועשרון ומיה וששון ומיה בגלוקקמא ושקעון ומיה פגו גילוס
דמצרים :

חוק

יונתן

אחין לא מחסרתי מחסרתיכם כי אחין חסנתון עלי מה שאינו מקריב אהם לאכול עמי
במקדמת דלא כתיי אבי הוא העשם לפני נוסר שואל וסודע מחסבות חסד עלי לטבתא
ובי : (כז) גזריעין יוסף יכול להיות סחא דעשו כי מל אהם על כרבי הסנדק אז יל
שיוסף סיס הסנדק וכו על כרבי יוסף סיו נשלים : (כח) ולא תודון וכולי מיין סרוקין
כיס ממדס סייק ממד לסי יוסף כל גולא סנא כשנן סיס סיו גולא אמת סנאמר סקוד וספרד
ובן נאמר וילך ססה ואסרין פון סרוקים ואמרו קר אמר סק'ס סק סקדיה וכו' :
(כט) גנו נילוס דמניס סבי איתא סק'ס דסוסיס ומניין סיס ססה יודע סיקן יוסף קבור
אל אחין סל מרתת עשו לו מניס ומכטו כילוס כדי סיתכרסו מניו . ויס נומר סדיוקו מדכתיב
ויובס סלרון סחא לנותר דמסתחא סוסס סלרון כסוקר כמלריס ססיס סטרוסס וסר סלסס
אלא סורס לנו כי סווהו כלאסן סלא גישו סווסס אליו כסון סלרון וכדי סלא יודע סלמריס
ויסשו ממנו סבורת גלילוס סקווהו כילוס נס אסר נומר סדרס מלח כמלריס מיוסר וסוטריקון
מלריס סול כילוס וק'ל :

אולי יל וסוק

